Serie nouă
februarie 2012
2
(CXXVIII)
36 pagini
9 lei

Actualitatea Muzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Laura Nicorescu - succese europene
Viorel Munteanu - Doctor Honoris Causa
Opera Viva de Costin Popa
Eurovision 2012
Gala superlativelor VIP
CD Şlagăre româneşti

În imagine:
Laura Nicorescu
Photo Sceneline Studios

Editorial

Despre regionalizare şi globalizare în muzică

Liviu DĂNCEANU

Photo: Mihai Cosma

Pentru Paul Valèry lumea reprezintă un ansamblu de incidenţe, de injoncţiuni, de interpretări şi solicitări de tot felul şi de toate intensităţile, care surprind spiritul fără să-l lumineze în el însuşi, care-l mişcă deconcertându-l, îl deplasează de la ce este mai important spre ceea ce este mai puţin important. O deplasare lubrifiată şi de vâscozităţile regionalizării ori globalizării. Iar dacă pe vremea lui Valèry, globalizarea părea a fi doar o veste cu totul improbabilă, astăzi ea este un argument real, chiar şi nespus de precar, ce pledează pentru infinit de multe semnificaţii posibile, dar pentru nici una încă certă. Aşa cum certă şi posibilă a fost regionalizarea limbajului muzical în ultimii două sute de ani, răstimp în care compozitorii au renunţat, treptat, să mai preia de la părinţi sau de la fraţi acele convenţii, cândva unanim acceptate de către întreaga breaslă şi, foarte important, de către public. Dacă pe vremea lui Mozart nu exista nici un decalaj între codurile de producere a operelor muzicale şi codurile de percepere a acestora, la mijlocul secolului trecut s-a ajuns ca distanţa dintre aceste coduri să fie enormă, incomensurabilă, plasând codurile de producere într-o agresivă avangardă şi codurile de percepere într-o indolentă ariergardă. La 1800 nu exista perspectiva istorică asupra propriei tradiţii, cu atât mai puţin conştiinţa unor tradiţii alogene: se trăia exclusiv din creaţia prezentului, publicul fiind exclusiv interesat de componistica timpului său. Globalizarea era în toi. La 1950, publicul trăia copios muzica trecutului, în vreme ce compozitorii repuneau totul în discuţie. Regionalizarea era la ordinea zilei, graţie principiului de a aduce cu fiecare opus ceva nou, principiu care, lansat, într-un fel de Beethoven (cel ce a imprimat simfoniilor sale un profil unic), a atins apogeul în ultimele decenii ale secolului trecut. Secularizarea noului, înţeles ca achiziţie recentă dobândită cu orice preţ, neadoptată de colectivitatea creatorilor, ci doar de individul autor, a condus la dispariţia oricărei ordini generale, altfel spus, a oricărui globalism imanent. Şi totuşi, acum două secole se manifesta un soi de regionalism, să-i spunem calitativ: compozitorii dispuneau de o unică şi suverană ordine colectivă (ordinea tonală), faţă de care puteau să aibă două tipuri de atitudini: a) să o adopte fără nici un fel de contribuţie personală, pierzându-se în impersonalul convenţiilor; b) să o asimileze creator, sporitor, adică să manifeste o anume tendinţă spre regionalizare (Ştefan Niculescu: *Reflecţii despre muzică*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, pag.45), pag. Prin multiplicare, peste două sute de ani, regionalizarea a devenit cantitativă, aşa cum globalizarea, dacă în plin Clasicism era cantitativă, în probabila ei re-construcţie va fi calitativă. În ordinea economicului (şi, implicit, a politicului), globalizarea, se ştie, înseamnă un proces relaţional de dependenţă, un teatru în care fiecare actor îşi joacă rolul şi îşi primeşte partea. În muzică ea este oglinda în care fiecare îşi priveşte propria faţă. O oglindă ce reflectă mai curând imagini individuale decât imagini de grup. Căci, poate părea ciudat, dar în arta sunetelor globalizarea este, într-un anume fel, întârziată, dacă nu chiar stopată din cel puţin trei motive:

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Teatrul de balet din Sibiu 3
Concerte sub... lupă 4-7
Viorel Munteanu 8
Eminescu - muzicianul 9
Studioul Bella Voce 10
Interviu cu C. Ţăranu 12
Cum se "desenează" o carieră 15
Vladimir Cosma în România 17
Punctul pe j... azz 18
Eurovision 20-21
Gala VIP 22
Feerie la Focşani 24
Caritabile 26
Paginile rock 28-29
Adio, Biţu Fălticineanu! 30
Femina 32-33
Muzica pe micul ecran 36

Despre regionalizare şi globalizare în muzică

(Urmare din pag. 1)

1) globalizarea ține de spiritul epocii, un spirit din ce în ce mai atrofiat şi mai secătuit. După serialism, lumea muzicii a mai fost locuită de câteva spirite parțial tutelare, care însă s-au derulat simultan şi nu ca până acum, în consecuție. Aleatorismul spectralismul, acusmatismul, curentul arhetipal, minimalismul, repetitivismul, fractalismul, noua complexitate, noua simplitate au tatonat, fiecare în parte, impunerea la scară planetară, mulțumindu-se în cele din urmă doar cu stârnirea interesului regional al diverselor *team*-uri componistice. Or, risipirea treptată a probabilității de funcționare a unui Zeitgeist coagulant, omogenizator face ca fenomenul globalizării, revendicat de componistica anilor din urmă, să nu se poată declina în spațiul muzicii savante, iar verbele extinderii şi generalizării să nu poată fi conjugate la timpul prezent. 2) Fără îndoială, traversăm o perioadă bântuită de puseuri nostalgice, care, am mai spus-o, facilitează formarea, într-un ocean tot mai mare de ordine, a cât mai multe insule de dezordine. Compozitorii au preponderent nostalgia viitorului, în timp ce publicul şi interpreții, pe cea a trecutului. Europenii sunt năpădiți de delirul exoticului, de tentația orientalizării, iar extraeuropenii, de dorul formalizării şi occidentalizării. Dar transferurile virtuale sau actuale nu comportă, nicidecum, uniformizarea ori nivelarea ci, mai curând, întrețin asperități şi protuberanțe semnificative la nivelul ethosului şi a facturii sonore, acreditând încă o deloc neglijabilă diversitate de idiomuri muzicale. 3) Componistica savantă funcționează într-un regim de o asemenea discreție şi intimitate încât globalizarea devine ea însăți un non-sens. Până când nu se vor demola ghetourile în care sunt încartiruite muzicile culte contemporane, nu vom putea lua în serios concertarea opțiunilor şi aspirațiilor noastre. O face în schimb, la modul torențial, muzica de divertisment, solidară unui nou tip de folclor cu adevărat mondial. Dar aceasta este o altă poveste...

Liviu DĂNCEANU

Corul Teatrului Național de Operetă “Ion Dacian”

Muzică Religioasă de Sărbători

La începutul iernii, odată cu prima Sfântă Sărbătoare ce ne trimite cu gândul la cadouri, familie, căldură şi linişte, de Sfântul Andrei, am avut plăcerea să asist la un concert coral de muzică religioasă cu un program foarte frumos şi inspirat ales. La Sala George Enescu a UNMB, pe scena unde maestrul Gabriel Popescu a dirijat generații întregi de studenți, Corul Teatrului Național de Operetă Ion Dacian a susținut acest minunat concert.

Formația corală a Teatrului de Operetă se află sub conducerea dirijorului Gabriel Popescu de mulți ani şi sub îndrumarea domniei sale şi a dirijorului-asistent Aurel Muraru se bucură de o reală evoluție din punct de vedere artistic. Marea majoritate a publicului iubitor de operetă nu observă, de cele mai multe ori, eforturile care se ascund în spatele scenei, ale unui element poate mai puțin evident în tot ansamblul strălucirii unui spectacol, corul. În spatele fiecărei prestații se ascund ore întregi de repetiții, răbdare, pasiune şi dragoste pentru actul artistic.

Am fost foarte plăcut surprinsă să aud piese de o profunzime artistică şi religioasă deosebită interpretate cu atâta sensibilitate de Corul Teatrului de Operetă. Lucrări precum *Fericirile* şi *Tatăl Nostru* de Dragoş Alexadrescu ori *Cămara Ta, Mîntuitorul meu* de I. D. Chirescu sunt doar câteva din vârfurile muzicii corale religioase româneşti, interpretate foarte inspirat de formația mai sus menționată. Am petrecut momente de neprețuit în public la auzul multor piese pe care chiar subsemnata le-a interpretat, la rândul ei, pe vremea când activa ca artist liric.

Pentru mine – şi după cum am putut observa – şi pentru toți cei prezenți, concertul oferit de corul Teatrului de Operetă a fost o gură de aer curat, clipe de linişte atât de mult dorite de noi toți. Am avut surpriza de a-l regăsi pe Gabriel Popescu şi în ipostaza de compozitor, scri-ind muzica pentru *Monodie cu clopote,* lucra-re unde s-au evidențiat soliştii Ileana Lenghel, Ana-Maria Racu, George Matei, Mihăiță Radu. Cei patru şi-au făcut apariția şi în alte momente ale concertului .

Punctul culminant al manifestării din punctul de vedere umil al autoarei acestei cronici a fost *Tatăl Nostru* pe muzica lui Dragoş Alexandrescu, lucrare religioasă de mare profunzime. Puține sunt cuvintele ce pot fi spuse despre acest ultim moment al concertului, armoniile aproape divine în interpretarea impecabilă a corului. Admit că pentru mine a fost o surpriză plăcută să văd formația corală a Teatrului de Operetă din perspectiva repertoriului religios. A fost o primă dată, cu siguranță nu o să fie ultima, aştept cu nerăbdare noi concerte ale formației şi îndrum cu căldură publicul către toate manifestările mişcării corale din România.

Andra FRĂȚILĂ

Ca o dragoste la prima vedere

Doina MOGA

...aşa a fost turneul Teatrului de balet din Sibiu în Italia. Tânăr, romantic, original, exotic şi neliniştit, acesta, şi-a luat cu el, cel mai elegant, fermecător, stilat şi dificil balet, din tot ce s-a creat până acuma şi l-a arătat țării, unde cândva, demult, s-au născut muzica şi baletul.

Se ştie că "Giselle", căci despre el este vorba, reprezintă, în pofida vârstei sale de aproape doua secole, piatra de încercare pentru orice balerin (el-ea), fie prim solist, fie din ansamblu, regie sau coregrafie. Iar în cazurile foarte fericite când realizarea lui, este la cote de înaltă performanță emoțională şi tehnică, nu are cum să nu stârnească în rândul privitorilor, acel sentiment romantic şi unic, de dragoste la prima vedere. Aşa s-a întâmplat şi în Italia când reciprocitatea feeling-ului i-a făcut pe interpreți şi public, să vibreze la unison, topind, metaforic vorbind, granița dintre scenă şi sală. Gisell-ul sibian a păşit cu grație şi a trăit povestea, pe scene importante ale unor Teatre din 9 oraşe ale Italiei, "sfințite", pe parcursul timpului de personalități ale baletului mondial cum ar fi Serge Lifar şi Maurice Bejar. Totuşi, turneul nu a fost unul obişnuit. Spun asta pentru că de la "preludiu", respectiv propunerea lui, şi până la "codă" a fost punctat de câteva evenimente notabile. Aşi începe printr-o spusă, conform căreia, soarta nu ocoleşte nici teatre aşa cum nu ocoleşte nici oameni, cărți, partituri, tablouri sau locuri. Şi ea, soarta, a atins cu bagheta-i magică acest teatru când a fost ales şi invitat să o înlocuiască, figurat vorbind, pe sora lui mai mare şi mai renumită, Teatrul din Kiev. Asta de şansă! Mai apoi, după patru spectacole în care a evoluat în rolul principal prim solista Teatrului din Sibiu, Adela Sterp Crăciun, cucerind definitiv publicul cu grația, sensibilitatea, rafinamentul, calitatea gestică şi vocabularul tehnic deosebit, din varii motive, a cedat rolul Mădălinei Stoica, solistă a ONB, care astfel a debutat ca prim solist tocmai cu acest rol dificil. S-a întâmplat la Teatru Roseti din Trieste unde noua Giselle a primit aplauze de admirație (în actul întâi) şi de caldă încurajare (în actul doi). Ieşit din tipare a fost şi rolul Mirthei, care prin tradiție este oferit unor balerine filiforme, înalte, hieratizate. Acum el a fost încredințat, riscant dar fericit, unei balerine japoneze din compania sibiană, a cărei apariție şi evoluție a schimbat oarecum tonalitatea rolului.

Miniona Risa Mochizuki, compensând înălțimea cu o garnitură tehnică de excepție (săritură înaltă, aplomb, magnetism exotic) a împrospătat ca o miasmă a primăverii, atmosfera, adăugând semnificației personajului, ceva parcă mai pământean. Iar starul non plus ultra, impecabil în rolul prințului Albert, prim solist al Operei Naționale bucureştene, Ovidiu Iancu Matei a fost furtunos aplaudat aproape la fiecare gest dansant. Dacă mai adaug faptul că în multe teatre, sălile de 1500 locuri erau ocupate până la refuz, cred că se poate lesne înțelege dimensiunea succesului acestui turneu. Leibnitz spunea că "muzica este o matematică a spiritului".

Cum balet fără muzică nu poate exista aşi zice că acest turneu a funcționat ca un orologiu. De aceea nu este de mirare că directorii teatrelor italiene au reînnoit invitația pentru vară cu Giselle şi alte balete din repertoriul teatrului sibian. Nu aşi încheia fără a menționa că succesul periplului sibienilor prin țara lui Michelangelo se datorează întâlnirii şi conlucrării dintre talentații membrii ai companiei, regizorului şi coregrafului Pavel Rotaru şi nu în ultimul rând directorului lui, Ovidiu Dragoman, foarte omogeni în pasiunea lor pentru această fragilă, efemeră dar splendidă şi mereu surprinzătoare artă, baletul.

Liszt - Bartók - Enescu

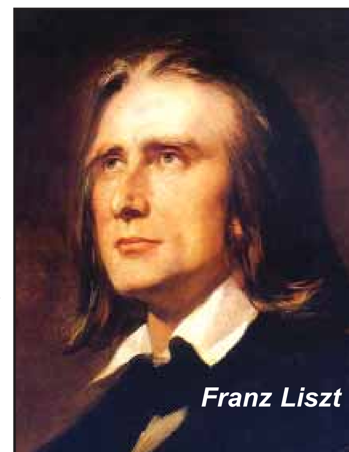
În decembrie, în sala festivă a Castelului Nako din Sânnicolau Mare, în organizarea Casei de Cultură din localitate şi a Facultăţii de Muzică din Timişoara, melomanii au putut audia Concertul masteranzilor Facultăţii de Muzică a Universităţii de Vest din Timişoara, de la cursul de Educaţie muzicală contemporană al prof. Constantin-Tufan Stan, iniţiatorul manifestării. Concertul, conceput sub genericul *Concert aniversar Franz Liszt – Béla Bartók – George Enescu*, a fost alcătuit, în cea mai mare parte, din opusuri semnate de cei trei compozitori aniversaţi, care, de-a lungul timpului, au susţinut memorabile recitaluri în Banat. Concertul a fost reluat la Lugoj, vineri, 16 decembrie 2011, la aceeaşi oră, pe scena Teatrului Municipal „Traian Grozăvescu", având ca amfitrion Casa de Cultură Municipală Lugoj, cu aportul organizatoric al Şcolii de Arte Frumoase „Filaret Barbu".

Din creaţia lui Franz Liszt (1811-1886), Georgiana Stăncioni (vioară, clasa prof. univ. dr. Graţiela Negruţiu) a interpretat, acompaniată de Katalin Fekete, Ungaria (clasa de pian a prof. univ. dr. Felicia Stancovici), *Gondola lugubră*, o lucrare inspirată de memorabila întâlnire a lui Liszt cu Richard Wagner, la reşedinţa acestuia din Veneţia, cu un an înainte de moartea autorului *Tetralogiei*, prilej cu care a avut revelaţia premonitorie a apropiatei dispariţii a compozitorului german. Marele interpret şi compozitor a poposit în spaţiul geografic bănăţean în toamna anului 1846, cu prilejul ultimului său mare turneu artistic efectuat în localităţi din Banat, Transilvania, Ţara Românească, Moldova şi Bucovina. Adulat ca un erou naţional, primit fastuos, cu focuri de artificii, de contele Guido Karácsony la castelul său din Banloc, declarat cetăţean de onoare al Aradului, întâmpinat cu o cunună de aur şi mii de flori la Timişoara, Franz Liszt a poposit şi la Lugoj, unde a susţinut un eclatant recital, pe scena vechiului Teatru Comunal. În capitala românilor bănăţeni, Liszt a fost întâmpinat ca un adevărat Mesia, ziarul budapestan „Honderü" relatând un emoţionant episod, în care mai mulţi ţărani români, ţinând în mâini jalbe, „nu voiau să plece cu niciun preţ, pretinzând că de mult aşteaptă ei sosirea unui domn atât de mare, care să-i ajute la satisfacerea dreptelor lor cereri". O altă pagină din creaţia pianistică a lui Liszt, *Legenda nr. 2, „Sfântul Francisc de Paola mergând pe apă"*, a fost oferită auditorilor de Raluca Miclăuş, de la Şcoala de Arte Frumoase „Filaret Barbu" din Lugoj, licenţiată a Facultăţii de Muzică timişorene.

George Enescu

Béla Bartók (1881-1945), unul din reperele fundamentale pentru creaţia muzicală modernă, născut, aidoma lui György Ligeti, pe „plai mioritic", a avut o bogată prezenţă concertistică pe scenele din Banat: în orăşelul său natal, Sânnicolau Mare (în 1903, ca proaspăt absolvent al Academiei de Muzică din Budapesta), la Timişoara (în 1906, 1924 – anul memorabilei întâlniri concertistice cu Enescu, la Bucureşti, când cei doi muzicieni au interpretat cea mai recentă creaţie camerală bartókiană, *Sonata a II-a* pentru vioară şi pian – 1926 şi 1936 – ultimul concert în România), Arad (1924, 1926 şi 1927) şi Lugoj (1924), pentru care avea anumite afinităţi sentimentale, Ditta Pásztory, cea de-a doua sa soţie, avându-şi obârşia, pe linie maternă, în urbea de pe malurile Timişului, ca nepoată a lui Emil Petrovici, subprefect în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Din creaţia sa, au putut fi audiate *Şase dansuri populare româneşti*, oferite auditorilor în două variante: o transcripţie pentru două chitare (Ana Orosan-Telea şi Lucian Naste, autorii aranjamentului, clasa conf. univ. dr. Manuela Mihăilescu) şi o variantă pentru flaut şi pian (István Molnár, flaut, şi Raluca Mihalca, pian, clasa lector univ. dr. Sorin Dogariu), dansurile ambelor versiuni fiind intercalate într-o succesiune progresivă. Părţile a II-a şi a III-a (*Brâu* şi *Pe loc*) sunt prelucrări ale unor melodii româneşti culese de Bartók în comuna timişeană Igriş, folclorul ţărănesc bănăţean fiind una din sursele predilecte de inspiraţie în creaţia compozitorului maghiar. *Seara la secui*, din ciclul *Zece piese uşoare pentru pian* (1908), un opus de mare popularitate, devenit un adevărat şlagăr pianistic (există şi o variantă orchestrală), a fost interpretat, într-o transcripţie pentru vioară şi pian, de Georgiana Stăncioni şi Katalin Fekete. O viziune interpretativă a *Dansului nr. 1* din *Ket román tánz, op. 8/a* (dansul nr. 1 a fost finalizat în 1909, iar în anul 1911 Bartók a elaborat şi o transcripţie pentru orchestră) i-a aparţinut pianistei Raluca Miclăuş. În 29 septembrie 1945, la doar câteva zile de la dispariţia lui Bartók, György Kurtág, actualul corifeu al muzicii de avangardă, originar din Lugoj, a omagiat, la Timişoara, memoria marelui compozitor, pianist şi folclorist maghiar – a fost, probabil, primul muzician din spaţiul cultural românesc care a iniţiat acest simbolic, onorant gest –, cântând ambele dansuri op. 8/a.

Béla Bartók

Franz Liszt

George Enescu (1881-1955) a fost prezent pe afişul Concertului masteranzilor cu *Lăutarul*, din suita *Impresii din copilărie*, op. 28 (Georgiana Stăncioni), şi *Languir me fais*, din *Şapte cântece pe versuri de Clemént Marot*, op. 15 (Andra Crăciun, clasa lector univ. dr. Aura Twarowska, la pian: Raluca Mihalca). Orfeul moldav a concertat cu o densă ritmicitate în arealul bănăţean, atras, probabil, de inefabilul etos al zonei şi de un *sui generis* topos cultural, cu evidente conotaţii baroce, care conferă unicitate spiritualităţii Banatului: la Lugoj (între 1912 – primul concert în Banat – şi 1943), Timişoara (începând cu anul 1921, prima prezenţă concertistică în Banat după Marea Unire, până în 1943), Arad (1922-1943), Caransebeş (1922, 1927 şi 1929) şi Oraviţa (1931). Pot fi decelate mai multe ipostaze ale interferenţelor spirituale enesciene cu toposul cultural bănăţean: Enescu-interpretul, dar şi Enescu-creatorul, o parte din opusurile maestrului figurând pe afişele de concert în perioada ante- şi interbelică. Începând cu anul 1904, când, la Lugoj, a fost tălmăcită *Aubade pour violon et piano*, o versiune a trioului *Serenadă pentru vioară, violă şi violoncel* (*Aubade*), la puţin timp după tipărirea partiturii la editura pariziană Enoch (lucrarea va fi reluată şi la Caransebeş, în 1914), continuând cu *Pastorala-fantezie* pentru orchestră (Arad, 1912), *Poema Română* şi cele două *Rapsodii* (Timişoara şi Lugoj), *Suita I în Do major*, op. 9 (Timişoara, 1928, în viziunea Orchestrei Filarmonice din Berlin), viaţa concertistică bănăţeană a avut parte de un adevărat climax axiologic, prin *Sonata pentru pian şi vioară „în caracter popular românesc"*, una din capodoperele muzicii camerale, cântată de însuşi Enescu, la Timişoara, în 13 februarie 1927, la puţin timp după prima audiţie absolută care avusese loc la Oradea. Iată însă că, recent, muzicologa Clemansa Liliana Firca ne-a relevat şi un alt aspect, inedit, legat de sintagma Enescu – Banat: potrivit însemnării olografe făcute de autorul operei *Oedipe* pe manuscrisul *Sonatei a II-a pentru pian*, op. 24, finalul schiţei părţii finale a fost elaborat în timpul unei călătorii cu trenul, în 2 iulie 1925, înainte de Timişoara (v. Clemansa Liliana Firca, *Noul catalog tematic al creaţiei lui George Enescu*, vol. I, *Muzica de cameră*, Editura Muzicală, Bucureşti, 2010, p. 268-272).

Cele două concerte s-au constituit într-un preambul al Zilelor Muzicale GEORGE ENESCU, care vor fi organizate la Lugoj, sub auspiciile Casei de Cultură Municipale, în aprilie 2012, la un secol de la primul recital violonistic susţinut de întâistătătorul muzicii româneşti în cetatea lui Ioan Vidu.

Constantin TUFAN-STAN

Ecouri...

Corina BURA

De ziua MS Regelui Mihai (90 de ani!) am asistat la un concert extraordinar care a avut loc pe scena Ateneului Român, eveniment aflat sub patronajul Fundației Principesa Margareta a României. Programul a fost adaptat evenimentului, dirijorul **Christian Badea** (care în acest anotimp s-a dedicat parcă publicului nostru abordând într-o suită de concerte un repertoriu care a alăturat opusuri de Mahler, Strauss, Wagner, Bruckner ş.a.) şi violonistul **Remus Azoiței** (care şi el, ulterior, a revenit din Anglia pentru mai multe concerte şi recitaluri la Sala Radio şi în alte oraşe ale țării) alăturându-se orchestrei şi corului Filarmonicii George Enescu. Un public elegant şi distins a audiat în deschidere Imnul Încoronării (*Coronation Anthem* nr.1) din *Zadok the Priest* de Georg Friedrich Haendel, compozitor care şi-a creat faima şi şi-a desfăşurat cea mai mare parte a activității pe teritoriul englez. Haendel a scris pentru încoronarea regelui George al II-lea în 1723 patru asemenea imnuri care se cântă până în zilele noastre cu prilejul ceremoniilor respective, textele fiind extrase din King James Bible. A urmat Remus Azoiței în *Concertul nr.1 pentru vioară şi orchestră* de Max Bruch. Deşi este o pagină de mare popularitate a literaturii violonistice interpretarea oferită de R. Azoiței a fost una cu totul deosebită, departe de orice virtuozitate în sine şi de orice dulcegărie romantică la care ar invita textul. Violonistul a preferat un stil caracterizat prin monumentalitate, cu sonoritate puternică, eleganță a frazei, măreție, înnobilarea fiecărui amănunt al construcției muzicale – pentru că, într-adevăr, asistența era aureolată de prezența regalității. Bisul oferit, piesa *Le Ménétrier* – Scripcarul (sau Lăutarul) a fost extras dintr-o lucrare de referință scrisă în anul 1940 de către Regele muzicii româneşti, George Enescu. Cei care au urmărit evoluția artistică a lui Azoiței ştiu că el realizează cea mai rafinată interpretare a acestui opus de maturitate (28), arătând prin acest gest ceea ce Enescu avea să devină raportat la începuturi, la *Poema Română* care a fost prezentată în cea de a doua parte a concertului aniversar parcurgându-se astfel un traseu invers. Deşi poate fi considerată mai hibridă ca alcătuire şi de o considerabilă întindere pentru un op.1 (1897) această suită simfonică aduce la suprafață de fapt extraordinarul potențial cu care Enescu a fost dăruit şi prin intermediul căreia şi-a manifestat de foarte de tânăr afinitățile spirituale : ataşamentul față de romantism, față de muzica autentic națională, de plaiurile natale, în sfârşit față de regalitate, care s-a arătat preocupată de viitorul său artistic: lucrarea, care în sfârşit se poate cânta în varianta originală, se termină apoteotic cu imnul Trăiască Regele. Orchestra s-a lăsat cuprinsă de vraja momentului şi a răspuns într-o formă excelentă intențiilor dirijorului; se poate spune că a fost un concert fără nici o greşeală, aşa cum trebuie să se întâmple cu performanțele marilor ansambluri.

Regele Mihai I

La interval de o lună în acelaşi colaborare, Badea/Azoiței au susținut concertul de vineri seara de la Studioul Mihail Jora ca parte a unui proiect/festival intitulat „Viori de colecție la Sala Radio". Programul a debutat cu o lucrare destul de amplă scrisă de compozitorul **Dan Dediu**, *Atlantis*, care a fost prezentată sub aceeaşi baghetă în primă audiție mondială în cadrul Festivalului Internațional George Enescu din septembrie 2011 la pupitrul Filarmonicii din Haga. Publicul a receptat cu vădită plăcere această muzică generatoare de sugestii multiple, excelent scrisă, ca mai tot ce provine de pe masa de lucru a acestui foarte talentat compozitor. Remus Azoiței surprinde mereu prin prezentarea de lucrări concertante de tot felul pe care le include în repertoriul său, din ultimii ani reținând cu precădere pe cele de Brahms şi de Elgar. Pentru seara respectivă muzica s-a întrupat într-o variantă foarte personală a *Concertului în mi minor* de **Felix Mendelssohn-Bartholdy**, o pagină foarte cunoscută şi îndrăgită de toți violoniştii. Despre acest concert se poate spune că este un opus perfect din toate punctele de vedere, iar frumusețea lui impune o interpretare pe măsură, fiindcă, în pofida faptului că el aparține unui compozitor considerat romantic, trăsăturile lui sunt clasice, şi tocmai acest balans care trebuie în permanență controlat face ca o interpretare să fie de bun gust sau…dimpotrivă…Privit la nivel global violonistul a găsit soluția corectă, mişcările extreme, I şi III servind aspectului virtuoz prin tehnica sa binecunoscuta în ce priveşte claritatea şi velocitatea. În *Andante* violonistul a avut posibilitatea să se desfăşoare după voie, astfel că discursul a fost foarte liber, în sensul că a fost permanent urmărita expresia muzicală, mişcând tempo-ul şi nuanțele după cum dicta în felul ei evoluția muzicii şi cadențele interiore. S-a renunțat la acele sunete glisate cu care unii violonişti „îndulceau" cu sau fără justificare discursul, în favoarea reliefării structurii interioare a desenului muzical. Pentru bis Azoiței a interpretat *Capriciul 13* de Paganini, din care s-au desprins câteva idei bune, urmat de celebrul *Andante* din *Sonata a II-a* de Bach. Concertul s-a încheiat cu poemul *Aşa grăit-a Zarathustra* de **Richard Strauss**, o lucrare amplă de 9 secțiuni a căror titulatură este conformă capitolelor alese din scrierea cu titlul omonim de F. Nietzsche. Este una dintre lucrările „dense" ale gândirii germane pe marginea căreia chiar merită să meditezi; păcat că la pauză o bună parte a publicului s-a retras, poate şi din cauza unor desincronizări apărute la acompaniamentul concertului solistic, cu toate că această colaborare dirijor/violonist-violonist/solist a funcționat întotdeauna perfect. Era necesar ca şi orchestra să răspundă pozitiv mai ales că scriitura finalului din concert este una care necesită o concentrare specială, atât individuală cât şi per ansamblu în ce priveşte urmărirea solistului. Oricum la Strauss lucrurile au intrat în normal, cei care au rămas având satisfacția audiției unui opus care se programează destul de rar. Ne-am exprimat regretul că a fost aproape imposibil să urmărim întregul festival, care a re-adus pe scena Radio-ului o generație de artişti care s-a realizat optim atât în țară cât şi pe scenele europene, americane şi din Asia: în ordine cronologică Gabriel Croitoru, Bogdan Zvorişteanu, Remus Azoiței, Ştefan Horvath şi Alexandru Tomescu, fiecare cu câte un simfonic şi un recital de vioară. Deci viorile „de colecție" nu se refereau exclusiv la instrumentele pe care au cântat – unele cunoscute: Guarneri del Jesù – Enescu sau Stradivari-Elder – ci la această generație de violonişti, pe care fără rezerve o putem numi de „aur", pentru epoca sa, rezultată dintr-un sistem pedagogic exigent, care punea pe toate planurile nu numărul ci calitatea şi doar calitatea, într-un timp în care învățământul artistic nu era subiect de afacere. Cu atât este mai prețioasă cu cât reuşeşte să se mențină de mult timp la un palier înalt sau foarte înalt în condițiile în care impresariatul mondial este într-o permanentă căutare de talente „senzaționale".

Dan Dediu

Restricțiile accesului în sala de concert impuse de către managerii Radio-ului celor care mai scriem cronică muzicală sunt uimitoare dacă nu umilitoare, iar ne-tipăritul program de radio face şi mai dificilă urmărirea reluării transmisiilor. Păcat, această instituție a fost considerată una destinată unui public larg, educat şi doritor de contact direct cu viața muzicală şi nu înțelegem cui foloseşte această perturbare a unor ritmuri care au funcționat optim timp de decenii. Credem că în viitorul apropiat cei implicați vor regândi problema şi vom avea veşti mai bune.

Epilog

Concertele lunii decembrie pe care le-a susținut orchestra simfonică a Filarmonicii George Enescu în zilele de 15 şi 16 a.c. au coborît lent cortina peste manifestările dedicate lui Liszt şi Mahler printr-un foarte inspirat program. Seara a fost deschisă cu unul dintre cele mai spectaculoase poeme simfonice semnat de *Regele Soare al pianului,* după cum îl caracteriza pe Liszt pianista şi muzicologa Carmen Manea într-o foarte documentată scriere publicată la Editura UNMB, *Tasso - Lamento e Trionfo*, conceput ca uvertură la drama goethe-ană în 5 acte, *Torquato Tasso*. Pe un fond monotematic, metamorfoza melodiei inspirată din universul sonor al gondolierilor nu urmăreşte o presupusă narație ci evoluția psihologică a personajului cuprins de o întunecată şi jalnică melancolie - în aceeaşi preferată tonalitate de *mi minor* pe care o regăsim în celebra *Sonata* - ilustrând singurătatea, disperarea şi nebunia celui îndrăgostit de Leonora d' Este, spre triumful final susținut de măreția şi strălucirea pe care o conferă timbrurile instrumentelor de alamă. Sub fina îndrumare a dirijorului Iosif Ion Prunner orchestra a realizat spectaculoasele crescendo-uri izvorîte din amara introducere, iar violoncelele soliste au subliniat cu multă eleganță ambianța „exterioară" a Menuetului. Cel de-al doilea opus, *Concertul nr.2 pentru pian şi orchestră*, a menținut aceeaşi fervoare şi atmosferă tumultoasă caracteristică personalității şi temperamentului lisztian. Cel de-al doilea erou al serii a fost Érdy Tamás, un reprezentant al pianisticii maghiare, pe cât de tânăr pe atât de interesant şi sensibil. Interpretarea sa a relevat cu multă fantezie transformările la care binomul tematic este supus pe parcursul celor 6 secțiuni. Conținutul, asemenea

Iosif Ion Prunner

poemului, dezvăluie o gamă sensibilă şi diversificată a sferei afective extrasă din Romantismul epocii: intimism, meditație lirică, învolburare, elan şi mai ales extaz. *Viața şi aventura unei melodii*, supranumele dat de către critică, au fost tălmăcite cu o extremă înțelegere, trecerea de la pasajele marcate de virtuozitatea specifică spre segmentele lirice fiind realizată cu o extremă naturalețe şi eleganță. Touché-ul catifelat, sonoritatea permanent controlată au asigurat o interpretare unitară, rafinată, în acelaşi timp de mare forță sonoră şi emoțională. La cerea publicului Érdy Tamás a oferit o excepțională versiune a piesei *Consolation.* I.I.Prunner a fost un partener egal la realizarea acestui opus, el însuşii fiind un experimentat pianist concertist, şi practica a demonstrat că nu există

Érdy Tamás

mai bun parteneriat ca cel în care dirijorul este el însuşi interpret al instrumentului pe care îl însoțeşte de la pupitrul orchestrei.

Partea a doua a concertului dedicată lui Gustav Mahler a cuprins celebrul *Adagietto*, partea a IV din *Simfonia a V-a*, o oază sonoră care duce cu gândul la versiunea instrumentală a liedului care are la bază poemul lui Rückert *Ich bin der Welt abhanden gekommen*, scris în aceeaşi perioadă (1901). Tema are mai multe articulații şi realizează prin amplificări succesive o curbă melodică imensă, marele arc fiind asemănat cu cel din Preludiul la *Tristan*. Cert, este o muzică atât de inspirat şi de bine scrisă încât operează o negrăită înălțare sufletească, valorifică tot ce este mai nobil şi mai frumos atât la interpreți cât şi la public. Are o capacitate integratoare, gen Theatrum mundi – cum se exprima Aurel Stroe - care se adresează direct Sensibilului şi de care este imposibil să nu te laşi cuprins.

Cum bine au gândit strategii programului, ca la orice final care se pretinde a fi de calitate dar mai ales rafinat, a fost aleasă „neterminata" lui Mahler, *Simfonia a X-a.* Adagio-ul, amplu, de 20 de minute, cu toate că aduce elemente noi în componistica sa (o linie melodică aproape atonală a cărei cantabilitate este frântă prin salturi intervalice foarte mari, în care ritmurile nu mai au nimic periodic, astfel încât fraza nu mai poate fi împărțită clasic) s-a legat foarte bine de Adagietto cu care se înfrățeşte la un prim nivel, fiind emanația minții aceluiaşi geniu, Mahler. În rest, construcția se dezvoltă şi se asimilează, „se structurează în țesătura polifonică a orchestrei (…), există o stăpânire extraordinară a contrapunctului ca în orice operă de maturitate". Totuşi cele 2 Teme, în pofida transformărilor la care sunt supuse pe parcursul evoluției, a „spațiilor rarefiate ca nişte pierderi ale materiei – unul dintre aspectele caracteristice simfonismului mahlerian " - rămân distincte, într-o relație binară. Realizăm astfel că virtuozitatea dirijorală se adresează în special la maniera re-creerii acestei plasme sonore cu cele câteva sublinieri posibile care ar schița un substitut al unei forme clasice şi care devine în timp din ce în ce mai difuză. I.I.Prunner a

conştientizat acest complex problematic adoptând o atitudine adecvată prin faptul că a evidenţiat acele elemente de detaliu care sunt specifice microstructurilor simfonismului la care ne referim, astfel încât un consumatorul iniţiat în ale artei muzicale să realizeze că se află într-un spaţiu sonor mahlerian. Cele câteva secvenţe din cea de a treia mişcare „Purgatoriul" , rămase din scrierea originală, un Allegretto concis, în *si b* cu reminiscenţe melodice din *Des Knaben Wunderhorn,* nu au şters impresia de retragere discretă care a sugerat atât tristeţea care s-a aşternut peste dispariţia fizică a compozitorului cât şi încheierea festivităţilor închinate acestui colos al simfonismului european.

Atunci când ne despărţeam cu cea mai mare discreţie de Mahler prin intermediul „neterminatei sale simfonii" rămânând în minte cu ecourile unor *Ich bin der Welt abhanden gekommen, Purgatoriul* sau ale unei observaţii făcute de Aurel Stroe din care se desprindea ideea că Mahler încerca să creeze „punţi care să lege cioburile unei lumi astăzi atât de rupte care probabil a fost cândva unitară" cu greu am crezut că un tânăr cvartet, pe numele lui „Mercury" (un nume cu oarecare predestinare în muzică) din Marea Britanie propunea *Quatuor pour la fin du Temps* scris de Olivier Messiaen încă în anii '40. Deşi se trecuse printr-un război mondial şi altul era în desfăşurare, am ţinut să reamintim puterea vizionară a gândirii creatorilor şi reflectarea ei artistică în opusurile majore din perimetrul artei sonore. Cu toate că veritabilul artist este conştient şi receptează la nivel superior semnalele pe care le transmite Universul în care trăieşte, el merge mai departe, creează, interpretează, povăţuieşte, se angajează uneori fizic în bătălii pe care poate nu le consideră ale lui, dar procedează aşa *fiindcă nu poate altfel.* De numele lui Vlad Hîrlav-Maistorovici se leagă un Premier Prix obţinut la o vârstă fragedă la prestigiosul Concurs Internaţional de Compoziţie George Enescu din anul 2001, urmat de multe alte distincţii. El este de asemenea un distins violonist concertist care şi-a desăvârşit studiile la Londra, asemenea unui număr însemnat de artişti de origine română care au avut vocaţia şi perseverenţa de a se perfecţiona continuu în ce priveşte profesiunea. Din palmaresul său nu lipseşte un Master extins cu Pierre Amoyal în Elveţia. Prezenţa sa pe podiumul românesc este una întotdeauna apreciată, fie că vine în calitate de compozitor dar mai ales de interpret. Formaţia adusă la acest sfârşit de an are deja o mică istorie în sensul că înfiinţarea ei a fost determinată tocmai din dorinţa de a interpreta lucrarea mai sus amintită (pe care au cântat-o de-a lungul timpului în săli de renume ale Europei) şi, în continuare, de a se angaja în promovarea capodoperelor moderne şi contemporane. În timp cei 4 artişti şi-au diversificat activitatea împărtăşind colegilor mai tineri din experienţele lor. În România au organizat un workshop cu studenţii claselor de compoziţie de la UNMB care s-a bucurat de o largă participare. De asemenea au susţinut recitaluri în sălile şi muzeele sateliţilor culturali ai Capitalei şi bineînţeles la fastuosul Palat Cantacuzino unde îşi are sediul Muzeul Naţional George Enescu. Ceilalţi membri ai formaţiei sunt instrumentişti de performanţă, cu palmares artistic şi pedagogic, fiind în acelaşi timp profesori la instituţii muzicale superioare londoneze: Corentin Chassard – violoncel (Franţa), Antoine Françoise – pian (Elveţia) şi Harry Cameron-Penny – clarinet (Anglia). Succesul pe care l-au repurtat cu lucrarea lui Messiaen a fost atât de mare încât formaţia a fost repede cooptată la diverse proiecte conduse de George Benjamin, Mark Simpson sau Julian Anderson, iar lucrările care s-au scris pentru acest tip de formaţie cresc o dată cu faima şi laurii culeşi pe bună dreptate. Despre lucrarea lui Messaien se poate spune că are o complexitate aparte, instrumentele sunt tratate în cea mai mare parte solistic, relevând din punct de vedere tehnic calităţile instrumentale şi interpretative ale participanţilor. Cu excepţia celei de a VI-a mişcări, *Danse de la fureur pour les sept trompettes* care se desfăşoară într-un unison dominat de ritmuri non-retrogradabile şi care este de fapt punctul culminant rezultat din acumulările parţilor anterioare, fiecare instrument are momentul său de glorie, uneori complet solo (clarinetul în *Abîme des oiseaux*), alteori secondat de acorduri izoritmice la pian care reprezintă un fel de harpă a îngerilor (violoncelul şi vioara în p.V, respectiv a VIII-a). Există evidente corespondenţe între mişcări ceea ce a determinat pe cei 2 interpreţi să caute acel colorit care să şteargă diferenţele timbrale dintre cele 2 instrumente şi să folosească exact acelaşi tip de vibrato şi de emisie sonoră. În acelaşi spirit partea de improvizaţie din debut, *Liturgie de cristal,* a fost realizată extrem de inspirat tocmai fiindcă primul violonist care era cumva *in rilievo* raportat la solist este un compozitor care găseşte formula optimă pentru ca inter-venţiile sale să pară a fi scrise chiar de către autor. Pe scurt, chiar dacă titlul propus de Messiaen părea unul ameninţător, marile suprafeţe care au adus în prim plan manifestarea Dragostei atotcuprinzătoare a Cerului precum şi insulele sonore paradisiace au fost mesagerele Speranţei într-o lume care, aşa cum observam la început, pare să se dezintegreze.

Mercury Quartet

Lucrarea cu care a debutat însă acest recital cameral a fost un op. 4 scris în 1991 de către un compozitor englez care, în momentul de faţă, se bucură de o mare notorietate. Piesa pentru cele 4 instrumente a pedalat pe alte registre, fiind totuşi scrisă pentru cunoscători deoarece numai un auz şi o minte exersată ar fi izolat în marea de efecte generate de armonice şi glissandi tronsoane ale unor linii melodice care în alte condiţii ar fi apărut destul de „clasice". Acumulări, rarefieri, umor, foarte multă fantezie, puţin teatru muzical şi toate celelalte ingrediente care condimentează un asemenea demers care se mai intitulează şi *Catch* – cu toate înţelesurile sale – confirmă atracţia pe care o exercită astăzi compoziţiile lui Thomas Adès (n. 1971).

Pagini realizate de **Corina BURA**

VIOREL MUNTEANU

DOCTOR HONORIS CAUSA

Constanța CRISTESCU

Universitatea Ştefan cel Mare din Suceava a pecetluit, în seara de 24 noiembrie, prin decernarea titlului de ***Doctor Honoris Causa*** compozitorului şi profesorului universitar Viorel Munteanu, rectorul Universității de Arte „George Enescu" din Iaşi, o legătură de suflet ce s-a consolidat pe parcursul mai multor decenii de colaborare. Bucovinean prin origine, prin şcoală şi prin legăturile spirituale cu glasurile emanate de pământul străjuit de Ştefan cel Mare, Viorel Munteanu a devenit un statornic slujitor al plaiurile mioritice ale lui Ciprian Porumbescu, prin arta sa componistică, didactică, ştiințifică şi managerială. Nu întâmplător, în cuvântul său de răspuns la magistralul ***Laudatio*** prezentat de prof. univ. dr. Adrian Graur, rectorul universității sucevene, Viorel Munteanu afirmă: "Întâmplarea de azi îşi are de fapt rădăcinile în tot şi în toate, ce înseamnă o viață întreagă. /.../ Toate drumurile m-au adus aici, la Suceava, în această Universitate, care a creat un eveniment plin de solemnitate, de aură academică şi istorică, eveniment căruia i-aş spune "Starea Doctor Honoris Causa", cuvinte cu o sonoritate specială - între claritate şi mister, cu un înțeles ce înalță şi intimidează, cu efecte contradictorii - pe de o parte uimirea şi bucuria că îl primeşti, iar pe de cealaltă parte îndoiala că îl meriți, sfârşind prin a-l înțelege că, totuşi, (oameni suntem...!) îl meriți fie şi numai pentru faptul că te îndoieşti că-l meriți."

Cu ocazia evenimentului înălțător atât pentru cel căruia i-a fost consacrat, cât şi pentru toți cei care i-au fost alături în Sala Audithorium Joseph Smith a Universității Ştefan cel Mare, am ascultat crezul unui mare muzician, mărturisit cu modestie printr-un mesaj de autodefinire, argumentat de câteva compoziții denumite sugestiv "pledoarie": *un imn* dedicat Universității "Ştefan cel Mare" din Suceava, intitulat ***Vivat academia, Vivat Bucovina*** (versuri Constantin Popa) - primă audiție absolută a unei plăsmuiri personalizate a imnului academic, poemul ,, ***Autoportret muzical - Blaga***, ***Concertul pentru flaut şi orchestră "Umbre şi Geneze"*** (în varianta redusă - flaut şi pian – versiune specială pentru acest eveniment) şi "***Glasurile Putnei***".

Redau câteva spicuiri din crezul mărturisit de Viorel Munteanu sucevenilor, pentru că ele exprimă personalitatea unui om care a ştiut să înmulțească talantul ce i-a fost dăruit de Dumnezeu cum puțini ştiu să o facă.

"Oricât de onorați am fi, oricât de flatați am fi în aceste momente, trebuie să nu pierdem din vedere că înaintea numelui nostru stă numele Universităților, adică spații în care se oficiază înălțarea talentului, cinstirea învățământului artistic, înțeles ca misiune, ca şansă de a avea un nume - al nostru - , nume ce, cu noroc, uneori chiar cu merit, este păstrat în memoria Universității şi asta e chiar mai mult decât putem spera."

"În măsura în care admitem că existența este un continuu proces de devenire, de naştere a noastră din noi înşine, această supremă distincție ni se relevă ca fiind doar o treaptă care, odată atinsă, înțelegi că trebuie să mergi mai departe, mai departe, mai departe până acolo unde primeşti o altă mare distincție, poate cea mai mare, şi anume conştiința că nu ai irosit timpul, că nu ai uitat care sunt sensurile creației, că ți-ai făcut datoria, şi nu în principal pentru tine, ci pentru ceilalți.

Când trăim un asemenea moment - o sărbătoare - , sărbătorim de fapt Arta, în general şi, în special, muzica, aducem un omagiu talentului, talentului ridicat la rang de misiune, de destin. Sărbătorim arta înțeleasă ca pe una din marile şanse de ameliorare a condiției umane, a calității spiritului uman."

"Sunt aici pentru a-mi mărturisi muzica, dar sunt aici mai ales, pentru a fi mărturisit de muzică, să fiu încă odată egal cu sunetele ce mi-au trecut prin inimă, sunete pe care dacă eu le-am salvat de la anonimat, devenind, astfel, muzică, la rândul lor m-au numit, devenind ceea ce sunt - nici mai mult nici mai puțin - , şi mă adaug ca încă o clipă de istorie la destinul învățământului artistic universitar, la devenirea spirituală a unui popor ce merită să fie admirat."

"Un compozitor, un profesor de muzică este un incurabil îndrăgostit de sunete, este omul care gândeşte în sunete, un om care plânge şi râde în sunete, care se bucură şi suferă în sunete, este omul pentru care ziua şi noaptea, apele, pământul şi soarele sunt "ceva" ce pot deveni sunete, adică MUZICĂ."

Viorel Munteanu şi-a împlinit pledoaria sonoră publică prin aportul artistic (redat de pe DVD) de cea mai înaltă ținută al Coralei "Cantores Amicitiae" a Universității de Arte "George Enescu", dirijor, prof. univ. dr. Nicolae Gâscă, al sopranei Mihaela Grajdeanu – solistă a Operei Naționale Române din Iaşi şi a pianistei Mihaela Spiridon – lector dr. la Academia de Muzică din Cluj, al flautistului Dorel Baicu (conf univ. dr.) şi al pianistei Mihaela Spiridon (lector dr.) de la universitatea de arte ieşeană.

Despre "Autoportret muzical - Blaga", Viorel Munteanu explica publicului că este o operă care, "ca şi poemul *Rezonanțe II* sau ca în *Glossă* după Eminescu - Simfonia I - dovedeşte că marea muzică este atinsă de grația poeziei, precum poezia este poezie numai în măsura în care poartă în ea inefabilul, emoția şi muzicalitatea." *Concertul pentru flaut şi orchestră*, purtând titlul *Umbre şi Geneze* "este a doua încercare a noastră de a vă convinge că muzica este ca şi poezia, cu siguranță, unul din copiii preferați ai lui Dumnezeu."

"Dacă Brâncuşi ne-a dat masa la care stau marile tăceri ale lumii, rânduite într-o perfectă ordine cosmică, tăceri din care ne-am luat cuvintele, cântecul şi încordarea către perfecțiune, Ştefan cel Mare ne-a dat istoria unui neam străbătută de zvonuri de luptă şi de strigătul victoriei, dar şi biserici ca loc sfințit pentru înălțarea gândului spre Dumnezeu, întotdeauna însoțit de isoane liturgice, de adâncimea şi liniştea cântărilor de mulțumire, de preamărire a lui Dumnezeu. Fascinat de această uriaşă personalitate care este Ştefan cel Mare, aş putea să cad într-un discurs care, desigur, ar putea suferi de un exces de cuvinte... aşa că în locul cuvintelor, să lăsăm să vorbească, mai târziu, "Glasurile Putnei"." Audiția a fost încheiată prin vizionarea unui DVD realizat cu monumentala lucrare ***Glasurile Putnei***. Prologul a fost creat de actorul Constantin Popa - Societar de Onoare al Teatrului Național din Iaşi, scriitor, prof. univ. dr., prin câteva secvențe din cartea "Imnele Putnei" a poetului Ion Alexandru. Mesajul din ***Glasurile Putnei*** a fost exprimat, în spiritul sincretic al artelor, printr-o proiecție de film cu mănăstirile din nordul Moldovei realizată împreună cu pictorul Cristian Ungureanu, "ca un omagiu adus valorii artei creştin ortodoxe şi a spațiului spiritual încrustat în memoria şi simțirea noastră, plecând de la Putna".

Închei printr-un ultim segment din mărturisirea publică a maestrului Viorel Munteanu: "trebuie s-o spun, totuşi, cu sinceritate şi modestie, că pe unde am mers şi am trăit, pe unde am muncit şi visat, pe câte pământuri am călcat, am năzuit ca pasul meu să rodească drum, drum bun pentru cei ce o să vină, pentru cei ce au nevoie de sens şi de o identitate; în oricare parte m-aş fi îndreptat - spre răsărit sau apus, spre sud sau spre nord -, totdeauna am avut ca reper fundamentalul meu punct cardinal - Mănăstirea Putna, "Ierusalimul neamului nostru" cum o numeşte Eminescu, luminată de iubirea lui Dumnezeu, de pilda obştească şi creştinească a Domnului nostru Mare şi Sfânt - Ştefan cel Mare."

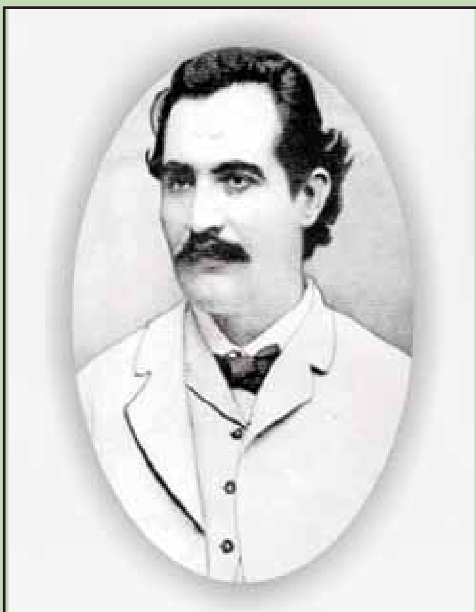
Acesta este Viorel Munteanu: muzicianul complex iubit de suceveni şi cinstit pe bună dreptate pentru tot ce a făcut pentru Bucovina şi pentru cultura muzicală românească într-o viață de om.

Eminescu – muzicianul

(15 I 1850 – 15 VI 1889)

Viorel COSMA

Dacă Mihai Eminescu nu s-ar fi consacrat literaturii, ar fi putut deveni un muzician profesionist de mare valoare artistică. Argumente există suficiente: a avut auz absolut, a dispus de o muzicalitate înnăscută memorabilă şi un glas frumos timbrat, a făcut studii muzicale la Universitatea din Beslea, a luat lecţii de teorie şi solfegiu cu Wittumpfel, a exercitate funcţia de maestru de cor a trupei teatrale a lui Mihai Pascaly, şi-a exercitat condeiul de critic muzical la „Curierul de Iaşi” şi „Timpul”. Încrezător absolut în valorile perene ale originalului folclor românesc, a notat – conform obiceiului epocii sec. 19 – din colecţiile de manuscrise, versurile cântecelor de lume din vremea lui Anton Pann, dar şi pe cele ţărăneşti, autentice.

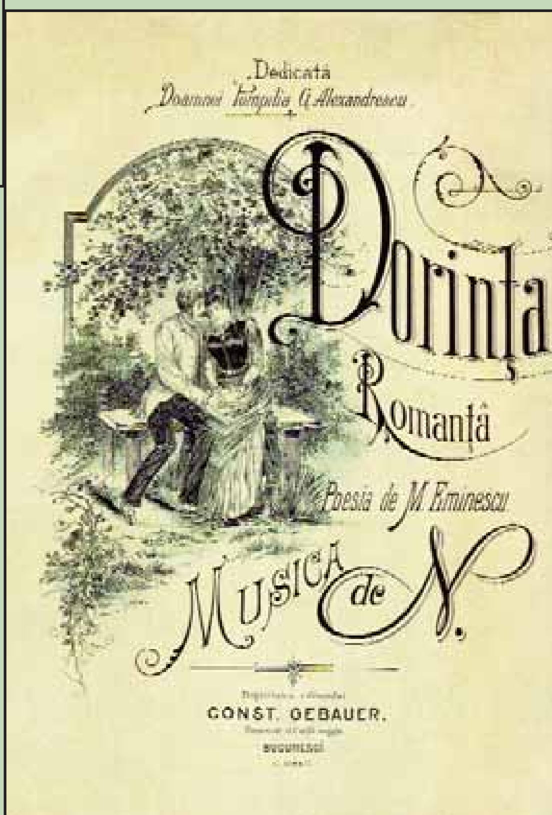

Eminescu a provenit din zona de nord a Moldovei (de unde va răsări şi Enescu), mai exact din ţinutul Botoşanilor – renumit pentru bogăţia centrelor de lăutari notişti, şcoliţi. Prietenia tânărului poet cu scripcarii ţigani Toma Micheru, Carol Decker, Iancu Filip (autorul celebrelor romanţe *Pe lângă plopii fără soţ* şi *De ce nu-mi vii?*) şi Neculai Paraschiv (compozitorul şlagărului *După fragi şi mure*) a dus la popularizarea versurilor eminesciene, de la Petersburg, Moscova şi Odessa până la Paris, Milano şi Tunis – **înainte** de 1883, când Titu Maiorescu a început campania de editare în volume a creaţiei Luceafărului. De la cine, a auzit Eminescu şi Porumbescu, melodia populară *Frunză verde de piper* pe care o cântau la petrecerile studenţeşti de la Iaşi, Botoşani, Cernăuţi şi Viena? De la lăutarul Grigore Vindireu, virtuozul care a înflăcărat adunarea populară din 15 august 1871 de la Putna, când s-au sărbătorit 400 de ani de la sfinţirea ctitoriei lui Ştefan cel Mare, în prezenta lui Kogălniceanu, Tocilescu, Xenopol, Slavici şi mulţi patrioţi din toate ţinuturile româneşti.

Cercul prietenilor muzicieni ai lui Eminescu nu a fost cu nimic inferior faţă de colegii scriitori şi ziarişti. La Iaşi se afla în legături artistice cu Flechtenmacher, Caudella, Burada, Scheletti, W. Humpel, C. Decker, Toma Micheru, Const. Erbiceanu, Zoe Miclescu, Miron Pompiliu, iar la Bucureşti cu G. Stephănescu, C. Dimitrescu, Gr. Ventura, C. Bărcănescu, Hübsch, Wiest, Ed. Wachmann, G. Mugur, Z. Lubicz, O. Pursch, col. dr. Gustav Otremba (medicul personal al poetului), etc.

Om de lume, Eminescu a frecventat saloanele muzicale ale lui Burada, Humpel, Titu Maiorescu, Erbiceanu, G. Ştephănescu, Miclescu – ascultându-şi primele lieduri tăbăcite de D. Popovici-Bayreuth, C. Bărcănescu, Elena Teodorini, Valeria Nilda, Carlotta Leria, soprana Van Saanen. Mormântul lui Eminescu din Cimitirul Bellu are vecin pe compozitorul şi pictorul Edmond van Saanen, al cărui tată (Rudolf) a scris liedul *Ce te legeni, codrule*. Să uităm oare, că pe ultimul drum (1889) a răsunat compoziţia lui George I. Mugur, *De-oi adormi curând*, cântată de dirijorul de la Biserica „Domniţa Bălaşa”, C. Bărcănescu („tenorul cu vocea dulce şi melodioasă”), iar printre vorbitorii de pe traseu s-a numărat şi criticul muzical Grigore Ventura.

Puţini exegeţi ai operei lui Eminescu, au aflat că primele traduceri ale versurilor poetului din Ipoteşti au fost traduse în limbile germană, maghiară şi spaniolă, datorită muzicienilor în pragul sec. XX, iar lăutarii le-au purtat peste „mări şi ţări” în turneele lor prin limbajul artei sunetelor. În încheiere, aş spune fără greş, că aproape nu cunosc compozitor român de muzică vocală care să **nu** fi scris, măcar o partitură pe versurile lui Eminescu. De la lăutarii Ochialbi şi Filip până la compozitorii Porumbescu, Flodor şi Enescu, poezia Luceafărului şi aflat în muzicienii noştri, cei mai pasionaţi ambasadori şi susţinători din ultimii 100 de ani.

Studioul Bella Voce

Janina BADICI

Studenți, masteranzi și doctoranzi ai secției canto din cadrul Universității Naționale de Muzică București s-au reunit joi seară, 24 noiembrie, într-un atelier liric pus în lumină de relațiile artistice care se formează în duetele și triourile din opere.

Recitalul a făcut parte din Săptămâna Artelor Spectacolului Muzical, organizată între 21 și 27 noiembrie în București, Cluj-Napoca, Timișoara și Iași.

Concertul tinerilor soliști a fost prezentat publicului în Studioul de Operă al UNMB de către Marius Bălan, student în anul I-Master. Deși secondați de un decor aproape inexistent și de o recuzită precară, cei 25 de interpreți coordonați de o viziune regizorală a profesorilor Ștefan Neagăru, Anda Tăbăcaru-Hogea și Cristina Cottescu, au oferit devotament, profesionalism și entuziasm, împletite adesea de emoții și mici dezechilibre de acuratețe, care în mod obișnuit își fac simțită prezența la mai tinerii soliștii fără o experiență scenică dobândită.

Toți studenții au fost acompaniați de pianistul Mihail Vîrtosu.

În prim planul programului s-au alfat duete și triouri din operele *Don Giovani, Nunta lui Figaro* și *Flautul fermecat* de W.A.Mozart. Dacă tot am amintit de Don Giovani, în acest recital a fost interpretat de Ionuț Daniel Pop, student în anul IV la clasa profesorului Gabriel Năstase, în duetul *La ci darem la mano*, alături de o Zerlină fermecătoare-Ramona Păun, studentă în anul I-Master la clasa profesoarei Eleonora Enăchescu, o doamnă de succes, recent onorată cu premiul pentru educație muzicală și performanță de către revista VIP la Gala Premiilor VIP pentru artele spectacolului muzical 2011.

Rodica Vică

Alte prezențe deosebite au fost susținute de: Ionuț Hotea-student în anul III și colaborator al Operei Române, Alin Stoica și Monica Scurtu prin duetul *Te iubesc* din opereta *Lăsați-mă să cânt* de Gherase Dendrino, Adrian Prelucran și Ionela Soare cu un duet din *Cosi fan tutte*, carismatica Rodica Vică și Jean Kristof Bouton cu un duet foarte reușit din *Don Pasquale*

și Evelin Marinaș alături de Natalia Godovaniuc într-un duet sprințar și plin de entuziasm din actul I al operei *Hansel și Gretel.*

Natalia Godovaniuc

Voci frumoase, suplețe și naturalețe s-au oglindit în fiecare student, iar unicitatea interpretativă a tuturor temperamentelor a oferit diversitate și originalitate. Studioul *Bella Voce* organizat la Universitatea Națională de Muzică București s-a dovedit a fi un beneficiu asupra viitorilor artiști și un scop atins al profesorilor în ceea ce privește instuirea studenților spre reușita unui act artistic complet, evidențiat în genurile de operă și operetă. Ceea ce m-a impresionant cel mai mult, rămâne ca de obicei dăruirea și pasiunea tinerilor interpreți față de marea lor dragoste-muzica de operă.

O poveste de succes pe meleaguri bavareze

Tânăra soprană Laura Nicorescu evoluează cu succes pe scenele teatrelor de operă din Germania şi asta pentru că îşi foloseşte cu perseverenţă minunata sa voce, mânuind cu un talent de invidiat rolurile artistice pe care le susţine. Se află de câţiva ani în Germania, după ce a absolvit în 2008 Universitatea de Muzică Mozarteum din Salzburg la clasa Prof. Horiana Brănişteanu. Ea colaborează din 2005 cu Operele din Salzburg şi din Munchen, dar şi cu alte teatre lirice de pe teritoriul bavarez.

La trecerea dintre ani am surprins-o în plină desfăşurare artistică. Pregăteşte noi roluri pentru 2012 şi se declară plină de entuziasm în ceea ce priveşte viitoarele sale colaborări pe scenele operelor din Europa şi de ce nu, poate din nou şi din România. Povestea ei sună cam aşa…

Ai debutat în Boema la clasa de operă din cadrul UNMB, dar adevăratul succes a venit imediat după prima prezenţă a ta pe scenele din Germania. Cât de lung a fost drumul până acolo?

L.N. - Am plecat din ţară în anul 2005 şi am dat examenul de admitere în septembrie la Universitatea Mozarteum din Salzburg. Am intrat prima pe listă şi asta m-a determinat să părăsesc România. Recunosc că sentimentul a fost special. Nu cunoşteam limba germană, însă profesoara de canto la care am fost repartizată, Horiana Brănişteanu, tot o româncă, a vorbit doar în germană cu mine, iar după un an mă descurcam fără probleme. Şcoala din Austria este foarte deosebită de cea de la Bucureşti. În acelaşi timp, plăteam o taxă de două ori mai mare decât studenţii austrieci. Şi o să mă întrebaţi cum m-am descurcat... Am început să cânt în biserici sau la mici concerte. A durat ceva timp până am început să fiu cunoscută, dar acceptam orice proiecte pentru a putea supravieţui. M-am orientat spre muzica contemporană. Pentru partiturile moderne se caută mai mereu cântăreţi şi cei mai mulţi dintre studenţi nu erau interesaţi de aşa ceva.

Laura Nicorescu şi Andrew Nolen

Primul rol pe care l-am interpreatat a fost Pamina din Flautul Fermecat, de aceea îmi este atât de drag. A fost un proiect patronat de mezzo-soprana Grace Bumbry, în Salzburg, care ne-a urmărit pas cu pas pe tot parcursul repetiţiilor. Am învăţat enorm şi nu conteneam să fiu uimită de prezenţa dumneaei lângă noi.

Ai fost acceptată în 2008 la Studioul Operei de Stat din Munchen, iar în 2010 ai jucat rolul Ismene în premiera operei Medeea în Corint. Cum s-au întruchipat aceste oportunităţi?

L.N…M-am înscris pentru Studioul de operă şi am fost invitată la audiţia pentru Munchen. Apoi am fost selectată pentru etapa a doua. Din 800 de solişti, au ales doar 10, iar eu am fost unul dintre cei angajaţi. Am primit un contract de solist începător, unde a trebuit să susţin roluri mici sau medii şi să studiez roluri mari. Am participat la repetiţii, iar uneori chiar a trebuit să cânt, să susţin unele roluri, atunci când titularul rolului era indisponibil. Am cântat Fiordiligi în Cosi fan tutte, Clorinda în La cenerentola, Taumaenchen în Haensel şi Gretel, Jano în Jenufa, Primul înger în Palestrina, Modistin în Rosenkavalier, Schleptraegerin în Elektra, Ismene în Medea în Corint, alături de solişti ca Deborah Polaski, Agnes Baltsa, Nadja Michael, Ramon Vargas, Jonas Kaufmann, Anja Harteros şi de dirijori ca Kent Nagano, Kiril Petrenko, Ascher Fish, Ivor Bolton sau Simone Young. Cu operele Palestrina (Pfitzner) şi Medea în Corint (Mayr) au apărut şi DVD-uri care se găsesc spre vânzare în toată lumea.

Înainte de a ajunge în Germania, ai cochetat şi cu scenele lirice din ţară. De ce opera în străinătate oferă mult mai multe avantaje?

L.N… În România am cântat la Filarmonica George Enescu, Sala Radio, Sala Polivalentă şi alte săli de concerte din Bucureşti şi din ţară, dar nu am cântat niciodată la Opera din Bucureşti. Primul meu rol în România a fost la Festivalul din Sibiu, cu Nympha a doua din Rusalka. Iar la Studioul de operă al Universităţii de Muzică, am cântat Scene din La Boheme, Haensel şi Gretel, West Side Story.

Germania şi Austria sunt un alt capitol în viaţa mea. Am muncit enorm pentru tot ceea ce am realizat. Nu am ştiut de fapt ce înseamna această meserie până am ajuns aici. În aceste ţări concurenţa este foarte mare deoarece vin cântăreţi din toată lumea, pentru că sunt ţările cu cele mai multe teatre (300 numai în Germania!!!). Studenţii sunt excepţionali, iar muzicienii internaţionali optează pentru universităţile de aici şi cei mai mulţi rămân şi după terminarea studiilor. La castinguri vin sute de concurenţi şi sopranele sunt cele mai multe. Nivelul este extraordinar de ridicat şi toţi vor acelaşi lucru: o carieră strălucită!

Un alt aspect pe care vreau să-l aduc aminte este acela al repertoriului mai bogat. În România se joacă puţine opere, în general cele foarte cunoscute. Aici există multe festivaluri de operă barocă, Mozart, Wagner, operă contemporană, se caută necontenit piese nedescoperite şi se readuc la viaţă. Regiile sunt dintre cele mai deosebite, mai experimentale, se investesc bani mulţi în operă, iar publicul tânăr este mult mai atras de acest gen de artă. De asemenea, nivelul de trai fiind mai ridicat, oamenii îşi permit să investească şi în suflet, iar sălile sunt întotdeauna pline.

Pamina din Flautul fermecat pare să-ţi fi adus notorietatea de care te bucuri acum. Povesteşte-ne cum îţi influenţează viaţa rolurile din reperoriul tău.

L.N… Pamina a fost primul meu rol principal cântat şi va rămâne întotdeuna drag sufletului meu. Acesta a fost şi rolul cu care mi-am dat examenul de diplomă la Mozarteum şi apoi primul contract ca şi invitat la un teatru din Germania (Hof şi Bayreuth). Cu siguranţă l-am cântat deja de 50 ori. În general, observ că de rolurile Mozartoeme mă îndrăgostesc pe rând. A urmat Fiordiligi din Cosi fan tutte, cu care am debutat la Staatsoper Munchen şi apoi în Staatstheater St Gallen în Elveţia. Anul trecut am debutat în teatrul din Anvers, Belgia cu Konstanze în Răpirea din serai, iar sezonul acesta cu Susanna din Nunta lui Figaro în Teatrul Krefeld-Moenchengladbach, Germania. Dacă ar exista o frază care mă caracterizează aceasta ar fi “Mozart oriunde, oricând, în orice condiţii”. O ambiţie personală este să cânt cât mai multe roluri din operele lui. În repertoriul meu se mai regăsesc şi: Adina din Elixirul Dragostei, Musetta din Boema, Gretel din Haesel şi Gretel, Norina din Don Pasquale şi Clorinda în La Cenerentola. Fiecare rol are o poveste, personajul împrumută ceva din mine, iar eu învăţ mereu încă o lecţie de viaţă interpretându-l.

Ce vesteşte 2012 pentru cariera ta artistică?

L.N…2012 va fi în continuare plin: Nunta lui Figaro la Teatrul Moenchengladbach, urmează recitaluri la Filarmonica din Berlin în mai, alături de muzicieni extraordinari: clarinetistul Walter Seifarth, cu care voi interpreta lieduri de Meyerbeer şi Schubert, violoncelista Martin Menkin, violonista Aline Champion şi pianista Cordelia Hoeffer. Apoi mă voi reîntoarce la opera din Anvers, Belgia cu Frasquita din Carmen, dirijor Dimitri Jurowski. Anul trecut am primit premiul Festivalului Wagner din Bayreuth, distincţie care de-a lungul timpului i-a onorat pe Jonas Kaufamann, Diana Damrau, Michael Volle, iar în august voi participa la festival, alături de alţi mari muzicieni. Între toate acestea, am concerte cu diferite orchestre din Germania şi Dublin, Irlanda. De asemenea, colaborez de mai mulţi ani cu Fundaţia Mozarteum şi sunt invitată permanent să susţin concerte şi recitaluri pentru preşedintele Austriei şi invitaţii săi.

Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti, pe care ai absolvit-o în 2005 la clasa Prof. Maria Slătinaru Nistor, încă abundă de tineri solişti care visează să ajungă pe scene celebre din lume. Succesul tău este cu siguranţă motivant pentru ei. Împărtăşeşte-ne câteva dintre secretele reuşitei tale artistice.

L.N. - Invăţaţi limbi străine, inspiraţi-vă din orice formă a artei, luaţi orice dezamăgire ca pe o lecţie şi oricât de greu ar fi, munciţi mai departe, nu vă mulţumiţi niciodată numai cu ce se intamplă doar într-o oră de canto. Studiaţi singuri, ascultaţi-vă colegii şi învăţaţi din greşelile sau reuşitele lor. Nu râdeţi de neputinţa unora şi nu invidiaţi pe nimeni. În loc de asta, aspiraţi la idealuri înalte şi luptaţi. Nu ne este garantat că vom face cariere extraordinare, dar la final, trebuie să avem satisfacţia că am încercat totul. Mult succes!

Janina BĂDICI

„În momentul în care reuşeşti să transmiţi emoţie, ai rezolvat esenţialul”.

Interviu cu maestrul Cornel Ţăranu

Cleopatra DAVID

Saramandji, ultima lucrare simfonică a compozitorului Cornel Ţăranu şi-a găsit pentru prima dată împlinirea sonoră în luna martie a anului 2009 în interpretarea Filarmonicii din Cluj. În zilele de 8 şi 9 decembrie, Orchestra Filarmonicii “George Enescu” sub conducerea dirijorului Christian Badea a realizat premiera bucureşteană a lucrării.

Din materialele promoţionale am aflat că *Saramandji* înseamnă “a fi împreună”. Pe coperta partiturii apare Zeul Shiva în ipostaza de *Nataraja*, rege al dansului Care este legătura dintre *Saramandji* şi Shri Shiva?

Legătura dintre *Saramandji* şi Shiva este explicabilă prin faptul că Shiva este şi un zeu al dragostei (*Kamadeva* n.a.) şi, având în vedere că a fi împreună înseamnă „a fi împreună cu cineva” – de fapt lucrarea aceasta este dedicată soţiei mele – atunci răspunsul este destul de simplu, este o formă de afecţiune şi o formă de a fi împreună, dacă vrem şi sub semnul lui Shiva.

Lucrarea înfăţişează iubirea familială înţeleasă la nivel cosmic. Shri Shiva este pe de o parte creator, pe de altă parte cel care va distruge universul. Mintea noastră, captivă în lumea materială, priveşte acest lucru ca pe un fenomen înspăimântător, fiind dominaţi de teama de moarte. Faptul că aţi abordat acest subiect ar putea însemna că viziunea dumneavoastră asupra vieţii şi a morţii este diferită de cea a oamenilor în mijlocul cărora trăiţi?

Într-o oarecare măsură, este diferită. În primul rând, teama de moarte nu mă preocupă prea mult, pentru că există aici două teorii liniştitoare: cea creştină, a vieţii veşnice – în care eu nu cred foarte mult, decât poate ca o formă de transfer de energie, iar această formă de transfer de energie nu este deloc clară; cum spunea Nichita Stănescu, „vom muri şi vom vedea” - iar varianta a doua, indiană, la fel de interesantă, este cea a reîncarnării, ori această idee este iarăşi foarte studiată şi foarte controversată, deci vom vedea care din variante este „viabilă”. Ar mai fi a treia teorie, a neantului total, în care oamenii nu vor să creadă din dorinţa de a avea o continuitate după moarte. Shiva este şi un creator de energie, nu doar distrugător, aşa că există o compensaţie în dansul său, care are o funcţie dublă.

Variantele pe care le-aţi spus mai devreme, varianta creştină şi cea indiană, ar putea să nu se nege una pe cealaltă ci să se completeze. Viaţa veşnică ar însemna după acest transfer de energie continuitatea în forma spiritului, iar lanţul reîncarnărilor la un moment dat oricum se opreşte.

Nici acest lucru nu este foarte clar, pentru că se pare că există un lanţ de reîncarnări, iar numărul lănţişoarelor care compun acest lanţ mare nu este determinat din punct de vedere matematic, deci este iarăşi o nebulozitate în această privinţă.

Spiritualitatea indiană vă fascinează, încercaţi să o asimilaţi, sau este doar o sursă de inspiraţie?

Am studiat câteva din lucrările de indianistică, în primul rând *Yoga* lui Mircea Eliade, pe care am citit-o încă din adolescenţă în limba franceză într-un volum foarte impresionant (teza de doctorat a lui Mircea Eliade, publicată în volum în1936 n. a) Am citit şi alte scrieri ale lui Mircea Eliade referitoare la India, fragmente din *Istoria religiilor*. Eram bun prieten cu Cezar Baltag, cel care a tradus cele trei volume în limba română cu mari eforturi din cauza cenzurii. Până la urmă, acestea au apărut, ceea ce a constituit un eveniment cultural deosebit. Cezar era un intelectual, nu doar poet ci şi estetician, avea şi cunoştinţe de filosofie şi a avut şi o lungă corespondenţă cu Mircea Eliade pe tema acestei traduceri şi ştiu că pe Eliade l-a impresionat favorabil. Era într-o perioadă în care în România discuţiile despre de religie erau tabu, dar în acest caz s-a făcut o concesie. A fost o perioadă când s-a dorit ca Eliade să fie atras spre România şi probabil că publicarea celor 3 volume a fost un pas considerat necesar. Au fost şi alţi indianişti – cum este Sergiu Al-George - care au publicat lucruri interesante. La un moment dat, am scris o lucrare numită *Cântece nomade* pe versuri de Cezar Baltag, în care este vorba despre ţigani. Sunt poeme de dragoste, de moarte, descântece, blesteme, *Povestea celui care şi-a pierdut umbra* în varianta ţigănească. Am integrat în lucrare nişte ritmuri indiene pe care le cunosc foarte bine din perioada Messiaen. Se numesc *Chitra* şi *Teka*. Unul dintre aceste ritmuri s-a potrivit perfect pe una din incantaţiile pe care le-a scris Cezar. Aceasta a fost o potrivire mai mult decât stranie şi simptomatică. Se ştie că originea ţiganilor este în India şi când am scris lucrarea, Cezar mi-a pus la dispoziţie şi elemente de folclor ţigănesc, unele culese chiar de el. am constatat amândoi că în limba *gipsy* se păstrează elemente foarte clare din limba hindi şi chiar din sanscrită.

Aţi practicat vreodată vreo formă de spiritualitatea indiană, yoga?

Yoga nu. Dar am practicat o formă de meditaţie, care nu are legătură cu asanele sau controlul respiraţiei.

Doriţi să vizitaţi India?

Mă tem că o vizită turistică nu ar însemna mare lucru. Eliade, care a stat acolo trei ani, a înţeles foarte puţin din India. Spunea că i-ar trebui 20 de ani ca să se integreze în gândirea şi spiritualitatea indiană. Sigur că mă interesează să văd India., dar mă tem că o vizită scurtă ar fi doar o vizionare a imaginilor şi mai puţin un contact cu gândirea locului.

Aţi fost studentul lui Olivier Messiaen, care a încorporat în limbajul său muzical ritmurile indiene, pe care le-a folosit de cele mai multe ori în exprimarea credinţei catolice. Consideraţi *Saramandji* un omagiu adresat lui Messiaen?

Nu neapărat, dar, în orice caz, studiind lucrările lui Messiaen am văzut cum operează el cu *talas*-urile. El recurgea la un catalog de ritmuri indiene. Acestea se găsesc pe toate drumurile muzicologice. Dacă deschizi orice enciclopedie serioasă, cum sunt enciclopedia *Fasquelle*, sau *Grove*, acolo găseşti tabele de ritmuri indiene. Totul e să ştii ce să faci cu ele. Aceste ritmuri sunt antrenate într-un sistem de improvizaţie şi dacă le foloseşti altfel, înseamnă că semnificaţia lor iniţială a fost deturnată.

Ansamblurile indiene folosesc maxim patru instrumente, dintre care unul sau două instrumente soliste, unul pentru ison (*tampura*) şi altul pentru construcţii ritmice (*tabla* în Nordul Indiei şi *mridanga* în Sud). *Saramandji* este o lucrare simfonică. Anumite efecte sonore pe care le folosiţi, cum este atacul *con legno* la violoncel, evocă timbrul de *tabla*. Intenţia a fost să aduceţi un suflu nou cu rădăcini spirituale în muzica de orchestră sau să oferiţi spiritualităţii indiene un produs al culturii noastre ?

Eu cred că aici sunt fenomene de interferenţă în care nu se poate determina exact procentajul. Am folosit în *Saramandji* cele două ritmuri indiene care îmi sunt familiare şi despre care am vorbit mai devreme – *Chitra* şi *Teka*. Ritmurile apar obsesiv în anumite momente la percuţie. Am mai introdus o deviere, acel moment lăutăresc *à la zingara*, care evocă drumul ţiganilor noştri. Plecând din India, ei s-au localizat în acest spaţiu geografic şi au creat muzica lăutărească ce a ajuns pe undeva şi obsesia lui Enescu. Am observat acest lucru în *Capriciul român pentru vioară şi orchestră* pe care l-am reconstituit eu şi care, conform declaraţiilor lui Enescu, este un omagiu adus lăutarilor care i-au legănat copilăria. Am introdus în lucrarea mea această muzică lăutărească, modală, realizând astfel o localizare dinspre India înspre acest spaţiu balcano – dunărean.

Aţi recurs şi la modalismul indian (*raga*)?

Nu, însă am recurs la elemente din modalismul est-european şi la un fel de *pat al lui Procust* intervalic care vine dintr-o gândire post-serială. Există nişte acorduri-tip care generează şi structuri melodice. Ele se întrepătrund. Sunt când melodie, când armonie, când eterofonie. Dar, deseori, într-un spaţiu destul de amplu se desfăşoară pe aceeaşi matrice sonoră, cu micile schimbări de locuri între intervale. În esenţă, este acest gen – pe care jazzmanii îl numesc „cântat pe grifură” – în care 6, 8 sunete, sau poate mai puţine, generează o structură mai mare.

Consideraţi *Saramandji* o lucrare New Age?

Câtuşi de puţin. New Age nu face o impresie bună în general şi a fost un curent îmbrăţişat de tineret ca o alternativă la religiile tradiţionale şi pe care ei le considerau insuficiente, de altfel şi Eliade spune in Istoria religiilor şi alte scrieri, că ar trebui reformată gândirea religioasă clasică, însă nu spune cum şi probabil nici nu ştie să dea un răspuns, dar New Age nu este o soluţie mai bună decât soluţiile clasice şi nu a dat rezultate bune. De altfel New Age este într-o scădere de interes.

Aspectul cel mai spectaculos al creaţiei lui Messiaen şi cel în care a adus elemente de noutate a fost ritmul. *Turangalîla*, singura simfonie a lui Messiaen, are titlul compus tot din cuvinte sanscrite, însemnând „cântec de dragoste, imn al bucuriei, timp, mişcare, ritm, viaţă şi moarte". Ritmul este nu doar modul de manifestare, ci face parte din substratul filosofic al piesei. Care este elementul de limbaj muzical care are această funcţie în creaţia dumneavoastră şi mai ales in *Saramandji*?

Există în *Saramandji* câteva dintre elementele enumerate. Este un cântec de dragoste – există o cantilenă a corzilor – imn al bucuriei devine în culminaţie. În privinţa timpului, mişcării şi ritmului, există o alternanţă de pasaje contemplative cu elemente de ritmică *giusto* mai violente. Viaţa şi moartea sunt sugerate, de asemenea.

Concluzia ar fi că tot ritmul este şi modul dumneavoastră de exprimare în această piesă ?

Desigur, mai ales că există această pendulare între ritmurile improvizate, elementele repetitive libere şi pulsaţiile foarte stricte care domină anumite sectoare ale lucrării. Piesa este un amestec de variaţiuni cu elemente de sonată, dar în mare parte este o lucrare de tip variaţional foarte liber.

Lucrarea a fost cântată pentru prima dată la Cluj în 2009. Acum aţi încredinţat interpretarea dirijorului Christian Badea şi Orchestrei Filarmonicii „George Enescu". Cum apreciaţi versiunea bucureşteană a lui *Saramandji*?

Versiunea bucureşteană este diferită de cea de la Cluj în mai multe privinţe. În primul rând, trebuie să menţionez valoare individuală a unor instrumente soliste, mai ales la suflătorii de lemn care au realizat nişte solo-uri extraordinare: Ionuţ Ştefănescu la flaut, Emil Vişenescu la clarinet şi Florenel Ionoaia la oboi. Bineînţeles, concert-maestrul Liviu Câşleanu au avut o performanţă deosebită. Partidele de corzi, de asemenea. Sunetul corzilor româneşti, în general, este deosebit. A existat maestrul Badea care s-a identificat foarte mult cu această partitură. Au fost, din păcate, doar 3 repetiţii, dar rezultatul este fost foarte bun. Pentru orice compozitor român, este o şansă deosebită să fie interpretat de Filarmonica „Enescu". Am avut câteva prime audiţii memorabile cu această orchestră, dar probabil pentru public sunt mai puţin memorabile. Publicul de concerte simfonice din Cluj este mai deschis la muzica contemporană, în timp cel publicul de la Ateneu este unul mai tradiţional, cu gusturi clasico-romantice. Însă performanţa orchestrei de a cânta trei piese contemporane cu sala plină arată că începem să ne apropiem de un puls normal al vieţii de concert, aşa cum se întâmplă pe mari scene din lume. Am asistat la Londra la un concert dirijat de Boulez, numit „concert popular" şi în care s-au interpretat *Piesă pentru coarde, percuţie şi celestă* de Bartók, lieduri de Mahler şi *Sacre du printemps* de Stravinsky. Acesta era concertul popular! Când vom avea aici un concert numit „popular" cu lucrări de acest calibru, înseamnă că publicul va avea acea deschidere dorită de noi pentru muzica nouă. Dar semnale bune sunt. Am vorbit despre *Turangalîla*, care s-a cântat în Festivalul „Enescu", dar şi în stagiunea filarmonicii acum câţiva ani sub conducerea lui Alain Paris, cu Livia Teodorescu la pian. A fost un lucru extraordinar! *Turangalîla* este infernală pentru pian. A doua soţie a lui Messiaen, Yvonne Loriod, pe care am văzut-o la Paris în *Turangalîla* împreună cu sora ei la undele *Martenot* – era o afacere de familie – era o pianistă uriaşă pentru muzica contemporană (dar nu era ce trebuie pentru muzica lui Mozart, de exemplu). Revenind la *Saramandji* şi concertele de la filarmonică, maestrul Badea a transmis o emoţie foarte puternică în aceste concerte, şi este lucrul care contează cel mai mult. Orchestra Filarmonicii „Enescu" transmite această emoţie şi, în momentul în care ai rezolvat lucrul acesta, înseamnă că ai rezolvat esenţialul.

Costin Popa
Opera Divina

Este o veritabilă plăcere să comentezi o carte care a fost scrisă de un autor cu preferinţe asemănătoare ţie, în domeniul dorinţelor artistice. Costin Popa reprezintă pentru mine o asemenea antantă pe drumuri spirituale şi estetice, pe orizontul interesului şi afecţiunii faţă de arta teatrului muzical, de la vocalitate şi interpretare, până la regie, realizare dirijorală şi documentare istorică. În seria de volume dedicate genului,în prima lună a lui 2012 el ne-a oferit al cincilea volum care continuă cu consecvenţă tematica aceasta alăturând subiectului – în speţă OPERA – un calificativ de evaluare afectivă. De data aceasta, calificativul menit a nominaliza volumul pare cvasi-mistic. Deci **„Opera Divina"** (editura *Pegasus Press*). Cum, de decenii, o parte importantă din existenţa noastră se dedică simbolic Operei, titlul mi se pare bine argumentat şi sugestiv Deci, ce găsim între copertele volumului, bogat ornamentat, în maniera poeticii lui Aloysus Bertrand, de coperta artistului francez de origină română Tudor Banuş? La o primă observaţie, cunoscând antecedentele, parcurgem un jurnal afectiv al muzicii vocale de dată recentă - operă, operetă, musical, concert, recital, audiţii, lecturi, convorbiri, interviuri *and more* – reprezentând cuprinsul ce a încăput în câmpul observaţiei anului de-abia încheiat. Retrospectiv, mă mir că, de la o zi la alta, se pot întâmpla atâtea lucruri varii, căci îmi pare că uitasem cum timpul zboară, ceasurile sunt repezi, neodihna sporeşte. Răsfoind cartea, se naşte o întrebare firească despre „cum au încăput toate într-un singur an?", nedumerire completată profesional cu surpriza răgazului necesar condeierului, pentru a le fi încredinţat scrisului. Dar, şi pentru recenzor apare dificultatea de a putea inventaria întreg cuprinsul, în spaţiul acestor însemnări. Trebuie deci să aleg, enumerând, catalogând, nominalizând evenimentele care, la lectură, te reţin prin însăşi menţionarea numelor sau faptelor. Iată un prim grupaj mozaicat: *Giacomini, ultimul dintre cei mari; „Viaţa e frumoasă", un festival gigant la Operetă, Concursul „Vox Artis", Sibiu;* Cu contururi net deferite într-o aceeaşi „artă a conversaţiei" abil mânuită de autor, cartea găzduieşte mai multe convorbiri cu *Lucia Stănescu, Nelly Miricioiu, Cornel Stavru, Marianne Cornetti, Gheorghe Crăsnaru, Magdalena Cononovici, Ştefan Pop, Ioan Holender*, *Elena Moşuc, Ion Buzea, Bogdan Mihai, Marina Krilovici, Virginia Zeani*. Simpla enumerare a celor mai importante convorbiri uimeşte, prin variaţiile problematice, întâlnirile de generaţii, plasări în contemporaneitate, trecut sau viitor. Din nou lectorul alege, nu numai prin strălucirea personalităţilor, dar şi pentru amploarea derulării ideilor. Aş crede că, în această privinţă, paginile care ne-o descriu pe Lucia Stănescu, despre care nu ştiam că de trei decenii trăieşte la Livorno privind Marea Ligurică şi amintindu-şi gloria, acum păstrată de înregistrări cu sunete, imagini... Paginile cărţii sunt pline de premiere, spectacole, concerte, turnee, concursuri, festivaluri, aici sau peste hotare. Printre repere: Viena, Zürich, Macerata, Pesaro Praga, dar şi Sibiu, Cluj, Timişoara, Brăila. Există în volum şi o prioritate, aparţinând oglindirii personale a întregului desfăşurării Festivalului internaţional „George Enescu" ediţia XX-a, în calitate de redactor şef al revistei de publicistică culturală MELOS. Şi aici constatări, atitudini, proiecte. Într-un ultim capitol, referirile la Carte-Video aduc un numitor comun cu evenimentele trăite, lecturile păstrate prin tipar şi înregistrare („Aurul *high-tech* al Metropolitanului", de unde ne-au venit, în scris, prin radio, în direct, prin video, *Don Giovanni, Fata din Far West, Don Carlos*), recenzii la *Un portet eseisic Marin Constantin* de Viorel Cosma, prefeţe la *O istorie a muzicii în pas de dans* de Grigore Constantinescu. Paginilor tipărite ale **Operei Divina** li se adaugă, asemenea unui film, privit cu plăcere, albumul foto, realizat de un martor invizibil, căruia i se dedică volumul.

Mă gândesc, ce poate fi mai lesne? Citirea acestei cărţi de beletristică, cu tot respectul pentru apelativul din titlu, de „Divina", sau curiozitatea aflării opiniilor lui Costin Popa în dialog cu subiectul principal, „Opera". Oricum, în ambele ipostaze, plăcerea confruntării cu alte comentarii decât cele care îţi aparţin se îmbogăţeşte cu experienţele autorului, la care nu ai fost de faţă (există, undeva, şi starea de invidie...amicală fireşte !). Derularea tuturor acestor repere, pe autostrada muzicii, lasă urme neîndoielnice în propria noastră memorie, invitându-ne uneori, pentru confruntările ţinerii de minte, să răsfoim şi volumele anterioare care poartă aceeaşi semnătură – Costin Popa.

Grigore CONSTANTINESCU

Concursul „PAUL CONSTANTINESCU”

(Urmare din nr. 12)

Mirela Maria Vlad

Secția Canto: Alexe Diana Florentina, cls.X, Liceul „Dinu Lipatti”-București, Novac Andreea,anul II master, Țică Corina Elena, anul și Teodoru Mihai anul III-U.N.M.B.

Deasemenea, au fost acordate 4 Mențiuni, 4 Premii speciale din partea Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România și același număr de Premii speciale din partea Uniunii Criticilor Muzicali „Mihail Jora” pentru **„cea mai bună interpretare a unei lucrări semnate de Paul Constantinescu s-au de un alt muzician român”** și 2 Premii ale Ziarului Ploieștii pentru doi tineri violoniști din Republica Moldova.

Daniel Ionuț Pop

Marele Premiu al concursului a fost câștigat de către **Șandru Laura Elena**, cls. XII-prof. Mihaela Tomescu, de la C.N.M „George Enescu”-pentru Secția Vioară; soprana **Vlad Maria Mirela**, cls.XII-prof. Zamfir Adrian, Liceul de Artă „Marin Sorescu”-Craiova și baritonul **Pop Daniel**, student anul IV U.N.M.B., clasa prof. Gabriel Năstase-pentru Secția Canto și violoncelistul **Lup Octavian,** anul II master, U.N.M.B., clasa prof. univ.dr. Marin Cazacu.

Festivitatea de premiere a candidaților și Gala tinerilor laureați ai concursului a avut loc Duminică, 11 decembrie, ora 11.30 la Filarmonica „Paul Constantinescu”.

Câștigătorii Secției de compoziție muzicală vor fi cunoscuți Marți, 13 decembrie a.c., după încheierea lucrărilor de jurizare.

Felicitând din toată inima pe tinerii concurenți și pe profesorii lor îndrumători pentru rezultatele artistice obținute, suntem convinși că la viitoarele ediții ale acestui reprezentativ concurs național, prezența candidaților va fi mai numeroasă și din ce în ce mai performantă.

Al. I. BĂDULESCU

Festivalul “I.D. Chirescu”

(Urmare din nr. 12)

Sub conducerea preotului Cătălin Stanciu, corala „Sf. Mare Mucenic Mina” a Protopopiatului din Slobozia a interpretat piesele: *Lăudați pe Domnul* de Gheorghe Danga, *Doamne auzi glasul meu* de Nicolae Lungu, din repertoriul clasic rus, *Clopote de seară* de cor din repertoriul clasic rus *Mare ești Doamne* de de Iulian Cârstoiu.

Grupul bizantin „Sf. Ierarh Vasile cel Mare” înființat în anul 2009 , dirijat de Marian Bostan a încântat auditoriul cu frumusețea unor cântări psaltice cu vădite influențe ale folclorului românesc, în lucrările: *Troparul Nașterii Domnului* de Dimitrie Suceveanu, *Cântec de stea* de Anton Pann, *Sus la'naltul cerului* – colind tradițional românesc, *Oaspeți cu azur in gene* – colind tradițional românesc, *Filă de acatist la Sf. Voievod Ștefan cel Mare* – de Ieromonah Damaschin Luchian.

Corala “Brâulețul” din Rășcani – Chișinău, Republica Moldova, dirijat de profesorul Ion Buga a interpretat piesele: *Pre Tatăl, pre Fiul, pre Sfântul Duh* de Gavriil Musicescu, *Eu sunt Învierea* de Ion Brătianu, *Veniți astăzi credincioși* de Ion Brie, *Sus la poarta raiului*, *Ruga lui Ștefan cel Mare.*

Sub conducerea dirijorului Del Vasilache a evoluat corul „Mihail Vulpescu” al Protopopiatului Călărași, interpretând lucrările: *Tatăl nostru* de Ioan D. Chirescu, *Linu-i lin* de Teodor Teodorescu, *Înnoiește-te Ierusalime* de Gh. Danga.

Corul bărbătesc *Cuvânt bun* al Arhiepiscopiei Tomisului, dirijat de Geanin Oprea, a prezentat: *Sanctus* de Franz Silcher, *Doamne, buzele mele* de Ion Popescu Runcu, *Colindul Sfantului Andrei* aranjament de Stelian Ionașcu, *Scedric* – colind ucrainian, *Noapte de Crăciun* de Ion Popescu Runcu, *Bună dimineața* și *Sculați boieri* de Gh. Danga.

Grupul coral „Nasa Pesem” din Krsko, Slovenia, dirijat de Andrej Resnik, a încântat publicul cu lucrările: *Highest, almighty God* (Atotputernic Doamne) de Vinko Vodopivec, *Rest loves child* de France Acko, *Give me a golden string* de Franz X. Engelhart, *Gloria* de Vinko Vodopivec.

În încheierea Festivalului, corul bărbătesc „Armonia” al Arhiepiscopiei Tomisului, dirijat de arhidiacon Iulian Dumitru a prezentat un repertoriu variat: *Da ispravita* – repertoriu clasic rus, *Ce vedere minunată* de Gheorghe Danga, *Christmas songs* – potpuriu de colinde internationale, *Noël* de Adolphe Adam, *Crăciunul* – aranjament pentru cor bărbătesc de Horațiu Alexandrescu, după piesa compozitorului Dani Constantin.

În cuvântul său, Primarul orașului Cernavoda – Mariana Mircea și-a exprimat bucuria de a fi organizat această ediție jubiliară a Festivalului așteptat an de an, cu atâta bucurie de publicul cernavodean și de iubitori ai muzicii corale din Constanța.

I.P.S.dr. Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului a subliniat faptul că muzica corală „înfrățește oamenii, fiind cel mai bun ambasador al sufletelor”.

Prin Festivalul Chirescu, în fiecare an, Cernavoda răsună armoniile corale, unind spiritele, și demonstrând că muzica este prezentă într-un oraș, care surprinde prin multitudinea de evenimente culturale organizate și prin contactele cu arta și cultura europeană.

Mariana POPESCU

Cum se „desenează” o carieră

(Urmare din nr. 12)

Anca Florea: *Dacă Teodor Ilincăi este solist al Operei Naționale, soprana Anita Hartig – aplaudată pe scena bucureşteană doar în premiera cu Boema -, a devenit, în 2009, angajată la Staatsoper, iar la 26 de ani, afirmarea sa şi în alte teatre de conturează promițător.*

Luiza Petrov: Încă de la debut s-a remarcat vocea sa cu o culoare particulară, prezența scenică fermecătoare, iar cu ajutorul lui Ioan Holender, care a promovat-o în calitatea sa de director al Staatsoper, a început să fie cunoscută şi în alte teatre, iar acum urmează contracte importante la Scala (2012) în *Boema*, alternând în rolul Mimi cu cele mai vestite soprane – Angela Gheorghiu şi Anna Netrebko -, pentru 2013 sunt încă în negocieri cu Covent Garden şi e poate prea devreme să spun despre ce ar fi vorba, dar la Metropolitan va cânta în aprilie 2014. Până atunci, la Viena a fos Pamina în noua producție cu *Flautul fermecat*, apoi, în 2013, va fi Micaela alături de Elina Garancea, debutând ulterior în Antonia din *Povestirile lui Hoffmann*.

A. F.: *La începutul unei cariere de anvergură se află şi excelentul bas-bariton Adrian Sâmpetrean (28 de ani), iar soprana Sorina Munteanu, cu care Agenția lucrează de curând, este, de multă vreme, unanim apreciată la noi în partituri dramatice.*

L. P.: Între altele, directorul Teatrului din Essen, dirijorul Stefan Soltesz, o apreciază în mod special, oferindu-i, după succesul deosebit în *Turandot*, o serie de spectacole cu *Nabucco*, susținând rolul Abigaille şi în concert, cu Filarmonica din Koln, la sfârşitul acestei stagiuni. Dar o surpriză a fost evoluția sopranei Celia Costea la Atena, debutând în *Tosca*; ne-a trimis un DVD şi am remarcat că s-a prezentat şi vocal şi scenic exact aşa cum trebuia să fie Floria Tosca - oricum are cea mai frumoasă voce dintre toate sopranele din România, numai că nu era totul pus la punct; întâmplarea a făcut ca o lună mai târziu să o pot propune la Frankfurt, unde interpreta rolului anulase în ultima clipă şi... a fost excepțională – de la Maria Slătinaru nu am mai întâlnit o asemenea culoare de glas. Evident, nu contează doar să ai 'o voce', ci să abordezi şi rolul potrivit.

Anita Hartig

A. F.: *Şi la Opera din Bucureşti au apărut parte dintre soliştii impresariați de Agenție.*

L. P.: La ONB, colaborarea a început din momentul în care dirijorul Iurie Florea – pe atunci director artistic -, ne-a telefonat de nenumărate ori, încercând să aducă artişti străini importanți şi artişti români care nu cântaseră niciodată la Bucureşti, aşa cum a fost, spre exemplu, Alex. Agache, dar fiind basarabean a dorit să-i trimit şi solişti ruşi, printre care s-a aflat şi baritonul Serghei Murzaev; am facilitat şi sosirea lui Renato Bruson şi a doi tineri spanioli şi a altora, numai că apoi relația cu ONB... s-a pierdut. În mod excepțional s-a produs apariția lui Ştefan Pop, un funcționar din teatru ne-a sunat de atâtea ori încât ne-a convins să susțină acel spectacol, dar asta nu se cheamă o colaborare, care ar trebui să se concretizeze într-un contract, în schimburi de păreri, de artişti. Nu doar că nu am vorbit niciodată cu directorul ONB (nu toată lumea doreşte astăzi să dialogheze telefonic), dar nu ne-a scris nici măcar un mesaj pe mail...

A. F.: *În 2003 ați afirmat că tinerii români au glasuri bune, dar... atât.*

L. P.: Şi acum sunt voci interesante, însă limitate în ce priveşte pregătirea muzicală şi stilistică. Petean este foarte muzical, Sâmpetrean a cântat la un instrument, este extrem de bine pregătit de tatăl său – de astea sunt excepții. Mai ales la Bucureşti, unde probabil sunt posibilități financiare superioare Clujului (care dispune de un potențial vocal deosebit), ar putea fi angajați temporar un dirijor şi un pianist italian de talent, acceptând chiar şi salarii modeste, pentru a lucra cu tinerii solişti români, construindu-şi ei înşişi un repertoriu mai amplu. Pe de altă parte, astăzi 50% contează imaginea unui artist pe scenă – Johan Kaufman sau Anja Harteros arată superb şi totodată au fost pregătiți încă de la început aşa cum trebuie. Iar tinerii de la St. Petersburg se perfecționează, în majoritate, la şcoala de la Covent Garden prin Artist Project. Cel mai important în relația cu un profesor este calitatea, inteligența şi capacitatea de a aplica ceea ce li se explică, dar puțini ştiu să 'audă' sunetul şi să-l materializeze. Eu spun că Ileana Cotrubaş este un exemplu de inteligență muzicală – îi corectează şi îi îndrumă pe elevi spre interpretare, spre stil şi înțelegerea partiturii, aşa cum a ştiut ea să înțeleagă de la Stroescu.

Iurie Florea

A. F.: *Se preconizează cumva o distribuție oferită de Agenție într-o producție importantă?*

L. P.: Acum 2-3 ani au cântat, la Avignon, în acelaşi spectacol, Almaguer, Jordi şi Nicoleta Ardelean, iar în 2014 s-ar putea să avem o distribuție de români în *Elixirul dragostei* la Monte Carlo – Ştefan Pop, George Petean, Adrian Sâmpetrean şi... o soprană care încă este 'cu semn de întrebare” dar... mă gândesc.

Interviu de **Anca FLOREA**

Daruri muzicale de Crăciun

Loredana BALTAZAR

Ne-am obişnuit deja ca, mult înaintea oricăror sărbători, avizierele de pretutindeni să se umple cu afişe de spectacole şi concerte care de care mai tentante, în ideea de a se oferi cadouri cât mai substanţiale consumatorilor de cultură. Şi în anul de graţie care tocmai s-a încheiat, potenţialului public i-a revenit dificila sarcină de a opta, conform ierarhiei preferinţelor proprii, pentru unul din evenimentele muzical-teatrale de top, strălucitor ambalate în haine publicitare, evenimente derulate pe cele mai importante podiumuri de concert ale capitalei.

Gazdă solicitată, a unei multitudini de evenimente literare şi artistice, sala Dalles, deşi rămasă astăzi doar la nivelul unei mici scene de concert, continuă cu succes să-şi etaleze potenţialul acustic de o specificitate aparte. Printre formaţiile care au „profitat" de această virtute (care se poate transforma şi în defect, fiindcă din sală se poate percepe orice greşeală şi orice desincronizare), s-a aflat, înainte de Crăciun, orchestra **Philarmonia** a Centrului Naţional de Artă „Tinerimea Română", sub bagheta maestrului **Nicolae Iliescu**.

Împreună, într-o vizibilă simbioză expresivă, ansamblul şi dirijorul au călăuzit auditoriul pe sinuosul drum dintre baroc, clasicism şi contemporaneitatea de orientare neoclasică, un traseu ce se suprapune, în general, cu preferinţele publicului de pretutindeni. Alcătuit din capodopere ale creaţiei muzicale universale precum Concerto grosso în re minor op 3 nr.11 şi Concertul în Re major RV93 pentru chitară şi orchestră, ambele de Antonio Vivaldi, urmate de Sarabanda, Giga şi Badineria de Arcangelo Corelli pentru a se încheia cu Divertismentul în Re major KV 136 de W.A. M o z a r t , programul concertului **Philarmoniei** a inclus şi un remember al modalismului baroc realizat de Dan Dediu şi numit Codex Brassoviensis – punte nedisimulată între trecutul glorios şi prezentul cu valoare incertă a artei sune-telor.

Prin intermediului chitaristului Mihai Cojocaru, arcuirile sensibile ale Concertului vivaldian în Re major s-au dizolvat discret în creuzetul coloristic al repertoriului orchestral, la fel cum construcţia filigranată în nuanţe scăzute a unei bijuterii sonore de largă audienţă precum Badineria lui Arcangelo Corelli a fost pusă în valoare cu maximă acurateţe expresivă. La antipod, începutul şi finalul programului **Philarmoniei** aparţinând lui Vivaldi şi lui Mozart, respectiv Concerto grosso op 3 nr.11 şi Divertismentul în Re major KV 136 au conferit strălucire întregului periplu componistic, copertat cu virtuozitate şi aplomb de către ansamblul condus de Nicolae Iliescu.

Merită apreciată o dată în plus, în contextul acestei reuşite seri concertante oferite ca dar de Crăciun, bucuria vizibilă cu care şi dirijorul, dar şi fiecare membru al **Philarmoniei** se apropie de partitura interpretată, implicându-se intelectual şi emoţional în „carnea" substanţei muzicale. Departe de a se cantona în limitele unui anumit stil ori unei anumite epoci, **Philarmonia** este unul din puţinele ansambluri orchestrale autohtone care, de la înfiinţare, şi-a propus să promoveze atât creaţiile de vârf ale muzicii universale cât şi contemporane româneşti, şi în fiecare apariţie publică reuşeşte să-şi ţină promisiunea, respectându-şi statutul valoric. Este o performanţă pe care am dori-o mai des semnalată în România!

Oaspeţi britanici

Institutul Cultural Român are o stagiune la Ateneul Român. Tot ce a oferit acest lăudabil demers a fost mai mult decât valoros. Evident că sub semnul valorii şi al excelenţei a fost şi concertul de ieri seară – 22 noiembrie 2011.

Pe scena Ateneului Român, a cărui frumuseţe şi carismă sunt mereu uluitoare, s-a aflat TEN TORS ORCHESTRA, ansamblu în rezidenţă al programului artistic numit Peninsula Arts al Universităţii din Plymouth, Marea Britanie. Calitatea orchestrei este subliniată din pornire de faptul că între membrii ei sunt unii care cântă şi în Academy of Saint Martin-in-the- Fields sau în English Chamber Orchestra.

Progamul propus a fost divers şi atractiv. Pe afiş în prima parte Mozart – Divertismentul în Re major KV 136, John Ireland – Concertino Pastorale, Doina Rotaru – Umbre pentru violă, doi percuţionişti şi 15 instrumente cu coarde, solişi Ladislau Csendes, Alexandru Matei şi Sorin Rotaru. În partea a doua George Enescu – Cele două superbe intermezzo pentru orchestră de coarde opus 12, din nou Mozart – Concertul pentru pian şi orchestră nr. 12 în La Major, KV 414, solist Florian Mitrea şi Edward Elgar – Sereneda pentru coarde în mi minor, opus 20.

Dirijorul Simon Ible este categoric un muzician charismatic, cultivat şi eficient. Trompetist la origine, el a studiat dirijatul cu Sir Colin Davis. Clar şi corect diferenţiate stilistic, toate cele ce a răsunat pe scena Ateneului au fost aproape de desăvârşit.

Ladislau Csendes, Alexandru Matei şi Sorin Rotaru, soliştii Umbrelor Doinei Rotaru s-au asamblat perfect cu orchestra, demostrând calităţile interpretative excelente, care sunt la ei o permanenţă. Pianistul Florian Mitrea, student actualmente la Academia Regală de Muzică din Londra, a cântat Mozart cu o acurateţe exemplară, cu o îngemănare spirituală cu cea a genialului autor. Florian Mitrea este unul dintre pianistii foarte tineri care preiau cu strălucire ştafeta de la cei mari interpreţi români.Viitorul lui Florian Mitrea este categoric de anvergură mondială.

Acest concert din Stagiunea Institutului Cultural Român mi-a adus în suflet spiritul Festivalului Enescu, bucuria întâlniri cu interpreţi ce te fac să uiţi orice cât timp îi asculţi. Sper ca fapta bună a Institutului Cultural Român să rămână o permanenţă în viaţa de concert a Bucureştiului, a României.

Ecaterina STAN

Reîntâlnire cu Vladimir Cosma după 45 de ani

Viorel COSMA

„M-am născut în România – în mărturisea compozitorului Vladimir Cosma, compatriotului său Lionel Pous – am trăit acolo primii 22 de ani de viață şi mi-am făcut studiile. Acolo am cunoscut primele bucurii, primul contact cu muzica, naşterea creației mele… În această sală (Ateneul Român n.n.) am purtat pentru prima oară pantaloni lungi, cumpărați cu ocazia unui concert excepțional susținut de Yehudi Menuhin şi David Oistrah, pentru că în nici un caz nu se cuvenea să asist la un asemenea eveniment în pantaloni scurți… Drumul meu m-a condus în mod efectiv să lucrez mult în cazul muzicilor pentru ecran (unde a scris peste 300 de partituri – n.n.), dar nu m-am simțit niciodată un prizonier al genului". Aşa a dorit să arate şi portretul muzical, dirijat chiar de Vladimir Cosma în compania corului şi orchestrei Filarmonicii George Enescu din zilele de 17 şi 18 noiembrie 2011, avându-i ca solişti pe soprana Irina Iordăchescu şi violonistul Gabriel Croitoru, precum şi un grup jazz-istic de oaspeți francezi şi români.

În fața unui public entuziast care a umplut sala Ateneului Român până la refuz, dirijorul Vladimir Cosma a debutat la cei 71 de ani într-un program extrem de dificil (operă, simfonie, concertant, jazz, muzică vocal-simfonică şi uşoară), cu două formații ample, necunoscute, după numai câteva zile de repetiții, oferindu-ne un portret componistic complex, reprezentativ pentru o personalitate artistică contemporană atât a muzicii franceze, cât şi româneşti. Elevul Nadia Boulanger nu şi-a uitat rădăcinile sonore de unde a plecat fiindcă – aşa cum declara deschis – „parfumul românesc nu încetează niciodată să fie prezent, chiar şi atunci când nu se bănuieşte în mod direct că or fi acolo" (aluzie la muzica peliculelor *Le Brand Blond avec un chaussure noire*, *La Glorie de mon Pere*, ş.a.)

Concertul a fost bine gândit pe calupuri de muzici diferite, spre a satisface toate dorințele unui public divers, avid să cunoască un creator matur, ajuns în apogeul unei cariere de statură internațională. Dacă Irina Iordăchescu ne-a convins că „Bimbo" (cum îi spun prietenii) rămâne un melodist inspirat, un liric pătimaş, în schimb grupul chitară, țambal, baterie şi formație de jazz/ simfonic ne-a captivat prin imaginația ritmică şi strălucirea instrumentală ce i-a adus celebritatea în rândurile tineretului amator de muzică uşoară din opera *Marius et Fanny* (cântată la premieră de Angela Gheorghiu) nu ne-a oferit dimensiunea completă a creatorului de artă lirico-dramatică, după cum *Concerto de Berlin* pentru vioară şi orchestră (bine executat de Gabriel Croitoru) ne-a sugerat mai mult latura virtuozică a instrumentului decât originalitatea construcției formei muzicale. Surprinzătoare pentru un creator de muzică de film ni s-a părut *Cantata 1209* pentru recitator, soprană solo, cor mixt şi orchestră (2009), o comandă specială adresată compozitorului pentru comemorarea a 800 de ani de la masacrul pentru în oraşul Béziers din sud-vestul Franței, lucrare care l-a scos pe Vladimir Cosma din stilul descriptiv, naturalist, al creației de film. În patru fragmente, extrase din cantată, autorul ne poartă de la clipe de poezie şi reflecție, la momente de maximă încleştare dramatică (*Tuez-les tous!*), episodul final (*La Croisade*) clădit pe o polifonie frumos amplificată, topindu-ser liniştitor pe glasul unei viori care personalizează durerea mamei, martoră la masacrarea propriului copil. Corul Filarmonicii, strunit de Iosif Ion Prunner, a încercat să dea strălucire unei partituri, deloc uşoare.

Apogeul concertului l-a atins secvența extraselor din patru filme, ce ne-au purtat de la *blues* la jazz, de la *concerto-grosso* la *toccata*, în care vioara, chitara şi țambalul (*Dîner de cons*) ne-au strecurat o temă populară românească plină de nerv, ritm şi culoare modală, dar şi excelente pasaje de virtuozitate jazzistică. Chitaristul Philip Catherine şi țambalistul Marius Preda au oferit clipe scânteietoare de efecte sonore, mai ales că Vladimir Cosma s-a aflat la „el acasă" în aceste prelucrări solistice de-a dreptul fabuloase. Aici s-a scris finalul concertului de la Ateneu, cu publicul în picioare şi cu cereri de bis-uri. N-am înțeles epilogul suitei pentru orchestră din *Le Boom* şi dansul românesc din pelicula *Le Brand Blond avec un chaussure noire*. Probabil autorul a dorit să ne amintească că ne aflăm la Ateneul Român în compania Filarmonicii şi portretul componistic se adresa unui… simfonist. Ambele fragmente ne-au întărit imaginea unui maestru complex, creator al muzicii de film contemporane de talie mondială, dar frişca programului se consumase cu episodul cvartetului solistic anterior.

Întâlnirea cu Vladimir Cosma a macat un succes cert de public, transformându-se într-un eveniment artistic major al stagiunii Filarmonicii „George Enescu". Mai presus de toate însă, prezența îndelung aşteptată a compozitorului la Bucureşti, a constituit pentru profesionişti – mai presus de un emoționat moment de suflet – o clipă a adevărului artistic, relevat de o personalitate singulară.

RESTITUIRI 2011 (I)

Florian LUNGU

Vorbeam într-un material anterior al revistei despre tumultuoasa lună noiembrie a anului de grație 2011, lună abundând în concerte, festivaluri de jazz şi nu numai. Spre finele acelei luni am participat la un eveniment de semnificație, din păcate prea puțin promovat în raport cu valoarea sa conceptuală şi artistică. Dăruită promotoare a jazz-ului în arealul Braşovului, de mai mulți ani apreciată organizatoare – şi prezentatoare – de evenimente festivaliere, concertistice, de club în amintitul municipiu, **Jenny Brăescu** (preşedinte al Asociației Culturale AS CULT Braşov) „a inventat" o nouă sărbătoare muzicală, specială, completată cu o binevenită întâlnire a demiurgilor din țară ai unor atare manifestări în aria genului. Ne referim la ediția I a Festivalului **ZILELE JAZZ-ULUI ROMÂNESC** – o inițiativă lăudabilă şi prețioasă într-o vreme în care „se poartă" asiduu artiştii străini pe scenele noastre, în detrimentul interpreților autohtoni, adeseori neglijați. Gândit în proximitatea datei la care maestrul **Johnny Răducanu** ar fi împlinit – dacă trăia – rotunda vârstă de 80 de ani, acest Festival ce i-a fost dedicat, a vizat raportarea la trei categorii distincte de vârste ale talentului şi măiestriei.

Astfel, în serile de 25, 26 şi 27 noiembrie, **Centrul Cultural Reduta** a găzduit nu mai puțin de şapte recitaluri. Generația maximei maturități a fost reprezentată de „monstrul sacru" **Marius Popp**, pianist septuagenar care a impulsionat cu acest prilej o insolită formulă de duo, împreună cu tânărul său coechipier **Mihail Sebastian** la saxofon tenor. Acest tandem numit ***Amplitude***, a abordat spre redimensionare creativă un set de şapte compoziții datorate celebrului saxofonist de culoare **Benny Golson**, între care notoriile teme „Killer Joe", „Blues March", „I Remember Clifford", „Whisper Not".

Generația medie a etalat la rându-i demni exponenți: **Pedro Negrescu**, lider al quartetului ***The Bridge Of Friendship*** alcătuit din doi români – protagonistul contrabass-ist, mai tânărul baterist **Tavi Scurtu** – şi doi bulgari – trompetistul **Mihail Yosifov**, pianistul **Vasili Spassov**. În derularea programului lor ce a inclus şi teme standard ale jazz-ului, am admirat îndeosebi versiunile interpretative conferite unor inspirate compoziții semnate de **Johnny Răducanu** precum „Blues unison", „Blues Moldav", „October Song", „Pedro's Blues", versiuni închinate memoriei marelui dispărut. Reunind o formulă de tip „profesor şi studenți", grupul ***Mircea Tiberian Trio*** (cu **Michael Acker** - contrabass, **Laurențiu Zmău** - baterie) ***featuring Nadia Trohin*** a venit să întruchipeze rezultatele lăudabile ale unui laborios proces de învățământ superior muzical în domeniul jazz-ului, cultivat de peste două decenii de **Mircea Tiberian** în cadrul instituției port-drapel care este **Universitatea Națională de Muzică** din Bucureşti. Am aplaudat atât prima parte a recitalului, strict instrumentală, cuprinzînd trei mai noi creații ale pianistului compozitor şi profesor **Mircea Tiberian**, cele numite „The Walls Of Your Minds", „Nothing To Loose", „So Simple", cât şi reînveşmântarea – de astă dată şi cu contribuția vocală atractivă a **Nadiei Trohin** – a două vechi şlagăre româneşti din perioada inter-belică şi a atât de izbutitelor canti-lene compuse de **Johnny Rădu-canu** pe versurile **Ninei Cassian,** melodiile „Pe Olt" şi „Iarnă, iarnă".

Nadia Trohin

Dătătoare de speranțe privind viitorul jazz-ului autohton au fost şi evoluțiile celor două combo-uri de tineret: ***Marius Pop Electric Project*** care a deschis ediția festivalieră braşoveană cu un recital extrem de dinamic, incisiv, bine marcat de ritm, angajat în prezentarea – cu doar două excepții – a unor compoziții proprii membrilor grupului (**Marius Pop** - ghitară, **Mihai Ardelean** - claviaturi, **Vlady Săteanu** - ghitară bass, **Alex Szuz** - baterie) ca acelea de factură „jazz-electro-funk fusion" intitulate „Groove Hunter", „Liquid Soundtrack", „First Step", „Marbri", „Groove del Sol"; şi grupul bucureştean ***New Wave Trio*** care l-a inclus pe mezinul Festivalului, pianistul **Toma Dimitriu** (18 ani), pe... încă tinerii **Costinel Mirea** - vioară şi **Michael Acker** (Braşov) - contrabass, instrumentiştii (ocazional şi vocalişti) fermecându-şi asistența cu ambițioase creații originale ca „Baladă şi Rustem" (**Costinel Mirea**) „Peasant Thoughts" şi „7th Grade" (**Toma Dimitriu**) şi prelucrări precum „Die Nachtigall" (folclor săsesc, arr. **Michael Acker**).

Jenny Brăescu

Nu au lipsit forțele artistice locale, personificate de membrii grupului braşovean ***Vega Band*** – ne referim la **George Şomu** - saxofoane, flaut, **Leo Ion** - ghitară, **Tiberiu Back** - ghitară bass, **George Tohat** - baterie, o echipă interpretativă bine sudată, relevantă prin pregnanță ritmică şi vitalitate, prin datele repertoriale recomandând, pe lângă cover-uri ale unor teme de circulație internațională, o compoziție a lui **Leo Ion** („Q-Bop") şi, comemorativ, în viziune proprie, piesa lui **Johnny Răducanu** „Blues unison".

Înrudit organic cu jazz-ul, compartimentul „blues" cu diversele sale aspectări stilistice a fost promovat elocvent de grupul ***Mike Godoroja & The Blue Spirit***, team implicând în discurs o multitudine de timbruri ale unor instrumente mânuite de **Luca Marius** - ghitară, dulcimer, banjo, mandolină, slide guitar, **Alex Vişan** - ghitară acustică, buzuki, slide guitar, **Valy Rotari** - ghitară bass, **Vali Vătuiu** - baterie, cu toți coordonați de liderul vocalist **Mike Godoroja** care şi-a propus o incursiune în aria de referință şi în istoria genului, mergând până la creații originale actuale ce poartă autografele membrilor grupului – de amintit în acest sens piesele „Irish", „Blues-ul sufletului meu zdruncinat", „O zi albă" (**Mike Godoroja**).

Sonorizarea de calitate a fost asigurată pro bono de **Victor Hoajă** şi echipa ***Harmonia Group***, ei organizând cu doar câteva zile mai târziu **VICTORIA JAZZ FEDTIVAL** ediția a II-a, în oraşul transilvan Victoria. Dar despre această manifestare ca şi despre cele de la Bucureşti, Craiova, Ploieşti din luna decembrie a anului 2011 – în viitorul număr al revistei.

Jazz la Cotroceni

Mădălin Alexandru STĂNESCU

În prag de sărbători, Muzeul Național Cotroceni a găzduit un concert de jazz ce l-a avut protagonist pe violonistul român Florin Niculescu. Considerat unul dintre cei mai buni muzicieni de jazz din diaspora, Florin Niculesu şi-a construit o carieră în Franța, unde, urcând treaptă cu treaptă, a concertat alături de mari interpreți ai genului precum Oscar Peterson, John McLaughlin, George Benson, Branford Marsalis sau Stèphane Grapelli. Poate prea puțin cunoscut publicului nostru, Florin Niculescu este apreciat în Europa unde aplauzele spectatorilor vin să răsplătească eforturile, sale, iar specialiştii îl includ printre succesorii lui Grapelli şi îi recunosc contribuția în continuitatea promovării stilului *jazz manouche*, popular în spațiul francez, cu precădere.

Rămas în suflet cu dorul de țara natală, Florin Niculescu a început de câțiva ani să susțină concerte şi în România, cel mai recent desfăşurându-se sub genericul *Serenade de Crăciun*, ca un cadou pentru iubitorii jazz-ului. Însoțit de trei muzicieni de mare valoare, pianistul Florent Gac, contrabasistul Darryl Hall şi percuționistul Bruno Ziarelli, Florin Niculescu ne-a adus mai aproape de atmosfera Crăciunului în ritmuri şi sonorități de jazz. Violonistul român a încântat din nou prin tonul aflat la confluența dintre jazz şi clasic, prin momentele cadențiale ori prin cele de improvizație pură bazate pe pattern-uri devenite deja caracteristice acestuia. Alături de virtuozitatea lui Florin Niculescu am mai remarcat dexteritatea cu care Darryl Hall a manevrat contrabasul, ce părea că nu mai are secrete pentru el, momentele solo ale lui Bruno Ziarelli şi ştiința acompaniamentului arătată de Florent Gac.

Peste toate, am reținut atât la Florin Niculescu cât şi la colegii săi bucuria de a cânta, plăcerea de a împărtăşi celorlalți ceva din muzica şi arta lor, naturalețea trăirilor lor în fața publicului. De altfel, am putea considera că acestea ar fi unele dintre trăsăturile jazz-ului care au făcut genul născut în comunitățile afro-americane atât de popular azi în lumea occidentală.

Cunoscând ce înseamnă greutățile începutului, Florin Niculescu a promovat în cadrul concertului din decembrie şi doi tineri muzicieni aflați la debutul ascensiunii spre vârful carierei lor. Mai întâi ne-a surprins plăcut interpreta vocală Zarifa, care a atras atenția prin vocea sa caldă, plăcută, potrivită jazz-ului şi prin felul firesc în care a comunicat cu restul muzicienilor de pe scenă. Al doilea tânăr adus în atenția publicului a fost pianistul Alexandru Pădureanu, un talent aflat încă la ora acumulărilor, dar cu un viitor promițător în față.

În finalul concertului, Florin Niculescu a interpretat alături de membrii cvartetului său bijuteria muzicală *Nuages*, un veritabil omagiu adus lui Django Reinhardt, unul dintre întemeietorii jazz-ului european şi promotor al stilului *jazz manouche*, îmbrățişat şi de violonistul român.

Având încă în memorie sonoritățile viorii lui Florin Niculescu, am apreciat reuşita acestei seri de jazz desfăşurate într-un cadrul mai puțin tipic genului: Muzeul Cotroceni. Deşi mulți încă mai consideră că jazz-ul trebuie cântat într-un anumit cadru, concertul la care am asistat vine să infirme ideea şi să demonstreze că acest gen poate fi interpretat şi într-un spațiu de înaltă ținută cultural-artistică.

Întâlniri irepetabile

Ana BODI

Club A a fost dintotdeauna un focar al inițiativelor îndrăznețe, al proiectelor aparte, ilustrate de-a lungul anilor prin concerte, spectacole, lansări. Pentru a menține vie flacăra acestei tradiții, a apărut şi seria "Întâlnirilor culturale irepetabile Club A", cu desfăşurare periodică (lunar, vineri după amiaza), amfitrion Florin-Silviu Ursulescu. Sunt invitați muzicieni, literați, jurnalişti, redactori, compozitori, arhitecți - un grup cu certă valoare intelectuală, studenți.

Cornel Chiriac

Aşadar întâlnirile au o latură informală (se discută proiecte culturale) şi una spectaculară, pe scenă. Există Recitalul trubadurilor, Minutul actorului (momente susținute, pro bono, de nume importante ale muzicii şi teatrului nostru: Mircea Florian, Nicu Covaci, Mihai Bisericanu, Doru Stănculescu, Eugen C.Motriuc, ş.a.), Ecranul magic (clipuri de arhivă oferite de Doru Ionescu), reuniunea fan clubului Cornel Chiriac. Ambianța sonoră numită « Hituri nostalgice » este asigurată printr-o reuniune aparte – Parada disc jockeilor veterani (cei care au impus această meserie în România).

O inițiativă unică la noi, cu certă încărcătură culturală, aspect care lipseşte tot mai mult din ambianța socială actuală.

A 9-a Cutiuță muzicală

Lansarea "Cutiuței Muzicale" vol. 9, noul album, realizat de Liliana Ştefan împreună cu MediaPro Music, cuprinde 16 piese pentru copii, interpretate într-un mod inedit de "mămicile" Andra, Oana Sârbu şi Monica Anghel. În cadrul evenimentului de lansare, cele trei artiste-mămici au interpretat, pe rând, cântecele incluse pe album, recitaluri urmate de o sesiune de autografe. *"Cutiuța Muzicală este ca şi copilul meu, pe care de 10 ani îl cresc cu grijă şi răbdare. Ca orice mamă fac de toate pentru acest* copil, *de la muzică, texte şi până la PR, grafică, mixaje.* Cutiuța 9 *are toate* ingredientele *pentru a fi o cutiuță fermecată: vedete-mămici cu voci minunate, cântecele şi texte pentru vârsta şi preocupările prichindeilor şi o grafica veselă în acord cu ceea ce se găseşte în* Cutiuță…" – a declarat textiera Liliana Ştefan, mămica băieților solistului trupei HOLOGRAF, Dan Bittman. (**Oana Georgescu**)

Andra

Uite-l, nu e!

Ana-Maria SZABO

Când scriem aceste rânduri suntem în prag de februarie şi încă nu se ştie dacă România va fi sau nu reprezentată la finala Eurovision în acest an, care va avea loc la Baku, în Azerbaidjan! Preşedintele TVR, Alexandru Lăzescu, a afirmat că instituția în fruntea căreia se află nu dispune nici măcar de suma de 150.000 de euro, care constituie taxa de înscriere, la care s-ar adăuga cheltuielile legate de preselecție (care or fi alea?) şi de aşa-zisa promovare a reprezentantului nostru, dar, din ce vom vedea mai jos, TVR n-a prea aruncat cu bani în acest sens, decât cel mult pentru a plimba prin Europa numeroasa echipă a TVR, din care mulți nu-şi justificau nicidecum prezența acolo... Şi cum de brusc televiziunea publică nu are bani pentru una din puținele acțiuni de reprezentare a țării noastre peste hotare, în timp ce aruncă bani pentru canale la care nu se uită mai nimeni, gen TVR3 şi TVR Info?

Artiştii noştri au reacționat virulent imediat cum au aflat de această situație de-a dreptul penibilă pentru România (o țară mult mai săracă, Republica Moldova, este în plin proces de preselecție!). Alexandra Ungureanu propune soluția adoptată şi de alte țări: alegerea unui interpret sau a unei formații, urmând ca veritabila selecție să fie numai pentru piesă. Deşi arată a nu fi interesată direct de participare, ea se întreabă pe drept cuvânt unde sunt banii din taxa TV şi cum de nu se găsesc sponsori la un asemenea nivel. Laurențiu Duță, autor al melodiei cu care Elena Gheorghe a reprezentat România în 2009, "Balkan Girls", este şi mai tranşant: "Este ruşinos ce se întâmplă. Mi se pare o bilă neagră pentru TVR şi pentru țara noastră. Vă dați seama ce vor spune celelalte țări despre noi? Până la urmă, ce se întâmplă cu banii pe care îi plătim lunar? Alte producții cum pot fi realizate?" (de ce nu se face public bugetul megalomanei emisiuni "ÎnTrecerea Anilor"? - N.R.). Unul dintre membrii C.A. al TVR, Sorin Burtea, a declarat că promovarea câştigătorului selecției naționale ar costa... 400.000 de euro, dar Duță e categoric în declarația pentru ziarul "Ring": "Care promovare? Un video-clip nu costă mai mult de 10.000 de euro. Pe Elena Gheorghe au trimis-o să cânte într-o singură țară şi la... un târg de turism!". Dacă asta e "costisitoarea" promovare a TVR, ne întrebăm pe drept cuvânt ce fel de deconturi s-au prezentat la contabilitatea TVR, de au rezultat asemenea sume? Şi Sanda Ladoşi, care ne-a reprezentat în 2004, la finala din Turcia, crede că bani sunt, lipseşte însă interesul: "Nu mă mai miră nimic. Cred că bani sunt, dar pentru alte proiecte. Înseamnă că ori sunt manageriați foarte prost, ori

Vlad Miriță

Laurențiu Duță

Alexandra Ungureanu

sunt distribuiți acolo unde există interese". Tenorul Vlad Miriță, care ne-a reprezentat în 2008, alături de Nico, cu o piesă de Andrei Tudor, la finala de la Belgrad, este neiertător: "Nu e prima dată când TVR procedează aşa, le fel a îngropat şi "Cerbul de aur". Anul trecut au zis

Sanda Ladoşi

că se face şi... nu s-a mai făcut. Noi oricum avem un buget foarte mic la Eurovision față de alte țări, în timp ce alte țări alocă sume uriaşe. În 2008 era prima participare pentru Azerbaidjan, care a alocat o sumă nelimitată, iar Rusia a avut un buget de 2 milioane de euro!".

Pentru ca ruşinea să fie deplină, şeful delegației României la Eurovision, Dan Manoliu, susține că organizația europeană, EBU, a respins cererea României de... reducere a taxei! Ce jenantă milogeală... Deşi se anunțase că decizia finală va fi anunțată pe 18 ianuarie, data a trecut de mult şi... nimic. Formularele de înscriere ar fi fost, se pare, completate şi trimise la EBU, TVR stabilind un buget de 200.000 de euro, jumătate față de anul trecut, dar decizia o va lua C.A. al instituției. Culmea este că unele surse afirmă că, datorită risipei din anii trecuți şi unei politici financiare haotice, TVR ar datora EBU diverse taxe pentru retransmisie şi alte cheltuieli încă din... 2005, suma totală putând depăşi chiar un milion de euro!! În aceste condiții este de mirare că ne mai primesc, nu că nu putem sau nu vrem noi! Dar ridicolului apare însă când citim că Dan Manoliu i-a făcut propunerea oficială din partea TVR solistei de 25 de ani Elena Alexandra Apostoleanu. Cum, nu ştiți cine este? Ei bine, Inna, cea care s-a acoperit de ridicol înaintea meciului de fotbal România-Franța, când a evoluat "live" într-un mod ilar; chiar să nu ştie cei de la TVR că la Eurovision nu se face playback?

Mai nou, taxa de participare anunțată a fi de 150.000 de euro a devenit, brusc, doar de 120.000, din care TVR vrea să achite doar jumătate, restul revenind unor potențiali sponsori, pe care îi aşteaptă sau îi caută. Chiar nu se cunoştea cuantumul exact al taxei acum o lună? Dar pentru a înțelege de ce sumele alocate participării ajung la un nivel exorbitant, acelaşi Sorin Burtea, reprezentant al salariaților în C.A., a dezvăluit costurile uriaşe pentru un element de decor socotit "indispensabil" (s-a văzut cât a contat!) în show-ul Elenei Gheorghe din 2009, de la Moscova: "Un jilț imperial făcut nu ştiu pe unde a costat 10.000 de euro (o fi fost din aur sau de la Luvru, mai ştii?-N.R.), transportul lui la Moscova alte 10.000 (dar cum l-au dus, fraților, pe jos, în brațe?-N.R.) şi a trebuit să-l lăsăm acolo, pentru a nu mai plăti încă 10.000 de euro transportul înapoi în țară! Sunt nişte costuri exorbitante, pe care noi nu le putem susține", şi-a încheiat declarația Sorin Burtea. Ar fi interesant de ştiut cine a fost în acel an şef al delegației României... Pentru acest an, funcția e îndeplinită de Dan Manoliu, care-şi afişează optimismul, speră să fie găsiți sponsori, aşa încât să putem anunța EBU pe 18 martie, data-limită, că vom participa. Numai să nu fie nevoie de alte tronuri regale!

Elena Gheorghe

Gala
Superlativelor VIP

Desfăşurată sub egida *"Împreună, pentru o Românie mai bună!"*, cea de-a XII-a ediţie a Galei Superlativele VIP a reunit la Opera Naţională Bucureşti, sute de personalităţi ce au aplaudat premierea unor personalităţi din toate domeniile de activitate, care au dovedit că reprezintă adevărate valori ale societăţii româneşti. Prezentat de două dintre vedetele TVR, crainicul Monica Ghiurco şi actorul Andreas Petrescu, evenimentul a fost şi un rezultat al muncii echipei revistei VIP de responsabilizare a publicului, care a contribuit prin votul online la desemnarea laureaţilor. Nu puteau lipsi momentele artistice: Corul Academic Radio, dirijat de maestrul Dan Mihai Goia, recitalurile Mariei Radu, naistei Cornelia Tihon şi al Iannei, ale lui Cătălin Josan şi Ştefan Atârgoviţoae, laureat cu Premiul Special (fost elev al maestrului Cornel Fugaru şi acum al Mirelei Fugaru, elev în clasa a VI-a, secţia pian, a Colegiului Naţional de Artă "Octav Bancilă " din Iaşi, el este câştigătorul ultimelor ediţii ale concursurilor internaţionale "Ti lascio una canzone", difuzat de postul Rai Uno, şi "SANREMO Junior"), Dan Teodorescu (Taxi), răsplătit cu Premiul Publicului, şi Hotel FM. Remarcabil este faptul că printre aceia care au anunţat premiile s-au numărat vedete ale lumii artistice: Margareta Pâslaru, Elena Gheorghe şi Trupa Sensor, Alexandra Ungureanu, Adi Despot, Radu Almăşan, Gelu Voicu, soprana Felicia Filip, regizorii Cristian Mihăilescu şi Alice Barb, actorii Ion Besoiu, George Ivaşcu, Ana Ularu, Ioana Flora, Dorotheea Petre, compozitorul Horia Moculescu sau Mike Godoroja.

A. Ungureanu, H. Moculescu

Dan Bălan

Şt. Atârgoviţoae, M. Pâslaru

Iată lista premianţilor, veritabile personalităţi care şi-au pus în valoare talentul, pasiunea şi determinarea la evoluţia socială şi culturală prin rezultatele activităţii lor: Categoria: EVENIMENTUL ANULUI - Festivalul "Peninsula", Premiu Special - Ştefan Artâgoviţoae, Categoria: ARTĂ POPULARĂ - Ion Mitroi, Categoria: ELEGANŢĂ - Cristian Mandeal, Categoria: TEATRU – regizorul Radu Afrim, Categoria: MUZICA - Dan Bălan, Categoria: CULTURĂ - Acad. Eugen Simion, Premiul Publicului - Trupa TAXI.

Oana GEORGESCU

Lauri
pentru slujitorii MUZICII

Mia FLEŞERIU

Muzicieni, compozitori, muzicologi, scenografi, regizori, directori de instutuţii muzicale şi culturale, directori de festivaluri, scriitori şi interpreţi, toţi performeri ai anului 2011 în artele spectacolului muzical, au fost recompensaţi în foyer-ul Sălii GIULEŞTI a Operei Comice pentru Copii cu diplome, medalii, premii şi tablouri (semnate de scenografa Viorica Petrovici, director artistic al Operei Comice pentru Copii) în cadrul Galei Premiilor Forumului Muzical Român. Maeştri de ceremonii au fost Smaranda Oţeanu Bunea, director fondator al Operei Comice pentru Copii şi Preşedinte al Forumului Muzical Român, prof. univ. dr. Grigore Constantinescu, Preşedinte al Uniunii Criticilor Muzicali, şi Costin Popa, redactor şef al revistei „Melos”.

soprana I. Bitere, Stela Popescu

Premiul pentru publicistică a fost oferit Oanei Georgescu şi Aureliei Răsvan (pentru volumul „*Reverberaţii de neuitat – pianista DANA PROTOPOPESCU, 40 de ani de carieră*”, Editua Muzicală), Premiul pentru coregrafie, Sorinei Tiron, Premiul “*Speranţa*” - Corului MADRIGAL şi dirijorului Voicu Popescu, Premiul “*Amadeus*“ pianistei Alexandra Costin, Premiile “*Profesionist de top*“, Ivonei Cristescu (TVR Cultural) şi Sorinei Goia (realizator emisiunea “*Oaza de muzică*”, Radio România Cultural), Premiul “MELOS“ lui Liviu Manolache, Directorul Festivalului „*Mamaia Copiilor*”, şi Premiul pentru management, Danielei Vlădescu, director Teatrul de Operă şi Balet ”*Oleg Danovski*” din Constanţa. Au mai fost acordate Premiile *“Ludovic Spiess*“ dirijorului Orchestrei Române de Tineret, Cristian Mandeal, şi mezzo-sopranei Ruxandra Donose. Premiul pentru întreaga activitate a fost obţinut de compozitorul Dumitru Lupu, iar Premiul pentru Regie a fost conferit actriţei Stela Popescu (pentru montarea musicalului “*Scufiţa Roşie*” la Opera Comică pentru Copii) şi regizorului Cristian Mihăilescu (pentru montarea spectacolului “*Faust*” la OPERA Braşov). Irina Sanda Marin Cajal, Subsecretar de Stat, pentru eforturile depuse ca ”MADRIGAL”, cor declarat “*bun al patrimoniului universal UNESCO*”, să funcţioneze sub egida Ministerului Culturii şi Patrimoniului Naţional, a fost distinsă cu Premiul pentru Excelenţă în Management, iar Marele Premiu de Excelenţă a fost decernat primarului general al Capitalei, prof. dr. Sorin Oprescu. În cadrul Galei s-au mai acordat Ordinul Meritul Cultural în Grad de Cavaler directorului Filarmonicii din Sibiu, Ion Bojin, şi Directorului General al Palatului Naţional al Copiilor, Radu Anghel Vasilescu, şi Ordinul Meritul Cultural în Grad de Ofiţer, prof. univ. dr. Grigore Constantinescu şi Smarandei Oţeanu Bunea. În finalul galei, toţi cei prezenţi au asistat la spectacolul extraordinar dedicat Zilei Unirii, în regia actriţei Stela Popescu. Un show de excepţie susţinut de artiştii Operei Comice pentru Copii, cu arii din opere celebre, musical-uri, canzonete, dansuri academice şi moderne. Până în momentul de faţă, pentru activitatea sa de peste zece ani, binecunoscuta instituţie culturală a fost răsplătită cu 19 Premii Naţionale şi 15 Premii Internaţionale, are în palmares 60 de titluri în repertoriul permanent (opere, balete de buzunar, musical-uri), peste 200 de reprezentaţii şi peste 60.000 de spectatori/stagiune. A efectuat cu succes turnee în Croaţia, Israel, Austria, Coreea de Sud şi în India, Spania, Franţa, Canada, SUA, Italia, Tunisia, Republica Dominicană, Egipt, Germania şi Emiratele Arabe Unite. În Stagiunea 2012, Sala Mare GIULEŞTI găzduieşte pentru micii melomani capodopere ale literaturii româneşti şi universale: *”Păpuşile meşterului Coppelius”, ”Farmacistul”* de Haydn, musicalul *”Piatra din Casă”* şi Premierele *”Cenuşăreasa”* şi *”Cazul giuvaerului albastru”* după Sherlock Holmes, ambele Balete de Buzunar. (**Foto: Dragoş Bitere)**

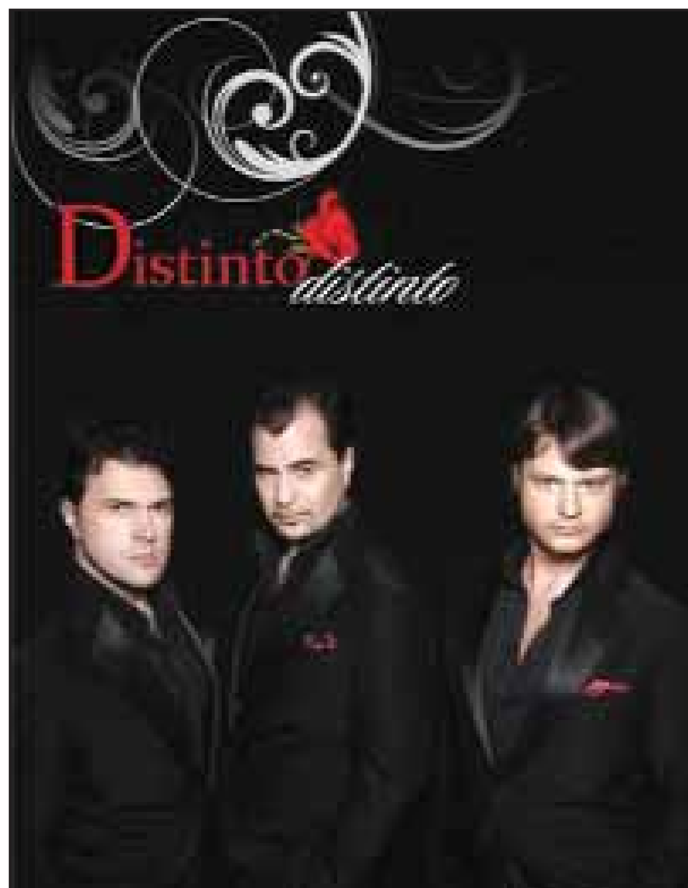
S. Oţeanu, G. Constantinescu, O. Georgescu

Feerie la Focşani

Octavian URSULESCU

Iarna, în opinia unora, este un sezon in care artiştii hibernează, dar din multe puncte de vedere ei sunt mult mai activi, îndeosebi atunci când există promotori şi organizatori care au ştiinţa alcătuirii unor distribuţii de calitate, atractive. Aşa stau lucrurile de fiecare dată la Focşani, unde preşedintele C.J., Marian Oprişan, dăruieşte periodic localnicilor show-uri de nivel internaţional. Şi de această dată colaboratorii săi tradiţionali, Andreea şi Radu Fornea, împreună cu Ovidiu Popică (scenă, sunet, lumini, ecrane de proiecţie, lasere), au pus la punct un super-show de mai bine 6 ore, aclamat la scenă deschisă de peste 12.000 de spectatori, un adevărat record! Foarte inspirată, ce de obicei, a fost succesiunea "numerelor" artistice: deschiderea a făcut-o, cu un consistent recital de o oră, ansamblul folcloric profesionist "Ţara Vrancei", condus de interpreta Maria Murgoci, cu orchestră, dansatori, frumoase tradiţii de iarnă aduse în scenă de admirabili copii. Firesc, am spune, au preluat microfoanele cei trei "veterani" (Răzvan, Cătălin, Ionuţ) de la Ro-Mania, antrenanţi ca de fiecare dată. Trupă româno-cubaneză, Mandinga a oferit un colorat show multi-cultural, confirmând că nu întâmplător susţine circa 300 de concerte pe an şi deţine trofeul "Cel mai bun live" la RMA. Cea mai bună trupă latino de la noi a propus selecţii de pe cele 3 albume şi a invitat publicul la dans cu hit-urile "Goochi" (prezent în top-urile internaţionale) şi "Europarty". Silvia Stancu şi Angi Mureşan, adică "Bordo", s-au dezlănţuit într-o evoluţie dansantă şi ne-au vorbit de noul lor proiect, "Pin-Up Girls". Vorbeam de inspiraţie şi bun-gust şi iată-le alăturate în invitarea surprinzătoare, într-un asemenea context, a trio-ului vocal Distinto. Tenorii Octavian Dobrotă şi Marius Olteanu, basul Mihăiţă Radu alcătuiesc prima trupă de pop-opera de la noi, impresionând printr-un rafinat belcanto, care de altfel le-a adus premiul "Voci de aur" la Gala celebrităţilor România 2011. Descoperiţi de public la turneul din 2008 al lui Julio Iglesias, cei trei au interpretat ever-green-uri româneşti şi internaţionale, în manieră clasico-romantică, fermecând un public familiarizat mai puţin cu o astfel de muzică. Să recunoaştem, una din atracţiile certe ale concertului a fost apariţia, pentru prima dată pe o scenă mare în Focşani (el evoluează îndeobşte în cluburi), a starului hip-hop de 25 de ani Guess Who, pe numele său adevărat Laurenţiu Mocanu. Lansat în 1999 cu trupa Anonim, el a explodat literalmente zece ani mai târziu, prin albumul "Probe audio" (Locul potrivit), care l-a impus prin umor şi mesaj social. Recitalul său a înlănţuit toate marile sale succese, de la "Tu", "Gen", "Unu altu", "Locul potrivit" (cea mai difuzată piesă din 2010) la "Manifest" (cea mai difuzată piesă pe radio şi TV, peste 6 milioane de vizualizări pe youtube), "Ştiu deja", "Oriunde te duci", "Tot mai sus". Prin evoluţia sa, Guess Who a confirmat distincţia primită la RMA 2011 şi anume aceea de "Best hip-hop". Dar ceea ce a singularizat acest spectacol monumental a fost invitarea a două binecunoscute titulaturi de peste hotare, ambele beneficiind de explozia coregrafică a trupei Funky Fresh, una din revelaţiile concursului ProTV "Românii au talent". Lansată în 1995 de cunoscutul producător german Frank Farian, formaţia No Mercy este una din titulaturile de frunte ale curentului Pop-Eurodance. Cel care duce mai departe gloria trupei este solistul Marty Cintron, binecunoscut publicului din România, care a trecut în revistă, pentru un public în extaz, toate marile sale şlagăre: "Where Do You Go" (reluare după hit-ul din 1994 semnat La Bouche), "Please Don't Go", balada romantică "When I Die", "Kiss You All Over", "More Than A Feeling", "Tu amor", "Hello, How Are You?", "Don't Let Me Be Misunderstood". Finalul a fost în notă latino, cu duetul Pachanga, cu "sediul" tot la Miami, în Florida, dar lansat mai recent, în 2005. Entuziasmul a atins cote impresionante, miile de spectatori dansau frenetic, intonînd împreună cu cei doi hit-urile internaţionale "Locco Reggaeton", "Provocalo", "Close To You", "Loco", "Recontra Locos Latinos", "Como Estas", "Crazy Frog", "Un Dos Tres", "Suenos", "Traicono", "Si Sierra", "Calienta", "Hispano Style". Am dansat cu toţii "pachanga", acest dans născut pe meleaguri columbiene, un amestec de mambo şi charleston. La Focşani, fiecare spectacol e o mare sărbătoare, mai ales de cînd s-a inaugurat, cu noua, moderna ei înfăţişare, Piaţa Unirii, martor al atâtor evenimente memorabile.

Ro-Mania

Accente tulcene

Nelu VLADOV

La 20 de la moartea lui Freddie Mercury şi la 2 de la concertul (prezentat de colaboratorul nostru Florin-Silviu Ursulescu) în care anunțau proiectul muzical care urma să se materializeze într-un album, membrii uneia dintre formațiile noastre "istorice", Accent, par a fi la un pas de împlinirea acestui vis. Concertul la care ne referim, desfăşurat spre sfîrşitul anului trecut, a inclus atât piese vechi, cunoscute marelui public, cât şi noi. De altfel, o echipă de la TVR Cultural a filmat spectacolul (din păcate fără a transmite măcar o piesă a celeilalte importante prezențe tulcene din concert, valoroasa interpretă Alexandra Canareica – cea mai bună voce pe care a dat-o muzicii noastre uşoare oraşul de la Dunăre...) şi a realizat un "Making of" al albumului atât de aşteptat. CD-ul poartă titlul "Porto franco" (cine poate uita filmul realizat după romanul omonim al lui Jean Bart, localizat în Sulina?) şi va fi, normal, recenzat în paginile noastre. Iată componența în care formația Accent s-a reîntîlnit cu publicul tulcean: Paul Prisada-chitară, voce, Nicolae Sava-claviaturi, saxofon, voce, Dan Bebe Nica-chitară bas şi Marian Ene-percuție, lor adăugându-li-se în spectacol colaboratorii Alexandru Cizmaru (chitară), Cristi Mihai (nai) şi Coman Ionică (percuție). În ce o priveşte pe Alexandra Canareica, ea a revenit pe o scenă tulceană pentru prima dată după 20 de ani (nu ne vine să credem aşa ceva, cum e posibil?), cântând impecabil 7 melodii, în aplauzele frenetice ale unui public generos, între care se aflau şi colegii ei de la Centrul Cultural. Cu această ocazie, colaboratorul nostru Doru Ionescu şi-a lansat ediția a II-a a cărții "Timpul chitarelor".

Ne-am născut într-o colindă

Carmen ALDEA VLAD

La începutul turneului cu care Paul Surugiu Fuego intră în casele românilor, la fiecare prag de iarnă, cu sufletul curat, a fost Galațiul, amprentat pe veşnicie de personalitatea, de acum legendară, a marelui artist Nae Leonard. Sala teatrului arhiplină, public elegant, receptiv, bucuros, alături de interpret şi band-ul condus de Cristel Marius Popa (compozitor şi organist), cu care a interpretat colindele, după o rețetă, de acum intrată în memoria colectivă (sala urcă pe scenă, scena coboară printre spectatori).

Piese vechi, dar şi de pe ultimul album, ce a-mprumutat numele spectacolului, au făcut succes, momentul culminant realizându-l "Vals de Crăciun", piesa care a ridicat publicul în picioare, o reală invitație la dans. Formula de fundal, înlocuirea decorului clasic, de iarnă, printr-un ecran modern a permis proiecții ale unor imagini de o maximă frumusețe, de pretutindeni, dar mai cu seamă din Borşa Maramureşului, din casa regretatei inter-prete Titiana Mihali, oşeni, oşence, în minunate costume populare ce umblă colindând din poartă în poartă, fragmente din clipurile realizate cu ceva timp în urmă, într-o zi în care, pentru câteva ore cerul şi-a trimis îngerii să cearnă zorii de ziuă înghețați. Cu felu-el deschis caracteristic lui Paul, cântecele lui, cu preponderență cele de iarnă, îşi află loc în inimile spectatorilor şi auditorilor indiferent de vârstă, iubitori de muzică. Drept dovadă, la Constanța, Ploieşti, în toate celelalte destinații următoare ale turneului au urcat pe scenă mulți copii cântându-i sau cântând cu Paul.

Autorul acestor bijuterii muzicale a fost răsplătit cu nesfârşite aplauze, flori şi jucării de pluş, dovada a percepției celor care-l îndrăgesc. Paul Surugiu-Fuego are drumul său meteoric sub soare, segmentul lui de spectator, care aşteaptă cu sufletul la gură tradiționalele evenimente – concerte de Mărțişor, Paşti, Crăciun.

Fl. Melinte, Fuego, C. A. Vlad,

Nimeni nu ia locul nimănui pe ampla, dar şi exigenta scenă a muzicii de calitate. Publicul este singurul catalizator, consumator, magnet selectiv de cultură. Şi dacă arta a învins criza, înseamnă ca rațiunea învinge.

Pentru copii

Gabi MATEI

INNA, CORINA ŞI ANTONIA - SPITALUL DE COPII SF. MARIA DIN IAŞI. Solistele s-au alăturat Fundației Scheherazade în proiectul de renovare a spitalului "Sf. Maria" din Iaşi, aflat intr-o stare critică de funcționare. Cei trei artişti ai casei de discuri Roton vor susține în concerte campania de strângere de fonduri în beneficiul celui mai important spital de copii din regiunea de N-E a țării. Cu numai 2 euro fiecare cetățean al României poate contribui la reabilitarea spitalului "Sf. Maria" prin intermediul SMS-urilor transmise la numărul 879 în rețelele de telefonie mobilă Orange, Vodafone şi Cosmote. "Acum îi putem ajuta şi noi pe copii cu o donație atât de mică la nivel individual, dar care a dus la strângerea a peste 1 milion de Euro pentru proiecte anterioare ale Fundației Scheherazade", spune Corina.

"SONGS FOR JAPAN". Albumul cu o colecție unică de staruri creat pentru a strânge fonduri pentru victimele cutremurului din Japonia din acest an continuă să ajute supraviețuitorii prin intermediul Societății Crucii Roşii Japoneze. În Tokyo, directorii executivi de la cele patru case de discuri majore – EMI, Sony Music, Universal Music şi Warner Music Group – s-au întâlnit cu Vice Preşedintele Societății Crucii Roşii Japoneze, Yoshiharu Otsuka, pentru recunoaşterea sumei reprezentative de 10 milioane de dolari, bani strânşi şi donați din vânzările globale ale **Songs For Japan**. O inițiativă ce a cuprins întreaga industrie muzicală, **Songs For Japan** este o compilație fără precedent de 38 de hit-uri globale de la peste 30 dintre cei mai mari artişti din muzica de azi. Colecția a fost lansată în grabă la nivel mondial pe 25 martie – la doar 14 zile după cutremurul ce a zguduit Japonia – în format digital, prin iTunes, acțiune urmată de lansarea unui album fizic, un set format din 2 CD-uri.

AMBASADORII BUNĂVOINȚEI au organizat Hand 2 Hand şi Prom'Art Creative (Dana Cristescu), **un eveniment de calitate şi caritate la Clubul Țăranului din Bucureşti. Tom Andreassen** a decis să-şi aniverseze împlinirea vârstei de 50 de ani în Bucureşti, printr-un eveniment în folosul copiilor din centrul de la Mogoşoaia, copii cu unica vină de a fi (rămas) singuri pe lume. La **Clubul Țăranului, Tom Andreassen** prezintă **o expoziție personală de fotografie cu vânzare** (cu exemplare niciodată multiplicate în mai mult de 5 exemplare). În plus, aduce în România câțiva muzicieni scandinavi în plină ascensiune, între care **Magnus Granholt**-solistul Trupei GLOFICATION (**Norvegia**) **şi ViVi (Suedia),** cea care de un timp bun îşi donează încasările din vânzările muzicale în sprijinul copiilor orfani. Alături de artiştii scandinavi, **SILVIA ŞTEFĂNESCU, CORNELIA TIHON & RENT A BAND, ALINA MANOLE, MARIA RĂDUCANU** şi **Cvartetul QUARTUS** au venit fiecare cu câte un microrecital special, ajutând la realizarea unei seri greu de uitat. Toate încasările din biletele de **intrare la concert** şi din **vânzarea fotografiilor** se vor constitui în fondurile necesare acoperirii cheltuielilor cu continuarea şcolarizării copiilor adoptați de la Mogoşoaia.

La rândul lor, micuții locatari ai centrului de la Mogoşoaia, au pregătit şi ei ceva pentru "tăticul adoptiv": imnul organizației **Hand 2 Hand** (unde cotizează şi activează **1395 de scandinavi strict in sprijinul copiilor din România şi India**) şi piesa "Skifry Himmel" (Cer fără nori) – hit al folk-ului norvegian al cărui autor este **Björn Eidvag,** cel care la începutul anilor '90 traducea în norvegiană cântecul lui **Vali Sterian "Nopți" ("Vino, Doamne!")**.

Cine este Tom Andreassen? La 20 de ani suferă un grav accident de circulatie şi în timpul dificilei recuperări îşi descoperă pasiunea pentru fotografie. Astăzi reuşeşte în Norvegia să facă terapie prin arta fotografiei cu tineri furioşi sau toxicodependenți şi a devenit activist umanitar cu acțiuni desfăşurate în Kenya, Uganda, Afganistan, Albania, Kosovo, Bosnia, Ucraina şi, finalmente, România. S-a căsătorit cu o româncă (Alina) pe care a cunoscut-o… într-o fotografie pe calculatorul unui prieten şi s-a botezat (şi) ortodox, luându-şi numele de Nicolay.

Silvia Ştefănescu

Din 1994 până acum a efectuat peste 150 de drumuri în România, a strâns "copiii străzii" din Gara de Nord şi le-a construit un aşezământ la Mogoşoaia (inaugurat de Regele Norvegiei – aflat în vizită oficială în România în 1999), a dotat/utilat şi angajat personal calificat pentru o şcoală în Periş – destinată aceloraşi copii abandonați (ciclu primar şi gimnazial), iar în curând şi locuitorii din Periş vor beneficia de 5 autoutilitare aduse din Norvegia (maşini de poliție - laborator criminalistic, pompieri, salvare).

Un nou film muzical

Bianca JULEA

În urmă cu câţiva ani, compozitorul Dumitru Lupu a pus bazele Asociaţiei culturale de muzică, teatru şi film pentru copii "Rolfilm", care are în vedere descoperirea, sprijinirea şi promovarea tinerelor talente în domeniile artistice, păstrarea, cultivarea şi afirmarea tradiţiilor artistice româneşti, cunoaşterea şi respectarea personalităţilor artistice naţionale, promovarea valorilor naţionale prin organizarea şi desfăşurarea de evenimente şi proiecte artistice. Să recunoaştem, ambiţioase planuri, doar că în cazul "Rolfilm" ele au fost respectate în totalitate: din 2005 până în prezent au fost realizate nu mai puţin de 7 filme artistice de lung metraj, toate cu scenariul şi muzica semnate de Dumitru Lupu şi în regia lui Dumitru Cucu! Cum despre aceste filme, o iniţiativă singulară în cinematografia noastră, vom vorbi pe larg într-un articol, acum ne vom referi la recenta premieră "Tabăra lui Dorobel". Filmul are o durată de 80 de minute, versurile cântecelor aparţinând unor condeieri cu experienţă: Carmen Aldea Vlad, Florin Pretorian, Lidia Moldoveanu. Subiecul este unul simplu, dar captivant: Dorobel (fireşte, Gabriel Dorobanţu!), binecunoscut interpret pop, decide să iniţieze o tabără artistică de vară pentru copiii talentaţi, de care România nu duce lipsă. Este conştient că este greu, dar porneşte totuşi la drum datorită relaţiilor sale. Îi cere sprijin compozitorului Dumitru Lupu, îl ajută şi Radio-Vacanţa, prietenii de la Terasa "Bella Italia" din Mamaia (Mary, Tase), dar şi mulţi alţii. Anunţul face ca Dorobel să fie asaltat de cereri. Un grup de adolescenţi, cunoscut din filmele ante-rioare, este entuziasmat, fiindcă nu avea nici un plan estival. Totul ar fi decurs normal dacă nu şi-ar fi băgat coada doi "plasatori" de anabolizante şi etno-botanice, interesaţi de tabăra copiilor. Însă Preto (Florin Pretorian), proprietarul campingului, îi "miroase" pe cei doi şi le dejoacă planurile, punându-i în situaţii ridicole. Muzica, dansul şi glumele sunt preocupările de bază ale copiilor şi adolescenţilor din tabără. Copiii difuzează pe internet repetiţiile desfăşurate în tabără, acestea sunt vizionate de nişte producători americani care vin special în România. Spectacolul final este un adevărat triumf, beneficiind şi de prezenţa altor vedete (Alexandru Jula, Ileana Şipoteanu, Adrian Daminescu), iar americanii le promit un turneu în SUA. Din distribuţie mai fac parte profesori şi studenţi ai Facultăţii de Arte din cadrul Universităţii constănţene "Ovidius", precum şi copii laureaţi ai concursurilor naţionale şi internaţionale de muzică şi dans.

„Vunk la înălţime"

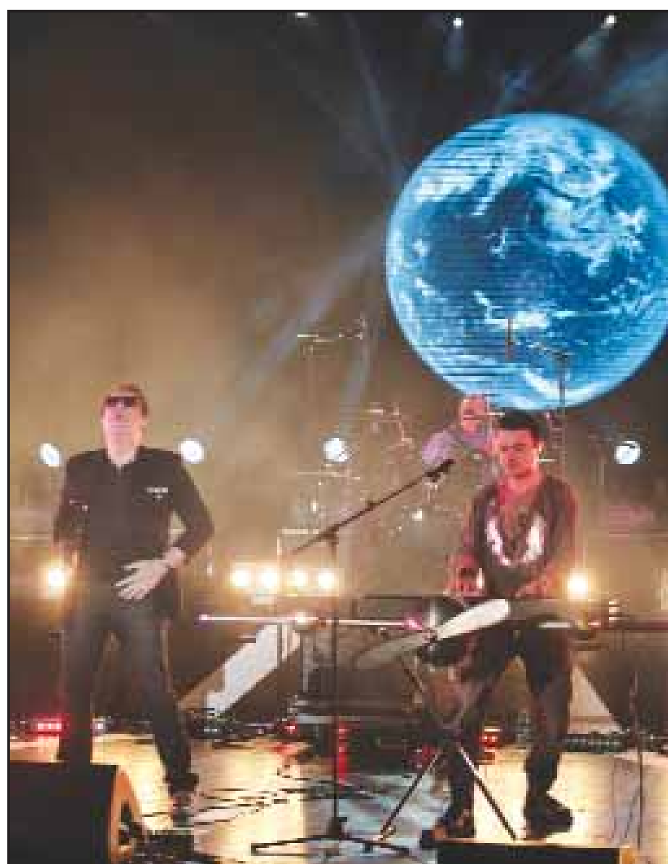
Cei patru băieţi din Vunk au susţinut spectacolul „Vunk la înălţime" la Centrul Cultural „Ion Manu" din Otopeni, cu sute de oameni prezenţi la eveniment. Conceptul întregului spectacol a fost o călătorie cu avionul a unui bărbat, interpretat de actorul Marius Manole, prin toate piesele Vunk, acestea reprezentând diferite momente ale vieţii sale.

Concertul a debutat cu o piesă în premieră, „Cel mai bun şi cel mai rău". Au urmat momente speciale, în care băieţii au cântat alături de Nelu Ploieşteanu, Gabriel Cotabiţă, Antonia, Alexandra Uşurelu şi Amadeea. Piesa "Fermecata dansează" a fost marcată de un moment fierbinte, în care o dansatoare la bară a apărut pe scenă, făcând un număr de striptease.

Spectacolul "Vunk la înălţime" este cea mai mare reuşită din toată cariera noastră. A fost extrem de impresionant că au venit fani şi familii din Timişoara, Iaşi, Oradea, Piteşti, Ploieşti, Craiova, Buzău şi Gura Humorului să fie lângă noi într-o seară atât de importantă. - a spus Cornel Ilie.

Întreg concertul a fost filmat cu cinci camere, urmând ca imaginile să alcătuiască primul DVD din cariera trupei Vunk, ce va fi lansat în 2012.

Dorin MANEA

Formațiile noastre

Dorin MANEA

PhenomenOn. Formație rock de adolescenți din Bucureşti, înființată la data de 9 mai 2007, având componența : **Cătălin** – voce (2008- prezent) **Andrei** – chitară (2007- prezent), **Robert** – bass (2010- prezent), **Asy** – chitară (2007-2008-voce, 2010-prezent), **Alex** – tobe (2010 – prezent). Trupa a câştigat concursul Global Battle of the Bands - România în anul 2009 şi a reprezentat cu succes România la finala de la Londra din 27 aprilie 2010, ocupând locul 7 din peste 20 de trupe participante. In 2010, a câştigat la concursul Proms of Delight dreptul de a reprezenta România în Croația la Dubrovnik, în 2011. Formația a început să aibă concerte înafara țării, începând cu vara lui 2009, când au fost invitați în Belgia, iar în 2010 în Anglia-Londra, în Bulgaria la Ruse şi în Kyustendil, în Moldova la Chişinău. Trupa a avut numeroase concerte atât în Bucureşti cât şi în țară. Au participat la Festivalul Callatis 2009, Youth Rock Fest – Costineşti 2009, Golden Stufstock 2009, Stufstock 2010 (Scena Mare).Au avut de asemeni şi numeroase apariții TV la ProTV-Happy Hours, National-Răzvan şi Dani, TVR (Autostrada TVR, Taverna, Muzica şi Muzichie), TVRM – Adevăratele Stele, TVR Cultural – Info Cultural, Jurnal TV (Chişinău), Radio 3 net Florian Pittiş. Au apărut articole şi interviuri în Adevărul, Jurnalul Național, Libertatea, Sunete, Popcorn, Telegraful de Constanța, Money Express, precum şi în presa online. În vara lui 2009 apare primul videoclip al trupei la piesa „Baga riffu' ". Al doilea videoclip apare în 2010 la piesa „Cinderella Story". In 2009 formația a fost trupa suport la „Ziua Chitarelor", pentru marii chitarişti Guthrie Govan, Matthias Ia Eklund, José de Castro. Au cântat pe aceeaşi scenă cu trupe ca PHOENIX, TM STEVENS (USA), STEVE SALLAS (USA), DELMAR BROWN (USA), G. MAN (USA), Compact, Vița de Vie, Timpuri Noi, RIFF, Quartz, Experienced (Belgia), Zeroscape (Canada), Babylon Presion (Franța), etc

PhenomenOn

The Amsterdams. Formația românească The Amsterdams a susținut o serie de concerte la Glasgow, Edinburgh şi Londra, cu scopul promovării albumului de studio, **Electromagnetica**. The Amsterdams s-a înființat în Bucureşti în 2006. Până în prezent, trupa a lansat două materiale discografice şi a fost invitată pe scena marilor festivaluri de muzică din România (BestFest, Peninsula, Stufstock) şi a concertat în cluburi din România, dar şi din Olanda, Marea Britanie, Austria, Cehia şi Italia. În 2010, The Amsterdams au cântat în fața a mii de spectatori, în deschiderea concertului susținut de The Cranberries la Bucureşti. **The Amsterdams** au deja la activ un EP, *Automatic* (2008) şi un album, *Adolessons* (2009). Numele trupei a fost ales să exprime un spirit liber, tinerețe, prospețime, efervescență muzicală. The Amsterdams sunt Andrei Hațegan - voce, clape, chitară; Ovidiu - voce, chitară, tobe, clape; Augustin - backing vocals, bas; Andrei Ungureanu - chitară; Vlad - tobe, sampler, clape. În cei aproape 5 ani de activitate, trupa a dezvoltat un sound personal care îmbină elemente de power pop ritmat, cu melodicitatea folkului şi riff-uri indie-rock.

Mono Jacks

Mono Jacks sunt Doru Trascău (voce, chitara), Florin Vasile (chitară, voce), Alex Voicu (bass) şi Dorian Cazacu (tobe). Trupa a fost formată de Doru la sfârşitul anului 2008. Au devenit in scurt timp o voce distinctă pe scena muzicii alternative. Primele lor înregistrări de studio, deşi proaspete de o lună, sunt prezente prin single-ul de debut al trupei, Maria. Genul muzical abordat de trupă este indie-rock, descinzând dintr-un curent consacrat în Statele Unite de trupe precum Interpol sau The National. Video-clipul de debut, noul single **The Mono Jacks** 'WOMAN' este disponibil la download gratis pe site-ul oficial al trupei - www.themonojacks.com, iar producția sa poartă semnătura Griffon & Swans Crew şi beneficiază de conceptul, regia, imaginea şi post-producția lui Vlad Feneşan şi Barna Nemethi. Vlad Feneşan este mult mai bine cunoscut ca bass-istul trupei Robin & The Backstabbers, iar la producția

TAXI feat. R&D – „NonStop”

Cea mai nouă piesă a formației TAXI este un featuring cu Răzvan şi Dani.

Numeroase vedete - Andra, Crina Abrudan, Andreea Berecleanu, Bianca Brad, Carmen Brumă, Adina Buzatu, Corina, Corina Caragea, Gianina Corondan, Laura Cosoi, Diana Dumitrescu, Andreea Esca, Giulia, Andreea Ibacka, Elena Ionescu (Mandinga), Jojo, Melania Medeleanu, Maia Morgenstern, Gina Pistol, Adela Popescu, Mihaela Rădulescu, Dana Rogoz, Dana Săvuică, Paula Seling, Sandra Stoicescu, Teo Trandafir, Iuliana Tudor şi Iulia Vântur merg la acelaşi salon de frumusețe, iar la acest salon apar doi instalatori, pe numele lor Răzvan şi Dani, recepționer fiind Dan Teodorescu.

Timp de două zile Miko Beauty Palace s-a transformat în platou de filmare a celui mai recent videoclip al formației. Regizorul Anthony Icuagu, deloc străin de lumea muzicii, a încercat să imprime filmărilor şi montajului ritmul dansant al melodiei. Viorel Sergovici (director de imagine), împreună cu echipa lui, a fost inspirat de decor, de scenariu şi mai ales de protagonişti. Platoul de filmare a fost vizitat şi de Smiley, un susținător al proiectului, dat fiind faptul că producția piesei s-a realizat în studioul HaHaHa Production. Producătorii videoclipului sunt trupa TAXI şi Sergiu Stoiadin.

Gabi MATEI

Dan Teodorescu

video-clip-ului şi-a mai dat concursul şi Andrei Fântană. În prezent se lucrează la finalizarea noilor piese ce vor fi incluse pe următorul material al trupei, “Fortunes”.

Formația ZERO A LANSAT UN NOU SINGLE: “ÎNGERUL MEU” (feat. DAN BITTMAN). Noul single este o reîntoarcere a trupei la versurile de dragoste care i-au consacrat-o. Piesa este o creație 100% trupa “Zero”, băieții semnând atât versurile, cât şi muzica. “Îngerul Meu” beneficiază de o super colaborare cu solistul trupei Holograf, Dan Bittman. Bittman a spus “Da” din start colaborării cu Zero fiind încântat de sound-ul profund romantic al single-ului.

Romantic Jurgen. După ce s-au numărat printre headlinerii scenei Elektrana, în cadrul festivalului EXIT 2010, Romantic Jurgen vin cu un videoclip inedit la o piesă nouă – *Telefonez Aripi* – ce va fi inclusă pe viitorul album al formației, aflat în pregătire. Povestea trupei începe în 2007, când, oarecum plictisiți de aşa-zisă scena alternativă românească, din care lipseau cu desăvârşire trupele electro, timişorenii Sandra (voce, versuri), Dacian (synth, clape, programming) şi Alexandru (chitară) formează Romantic Jurgen. Direcția era una clară de la început: o formație electro/ wave cu accente post industrial. După o serie de concerte în țară, trupa lansează albumul de debut, Dead Bunny Invasion (2008), la casa de discuri independentă Roadrunner Music, din Bucureşti.

EMG. Ce s-a întâmplat cu Gabi “Guriță” Nicolau în toți aceşti ani? Ce l-a făcut să revină pe scenă? Cum sună EMG? Ce se va întâmpla cu Krypton? - sunt doar câteva dintre întrebările la care am aflat răspunsul în cadrul unei întâlniri cu prietenii din presă care au fost alături de cei doi muzicieni de-a lungul vremii. EMG, adică cvartetul Eugen Mihăescu Group a lansat deja un single - Back to the Light – şi promite să devină o titulatură de top a rockului nostru.

Ultimul spectacol...

Oana GEORGESCU

...pentru **Bițu Fălticineanu**, regizorul Teatrului de Revistă „Constantin Tănase", avea să fie marcat la început de ianuarie, atunci când Maestrul, cel care şi-a legat definitiv numele de spectacolele Revistei româneşti, a trecut în neființă. După o suferință pe care şi-a mascat-o foarte bine, timp de aproape 13 ani şi pe care a ținut-o în frâu datorită TEATRULUI, pasiunea vieții sale. *"Regizorul Bițu Fălticineanu a fost un om plin de viață şi de o discreție ieşită din comun. În ciuda bolii de care suferea era mereu de un optimism molipsitor"* – a spus actorul Vasile Muraru, director artistic al Teatrului de Revistă. *"Avea un motto, un principiu de viață: nici un spectacol nu trebuie să aibă mai puțin de 100 de reprezentații! Şi aşa a fost!".*

Pe scenă, la ultima premieră

"Unul dintre ultimii mohicani", aşa cum îl caracteriza marea actriță Stela Popescu, care îl cunoştea pe regizor de peste 50 de ani, s-a născut pe 16 aprilie 1925, iar la începutul anului 2011 a aniversat, odată cu premiera spectacolului *„ARCA lui NAE şi VASILE"*, cel de-al 200-lea spectacol din cariera sa de peste 50 de ani dedicată în exclusivitate Revistei româneşti şi Teatrului de Revistă. O carieră de-a lungul căreia a lucrat cu artişti care au contribuit la gloria Teatrului Tănase şi a lansat şi cupluri celebre, Stela

Popescu - Alexandru Arşinel sau Nae Lăzărescu – Vasile Muraru.

În actuala stagiune continuă să se joace cu mare succes spectacolele sale, *"APLAUZE, APLAUZE", "IDOLII FEMEILOR", "REVISTA, REVISTELOR", "ARCA LUI NAE ŞI VASILE"*. Anul trecut a semnat regia spectacolelor *"ALO, AICI E STROE!"*, dedicat aniversării a 105 de ani de la naşterea actorului N. STROE şi a 80 de ani de la debutul celebrului cuplu de comici Stroe şi Vasilache, şi *"VESELIA NU-I ÎN CRIZĂ",* Premiera Stagiunii Estivale 2011.

"Dispariția lui lasă un gol imens în teatrul nostru. A fost un om care nu a ştiut ce este libertatea pensionării, fiindcă ataşamentul lui față de Teatrul Tănase *a fost fantastic. Avea o vitalitate uimitoare, era o adevărată coloană vertebrală a Revistei*. *Sperăm să avem puterea să ne mobilizăm şi să-i continuăm activitatea, mai ales că anul acesta este unul jubiliar - se împlinesc 140 de ani de la prima manifestare a Revistei româneşti"* - mărturisea Alexandru Arşinel, directorul Teatrului de Revistă.

Eu ştiu că "*Domnul Bițu*" îmi va lipsi enorm. Nu exista zi în care să nu depănăm amintiri, să nu povestim despre teatru şi despre noile proiecte, în care să nu plănuim noi articole pentru presă. În fiecare dimineață îi strigam: "*Bună dimineața, domnu' Bițu! Ce mai faceți?"*. Şi de fiecare dată, deşi suferea tot mai mult din cauza bolii care îl mistuia, îmi răspundea din biroul său "*cu geamuri*", zâmbind, cu seninătate şi bucurie debordantă: "*Foarte bine! Excelent! Minunat!"*... Mulțumesc pentru tot ceea ce m-ați învățat, Domnule Bițu Fălticineanu. (Foto: Dragoş Constantin)

Holograf cu Angela Gheorghiu

"Nu mai e timp" este titlul celui mai nou single semnat Holograf, pentru care formația a avut ocazia să realizeze o colaborare, pe care băieții şi-au dorit-o foarte mult, cu celebra soprană Angela Gheorghiu. După lansarea piesei, au apărut în foarte scurt timp aprecieri pozitive din partea publicului şi a posturilor radio de specialitate.

Mai mult decât atât, pentru noua piesă s-a filmat şi un videoclip în două dintre studiourile MediaPro Pictures din Buftea. Noul clip se bazează pe ideea că, in lumea agitată în care trăim, oamenii nu mai au timp să iubească, să zâmbească sau chiar să-şi vorbească unii altora.

Odată cu lansarea videoclipului "Nu mai e timp", Holograf vine şi cu cel mai nou album discografic al formației, intitulat "Love Affair". Albumul ce conține piese cum sunt: "Roua dimineții", "Când pierzi pe cineva", "Întoarce-te acasă", "Cât de departe" şi multe altele, se va lansa oficial la concertul Holograf de pe 24 februarie la Sala Polivalentă. Concertul va beneficia de participarea extraordinară a sopranei Angela Gheorghiu.

Smiley

După succesul național şi internațional înregistrat de single-ul *Love is for free*, piesă licențiată prin intermediul Cat Music la Sony Music - Smiley a lansat videoclipul piesei *Dream girl*.

Regizat de către **Barna Nemethi** şi **Vlad Fenesan,** videoclipul a fost filmat la Castel Film şi înfățişează o poveste de dragoste neîmplinită, surprinzând toate efectele deziluziei şi trăirile personajului principal interpretat de către **Smiley**, chiar şi în scenele în care artistul ar fi trebuit să fie dublat cu un cascador.

Realizat de HaHaHa Production, *Dream Girl* este cel de al treilea single extras de pe albumul *Plec pe Marte*, lansat de Smiley în luna martie 2010. Piesa are un sound aparte, este o baladă caldă, boemă şi personală.

Neylini - „Dayla"

Neylini revine pe scena muzicală nu doar cu un single nou, ci şi cu o nouă imagine, special construită pentru a promova piesa „Dayla". Cântăreața a dorit să se reinventeze, să-si surprindă fanii cu un look cu tentă rock. Shooting-ul realizat de Arta-Digitala.ro se inspiră din piesa "Dayla", unde Neylini s-a folosit de puterea imaginației pentru a crea un orăşel al distracției. Alături de un bolid de 500 de cai putere, artista nu s-a lăsat mai prejos, demonstrând că poate fi o femeie puternică şi sexy în acelaşi timp.

"Rezultatul noului shooting se datorează în mare parte echipei de stilişti cu care am lucrat - Adina Necula, make-up artist-ul Sânziana Iaru şi hair-stilista Gina Aron, oameni care şi-au folosit talentul pentru a mă transpune în personajul dorit" a spus Neylini.

Pagină de
Dorin MANEA

Like Chocolate

Un cântec este pe toate buzele în ultima vreme, "Da Bomb", în interpretarea unui duet inedit. Like Chocolate este un proiect aparținând sută la sută agenției Live Artists, care a "comandat" această melodie băieților de la Narcotic Sound, înregistrarea făcându-se în studioul Narcotic Creation. Cum este vorba de nume noi pe firmamentul genului, ni se pare normal să facem cunoştință cu cele două componente. Betty are 19 ani, părea destinată unei promițătoare cariere sportive, dar se pare că va deveni mai cunoscută prin muzică. În vara lui 2001 s-a apucat serios de atletism şi, chiar dacă nu a câştigat titluri naționale, şi-a construit un mod de viață sănătos, bazat pe mişcare. În schimb muzica o însoțeşte pretutindeni, este adânc înrădăcinată în sufletul ei, căci Betty este mereu cu căştile pe urechi, la plimbare, la antrenament, când este cu laptopul în față. Iar când nu-i ascultă pe alții, cântă ea însăşi. De altfel, părinții au observat că de mică reproducea perfect toate melodiile auzite la televizor, aşa că au dat-o la un profesor de canto. După aproape 3 ani de studiu intens, Betty a ajuns la proiectul actual, avându-o alături pe Andra. Pe numele ei real Adriana Zoica, aceasta s-a născut pe 21 octombrie, în zodia Balanței, în urmă cu 22 de ani. Este o ființă echilibrată, prietenoasă, mărturisind a avea o singură uriaşă pasiune, muzica: "Muzica mă ajută să simt, să exprim şi să dăruiesc". Cele două componente ale trupei Like Chocolate sunt nu numai "bombe" atrăgătoare şi talentate, dar privind cu responsabilitate cariera căreia i s-au dedicat.

Dya

Talentata solistă din Iaşi a fost botezată Dya de compozitorul Eugen Ungureanu, care căuta pentru ea un pseudonim rezonant, scurt, în perioada când i-a încredințat mai multe melodii de succes, între care "Înger alb", cu care Dya a cucerit Trofeul puternicului concurs internațional "Ti amo" de la Oneşti, în 2006. Pe numele ei real Diana Ioana Prepeliță, s-a născut la Iaşi pe 9 mai 1994, fiind în prezent elevă la Colegiul național de artă "Octav Băncilă" din Iaşi, la secția canto muzică uşoară şi jazz. Am amintit de trofeul de la Oneşti, dar palmaresul ei este impresionant: Marele Premiu la Nürnberg, Germania, Trofeele festivalurilor "Flori de gheață", Bucureşti, şi "Constelația necunoscută", Vaslui, toate trei în 2006, premii I la concursurile de la Arad, Techirghiol, Vaslui, Dorohoi, Tecuci, Craiova, Aleşd, Piatra-Neamț. De asemenea, a câştigat premiul II la trei importante competiții peste hotare. Este vorba de festivalurile "O Europă deschisă" de la Moscova, Rusia, "Steaua Elatului" de la Chişinău, Republica Moldova, "Aurora boreală" de la Ruse, Bulgaria, la care se adaugă acelaşi loc secund la puternicul concurs "Fresh Mania" organizat de postul Național TV. Dar reprezentarea culorilor României nu se opreşte aici: în 2006 a participat la finala Eurovision Junior, în cadrul trupei New Star Music, care s-a clasat pe locul 6 cu piesa "Povestea mea" (My Story).

Dya a urcat pe scenă încă de la vârsta de 5 ani şi jumătate, aşa încât nu este de mirare precocitatea sa în domeniul performanței. În 2008 a semnat un contract cu casa de producție Cat Music - producător Dan Popi, manager Costi Ioniță. În acelaşi an este realizat, în regia lui Florin Botea, primul video-clip, la piesa "Down the Earth", care a intrat rapid în topurile de specialitate. Al doilea video-clip a fost filmat de profesionişti bulgari la Sofia, în Bulgaria, la piesa "Stai" (Stay, în versiunea engleză), pentru ca în decembrie 2009 să filmeze al treilea video-clip, la cântecul compus de Cătălin Dascălu, "Snow Story".

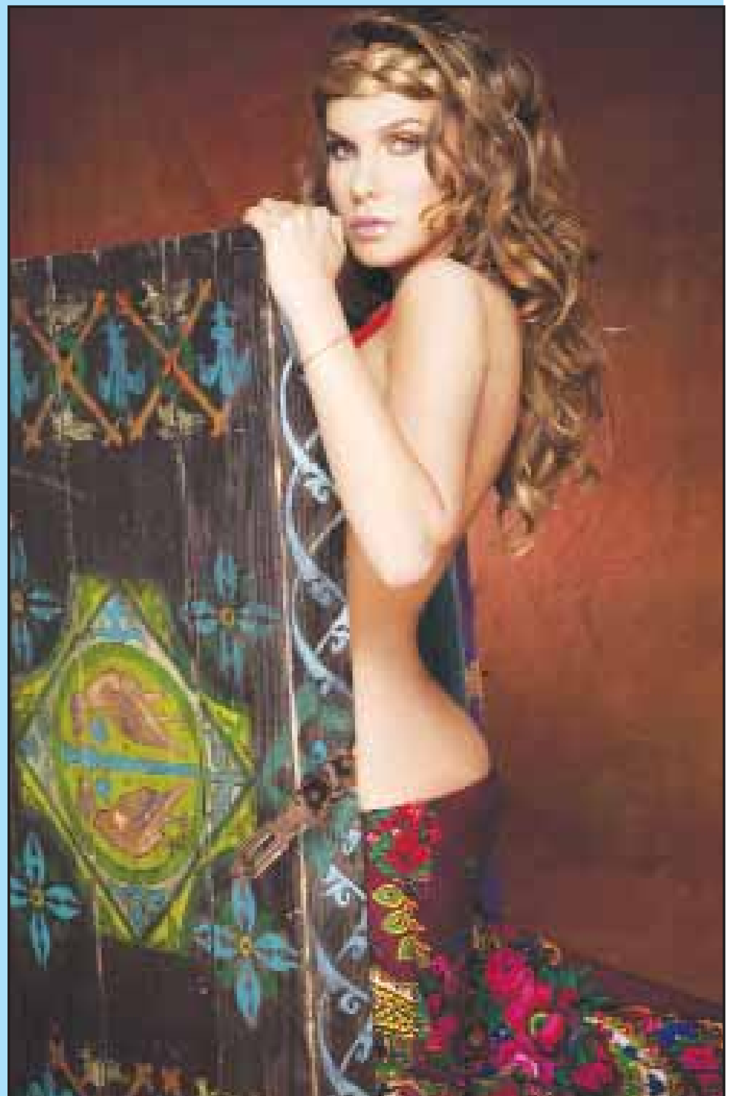

2009 a fost de altfel unul foarte fructuos pentru ea, participând la un turneu național alături de formația Blaxy Girls, ocazie cu care a fost şi prezentatoare. Ipostaza aceasta era însă mai veche, pentru că anterior fusese co-prezentatoare la Antena 1 Iaşi la emisiunea “Kids Land” şi la TVR Iaşi la “Țara lui Piticot”, moderată cândva de… Andreea Marin. Tot prezentatoare a fost şi la festivalul “Callatis Junior 2009” de la Mangalia, dar a şi jucat în piesa de teatru “Zurgălăii cei năstruşnici de la sania lui Moş Crăciun”, alături de Monica Ghiuță sau Eugen Cristea. La Mangalia este ca la ea acasă, pentru că a cântat la festivalul “Callatis” în 2008 şi 2010, dar a susținut recitaluri şi la “Cerbul de aur Junior”, în 2009 şi 2010. Acelaşi 2010 a găsit-o la New York, în SUA, cu un recital în Manhattan pentru diaspora românească, pe 1 mai, dar şi în juriul festivalului internațional “Music for kids”, alături de Mihai Trăistariu. Anul 2011 i-a adus alte consacrări, prin intrarea în finala celor mai puternice concursuri de muzica uşoară din țară: Mamaia, dar mai ales “George Grigoriu” de la Brăila şi “Dan Spătaru” de la Medgidia. La acesta din urma a obținut premiul revistei “Actualitatea Muzicală”, precum şi un altul, de la o fundație muzicală internațională, succesele datorându-se abordării remarcabile a unor piese semnate de Temistocle Popa, Ion Cristinoiu, George Grigoriu. Anul curent au făcut-o cunoscută în Spania cu melodia “Crazy”, realizată în colaborare cu DJ Victor Ark, difuzată intens la toate posturile de radio din această țară şi inclusă pe toate compilațiile discografice, dar i-a permis să cucerească şi publicul britanic, cântând timp de 2 săptămâni la Manchester.

Diana Prepeliță, alias Dya, ia muzica foarte în serios, stăpânind bine pianul şi chitară clasică. Cântă la fel de bine muzică uşoară, pop, soul, R’n’B, artiştii săi preferați fiind Beyonce, Christina Aguilera, Fergie. Un gest care o onorează este acela de a mulțumi tuturor acelora care au sprijinit-o în carieră: Teodor Munteanu (primul profesor de muzică), Cristina Cozma, Mihaela Gârlea, Anca Apetroaei (dascăli la Palatul copiilor din Iaşi), Eugen Ungureanu (mentor şi… „naş”!), Mihai Trăistariu (cel care a recomandat-o lui Costi Ioniță, fostul său coleg de la Valahia), Costi Ioniță (cu care a petrecut clipe minunate în studioul de înregistrări şi care a avut idei inspirate legate de promovarea ei), Dan Popi de la Cat Music (pentru încrederea acordată), Cătălin Dascălu (pentru piesele de club), Free Deejays şi mulți alții, între care la loc de cinste familia (Eugenia şi Dan, părinți, Andrei, frate), mereu alături de ea şi susținând-o necondiționat. În Dya, nu întâmplător premiată de revista noastră la Medgidia, avem una din interpretele de frunte ale anilor ce vin!

Anna Lesko

Anna Lesko înfierbântă mințile multor spectatori, care “ard în flăcări” când o ascultă, fiind o artistă misterioasă şi specială. Vine de la Chişinău, dar nu este basarabeancă, vorbeşte fluent româneşte (a învățat limba în câteva luni, pentru a putea intra la Facultatea de Drept), deşi nu este limba ei maternă, şi după mai bine de 10 de carieră pe teritoriul României este una din vedetele cele mai solicitate, ne spun cei de la agenția Live Artists. De mică a avut aplecare către scenă, montând acasă adevărate piese de teatru, cu poveşti din folclorul rusesc. Primul ei single, “Ard în flăcări”, a şocat prin senzualitatea artistei, ritmurile moderne, inedite, cadrele regizorale inspirate. Au urmat alte hit-uri, cum ar fi “Inseparabili”, “Inocenta”, precum şi două albume distinse cu “Discul de aur”. Binecunoscută de pe micul ecran şi de la radio, Anna Lesko a devenit o adevărată artistă de show în 2005, odată cu lansarea marelui succes “Anicyka maya”, primul cântec în care exploatează rădăcinile ei ruseşti. Cu regularitate de ceasornic lansează noi şi noi şlagăre: “Balalaika”, “1001 dorințe”, “24”, “In My

Bedroom”, “Get It”, “Wake Up”, abordând nu o dată muzica de club. În ciuda imaginii de divă pe care i-a creat-o presa (a fost supranumita “regina de gheață”), Anna Lesko este o ființă aplecată către lectură şi tot ce înseamnă creativitate: pictează (tablourile sale sunt foarte căutate), îşi croieşte singură ținutele de scenă, îşi realizează coregrafia de scenă.

Pagini realizate de **Delia STREIT**

Stela şi Arşinel: „Boema, mon amour!”

Un album istoric, am spune, pentru că retrasează câteva din spectacolele de uriaş succes de la faimoasa grădină Boema din centrul Capitalei, demolată abuziv

după Revoluţie. Într-o atmosferă devenită adesea irespirabilă, show-urile de la Boema (regizate de Biţu Fălticineanu, care n-a mai apucat să asiste la apariţia acestui CD) erau o adevărată gură de aer proaspăt, o oază de libertate a spiritului. Meritele revin în primul rând marilor actori, de uriaşă popularitate, Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, cei mai îndrăgiţi din România, dar şi textelor excepţionale semnate de cel mai important scriitor de „revistă”, regretatul Mihai Maximilian, şi cupletelor muzicale aparţinând neuitatului compozitor Vasile Veselovski. Meritul editării acestui CD aparţine Teatrului Naţional Radiofonic: realizatori Silvia Cusursuz şi Mircea Zăvoianu, regia de studio Renata Rusu, regia tehnico-muzicală Florina Istodor. Cele 12 bijuterii, intrate definitiv în cartea de aur a genului, sunt „Doi glumeţi de la Boema”, „Telefonul”, „Stela, spune-ţi monologul!”, „Casanova”, „Mi-e frică!”, „Soacra cinefilă”, „Femeia Spartacus”, „Toreadoarea”, „Scoţianul”, „Moda”, „Vizionare plăcută!”, „Pardon, scuzaţi, bonsoir!”. Momente unice, irepetabile, legendare, care fac parte din viaţa noastră, gravate pe un CD de colecţie, pe care vi-l recomandăm din toată inima.

Savoy: „Colindători pe caii de zăpadă”

Este al 46-lea album (un adevărat record!) pe care ni-l propune Marian Nistor, şi de această dată alături de soţia sa, Dorina Paraschiv Nistor. Editat de casa Spiros din Galaţi, albumul include 20 de cântece emoţionante, interpretate vocal de cei doi protagonişti. În buna tradiţie Marian Nistor (compozitor, dar şi orchestrator, în această a doua postură împreună cu Mircea Drăgan), albumul se distinge şi prin

valoarea literară, versurile fiind semnate, înafară de cei doi, între alţii, de Mihai Eminescu, Alexandru Macedonski, Grigore Vieru, Adrian Păunescu, Panait Cerna, Ion Lotreanu. La cele două compoziţii ale Dorinei Paraschiv Nistor, “Zorile de dimineaţă” şi “Colind măicuţei mele”, acompaniază formaţia “Savoy – popular”. Intervenţii instrumentale extrem de gustate au regretatul Alin Constanţiu (saxofon, clarinet), Marian Nistor (nai, chitară, muzicuţă, clape), Pancirel Constandache (trompetă), Dumitru Fărcaş (taragot). Înregistrările au fost efectuate în studiourile “Dragan Music” (Mircea Drăgan) şi “Midi Sound” (Jolt şi Andrei Kerestely). Valoarea albumului este subliniată şi de cei care au ţinut să susţină acest proiect de calitate: George Mihăiţă, Ion Antonescu, Mircea Minea. Se detaşează titluri cum ar fi “Te mai colind şi sper”, “Trubadurul”, “Rugăciune”, “Colind iubirilor pierdute”, “Colind vântului”, “Colind Domnului Dumnezeu”, “Colind românesc”, “Colind nocturn”, “Colindă, colindă”, “Colind pentru mireasa mea”. Indiscutabil, Marian Nistor şi “Savoy” sunt departe de a-şi fi spus ultimul cuvânt!

Ion Suruceanu: „Maria”

Cu ocazia unui excepţional eveniment organizat la Bucureşti de cunoscutul promotor Dorin Irimia, un adevărat protector al artiştilor de valoare, marea vedetă din Republica Moldova, Ion Suruceanu, ne-a oferit un album în care am regăsit o parte din marile sale succese, compuse special pentru el de Ian Raiburg sau alţi valoroşi compozitori basarabeni. Cu vocea sa gravă, baritonală, Ion Suruceanu cântă o adevărată muzică uşoară românească, aşa cum se scria şi la noi cândva, atunci când compozitorii noştri de frunte aveau pentru ce şi pentru cine să scrie... Mare prieten cu Dan Spătaru, Ion Suruceanu reia şi câteva din marile succese ale acestuia, aşa cum şi el i-a împrumutat acestuia hit-ul

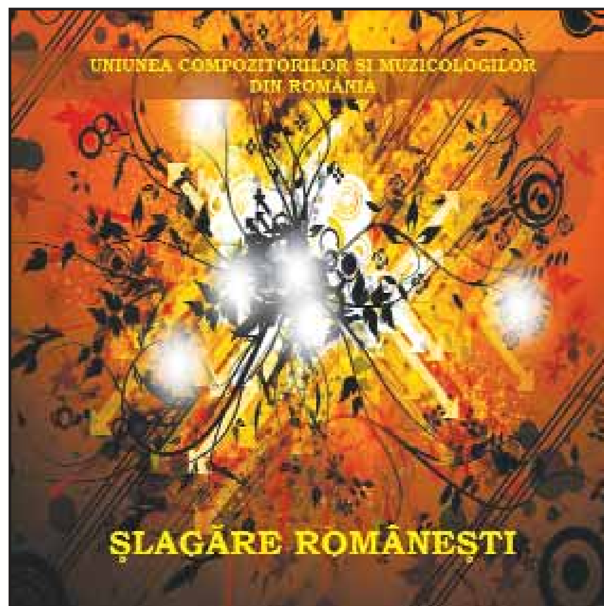
„Lăcrămioara”, de Gheorghe Mustea. Recitalul susţinut anul trecut pe scena festivalului internaţional „Dan Spătaru” de la Medgidia a confirmat popularitatea remarcabilă şi în România a aceluia care a fost singurul care l-a evocat pe scena „Cerbului de aur” pe Dan Spătaru. Indiscutabil, un album de colecţie.

Pagina de
Florin-Silviu URSULESCU

Amintiri...

Albumul de față, asemeni tuturor acelora editate de Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor, alătură melodii mai vechi, binecunoscute şi fredonate de toți iubitorii muzicii uşoare româneşti, unora de ultimă oră. În această ultimă categorie intră „Viață de artist" de Jolt Kerestely, pe versuri de Carmen Aldea Vlad, piesă ce va figura pe albumul de autor programat să apară în 2012, cu creații ale reputatului compozitor încredințate acestui autentic campion al popularității care este Fuego. Şi dacă suntem la capitolul noutăți, la loc de cinste se înscrie piesa „Ciao, amore!", cu care Marcel Dragomir a cucerit Trofeul festivalului de la Mamaia la ediția 2011 şi încredințată unuia dintre copiii care au cucerit Italia, Andreea Olariu din Constanța; din acest motiv, textierul Eugen Dumitru a conceput şi o strofă în limba italiană. Mai ştii cum vom auzi acest cântec la celebrul concurs „Io canto", de la postul TV din Peninsulă, Canale 5? Încredere în generația de mâine, care ne-a oferit atâtea satisfacții internaționale în ultima vreme, dovedeşte şi Viorel Gavrilă, bun cunoscător al tinerilor solişti: el a mizat pe talentul orădencei Alexandra Ruge, în piesa „Visez şi eu", pe versurile Corinei Despot. Voci proaspete de copii şi în piesa „de sezon" a lui Andrei Tudor, „Iarna spune poveşti", pe versurile Andreei Andrei; este vorba de glasurile îngereşti ale componenților corului „Sunetul muzicii", condus de Cristina Manoliu Săvulescu, care îl acompaniază minunat pe experimentatul Marcel Pavel. Aceste speranțe ale cântecului speră să egaleze performanțele tinerei buzoience Lucia Dumitrescu, câştigătoare a Trofeului festivalului de la Mamaia în 2007, care dă viață convingător compoziției lui George Natsis, pe versurile Mirelei Fugaru, „Te-am iubit".

Dacă viitorul sună atât de bine la capitolul interpretare, într-o perioadă când muzica uşoară românească este atât de marginalizată, acest lucru se datorează în primul rând dascălilor care i-au descoperit şi i-au pregătit. Lucia Dumitrescu este unul dintre zecile de elevi ale căror înzestrări au fost şlefuite de marele, regretatul compozitor Cornel Fugaru, un profesor care a transmis elevilor săi ceva din pasiunea sa, din arderea interioară pe care le evidențiază din plin şi în cele două melodii de pe acest CD, ambele cântate chiar de el: „De ce-ai plecat din viața mea" (pe versuri de Eugen Rotaru) şi „Cerul nopții" (pe un text al vechiului colaborator Dan V. Dumitriu). Pe album, emoționant, se reîntâlneşte cu cel mai bun prieten al său, plecat dintre noi cu un an înaintea sa, Anton Şuteu. Acesta este prezent la rândul lui cu două melodii, ambele pe versuri de Dan V. Dumitriu: „Doar iubirea" (cu Mirabela Dauer) şi „Voi, oameni de mâine" (cu un grup vocal), aceasta din urmă dedicată parcă talentelor juvenile de care am amintit mai sus. Un alt mare dispărut al ultimilor ani, Florin Bogardo, ne reaminteşte talentul său unic de melodist, cu două cântece pe versuri de Saşa Georgescu, „Să pot!", interpretată de compozitor în duet cu soția sa, Stela Enache, şi „Extemporal", cântată doar de aceasta.

Impresionantă „plaja" de vârste ale autorilor, dovedind resursele inepuizabile ale muzicii noastre uşoare. Sărbătorit în iunie 2011 la împlinirea a 90 de ani, inclusiv prin lansarea unei cărți biografice, maestrul Temistocle Popa dovedeşte o vitalitate rară, compunând atât pentru copii, cât şi pentru interpreții consacrați; din această ultima categorie face parte Cătălin Crişan, căruia i-a încredințat piesa pe versuri proprii "Mi-e dor de tine". Nu întâmplător colecția de față poartă titlul „Şlagăre româneşti", pentru că îi avem aici pe toți campionii marilor succese ale genului. Horia Moculescu i-a încredințat lui Gabriel Cotabiță unul din primele sale hit-uri din cariera solistică, superbul „Prima iubire şi ultima" (pe versurile neuitatului Mihai Maximilian), căruia artistul i-a dat viață şi la marea „Gală Ovo Music" de la Sala Palatului, unde a trebuit să aleagă o singură melodie. Vocea atât de personală a îndrăgitului interpret pune în valoare alte două mari şlagăre, despărțite de mai bine de două decenii: „Noi rămânem oameni" de Adrian Enescu, pe versurile lui Dan V. Dumitriu, şi „Dacă n-ai iubi", muzică şi versuri Mihai Pocorschi, unde Cotabiță îi are alături pe colegii din formația VH2. Succesul unui cântec nu poate fi despărțit de interpreții care-i dau viață. Colaborarea exemplară dintre Marius Țeicu şi Angela Similea este ilustrată de cunoscuta piesă "Te-aş alege din nou", pe versurile Lilianei Ştefan.

Una din primele piese care ne-au impus la concursul Eurovision a aparținut lui Ionel Tudor şi a prilejuit ziariştilor străini constatarea că Monica Anghel şi Marcel Pavel posedă două dintre cele mai bune voci ale finalei europene. Este vorba de „Tell Me Why?", pe versurile inspirate ale Mirelei Fugaru.

Vorbeam în primele rânduri ale acestei cronici nu atât de un duel al generațiilor, cât al epocilor în care au fost scrise şi lansate piesele. Iată, de pildă, Mircea Drăgan ne întoarce în timp, pe vremea când formația condusă de el, Romanticii, era una dintre cele mai populare din țară. Pe versurile mamei sale, Gina Teodorescu, Drăgan ne propune melodia „Te voi iubi". Şi dacă Andrei Tudor este cel mai tânăr membru al secției de muzică uşoară a Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor, unul dintre compozitorii primiți recent în U.C.M.R. este Mihai Alexandru (coleg de promoție la Universitatea Națională de Muzică cu Marcel Pavel!), care îi dă o şansă de relansare fostei câştigătoare a premiului I de interpretare de la Mamaia, Raluca Ocneanu, la revenirea acesteia din Italia. Compozitorul completează lista celor 19 remarcabile şlagăre cu „Să vii să mă iei", pe versurile lui Cezar Cristea, mult mai cunoscut drept 1 Q-Sapro.

Ascultând şi reascultând aceste cântece memorabile, nu m-am putut împiedica să mă întreb: vom avea oare vreodată la TVR, televiziunea publică, aşa cum ar fi normal, o emisiune care să pună în valoare talentul excepțional al compozitorilor noştri de muzică uşoară? Unde sunteți voi, „Şlagăre în devenire"?

Octavian URSULESCU

Români în Europa (III)

Doru IONESCU

Pe **Leopold Reisenauer** l-am găsit acolo unde se află de prin 1993, la Tuttlingen (sudul Germaniei, spre izvoarele Dunării). Povestea cu cântec a lui Poldi (cum îi spun prietenii) a fost moştenită de la tatăl său, trompetist din Tălmaciul Sibiului, trecând prin liceul de muzică şi conservatorul din Bucureşti, dar şi prin câteva grupuri jazz studenţeşti (bigband-ul lui Biţu Mărgărint de la Casa Studenţilor, „Omicron", dar mai cu seamă „Basorelief"-ul Arhitecturii). Plecat în 1986 din ţară, şi-a reîntregit repede familia (ba şi-a şi upgradat-o, acum deţinând doi băieţi – amândoi în muzică - şi o fată) şi şi-a cultivat mai departe vocaţia pentru jazz (a cântat în zona Frankfurt într-o trupă funk), completând-o mai apoi cu aceea de pedagog. Fondator în 1996 al unui big band de liceeni (P.entru O. L.ungă D.urată I.nternaţională), a devenit faimos în toată Germania, câştigând premii naţionale şi internaţionale.

Dar menirea sa s-a dovedit deopotrivă aceea a unei verigi cheie în lanţul marilor muzicieni români din diaspora. Pentru că, în clubul pe care l-a înfiinţat în zonă, în 1990, a colaborat pe dată cu Eugen Ciceu „Cicero", muzician şaizecist notoriu (în Europa în primul rând), aducându-i imediat şi pe Mircea Tiberian / Decebal Bădilă / Eugen Gondi. La liceul de muzică a invitat numeroşi muzicieni de talie internaţională (între care şi români), în concert ori workshop. Cu eminentul Peter Herbolzheimer şi P.O.L.D.I. a înregistrat inclusiv un disc în concert, urmat în 2007 de un altul (în România) – după turneul prin institutele de învăţământ muzical. Primul tur acasă a fost derulat în 2003, urmat de specializarea unor tineri români în Germania. Saxofoniştii Alex Simu, Cătălin Milea şi Lucian Nagy ori chitaristul George Dimitriu sau fost ajutaţi din plin la început de carieră.

Dacă pe discul din 2007 apare regretata solistă Anca Parghel, pe cel din anul următor (înregistrat cu ORF la un summit al jazz-ului românesc de la Viena) cântă Sandy Patton. În vara trecută tocmai colaborase cu un coleg de generaţie notoriu, Nicolas Simion, edificând cu acelaşi bigband un concept balkan jazz inedit. Nu e exclus, după reunirea recentă a „Basorelief"-ului, să-l vedem – de ce nu şi cu Flavius Teodosiu? (alt fost) – într-un revival al optzeciştilor!

Leopold Reisenauer

Altfel, cum se vede mai sus, un portret de echipa! Bigband.

Ramona Horvath face parte, din deceniul trecut, din generaţia nouă a jazzului românesc. Pianista a fost remarcată şi susţinută (prin acele concerte inedite la două piane) de decanul jazzului românesc, Iancsi Körössy, din păcate cu mai multe apariţii în Europa decât în ţară. Reorchestrări din muzica grea, dar şi prelu(cr)ări ale maestrului din folclor. Din 2008, Ramona se află într-o prelungită rezidenţă artistică la Paris, o evoluţie inedită de selfmadewoman, cântând solo sau într-un trio cu doi instrumentişti francezi. Pe lângă pregătirea proiectelor propuse de Körössy (două CD-uri, între care unul cu Nicolas Simion), portretul o surprinde în plină afirmare, în preajma înregistrării primului disc în nume propriu!

Din fericire pentru ei, din păcate pentru scena românească, iniţiativele cele mai noi ale muzicienilor români îşi găsesc din ce în ce mai multe debuşeuri în străinătate, evenimentele din România desfăşurându-se în cvasi anonimat, promovate pe culoarul strâmt al melomanilor împătimiţi. Ca şi nouăzeciştii mai sus citaţi (majoritatea rezidenţi în Olanda, cu acţiune în tot vestul Europei), şi Ramona îşi consumă energia imaginând proiecte pentru un alt public decât acela preferat de acasă.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Loredana BALTAZAR, Janina BĂDICI, Al. I. BĂDULESCU, Corina BURA, Grigore CONSTANTINESCU, Viorel COSMA, Constanţa CRISTESCU, Cleopatra DAVID, Anca FLOREA, Andra FRĂŢILĂ, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA, Doina MOGA, Mariana POPESCU, Constantin TUFAN-STAN, Ecaterina STAN, Mădălin Alexandru STĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediţia electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x